

BULLETIN

Expertní seminář MAKEDONIE

VÝROČNÍ ZPRÁVA NPC 2013

Elitní protidrogové oddělení PRAHA I

Pracovní setkání

EUROPEAN JOINT ACTION
ON ILLEGAL DRUG TRAFFICKING

Případ „SCELUS“

Metamf. - evropské trendy

Množství větší než malé

Kriminalistika

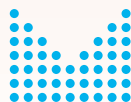
ČTVRTLETNÍK PRO KRIMINALISTICKOU TEORII
A PRAXI VYDÁVÁ MINISTERSTVO VNITRA ČR,
ODBOR PREVENCE KRIMINALITY

Teoretické statě | vědecká sdělení | odborné diskuse |
informace | z vědeckého života | ze zahraničí | recenze | nové
právní předpisy | judikatura | anotace

Redakce KRIMINALISTIKA
Olšanská 4
130 00 Praha 3
tel.: 974 841 814
fax: 974 841 094
e-mail: redakce@mvcz.cz

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

**BULLETIN
NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY**

Vydavatel:

Policie České republiky
Národní protidrogová centrála
Služby kriminální policie a vyšetřování

Redakční rada:

plk. Mgr. Jakub FRYDRYCH
plk. Ing. Petr KOČÍ
plk. JUDr. Břetislav BREJCHA
Doc. Dr. JUDr. Jan HEJDA
Doc. JUDr. Jozef ČENTĚŠ, PhD.
Doc. JUDr. Jozef METENKO, PhD.
Doc. Ing. Renata ŠTABLOVÁ
PhDr. Miroslav NOŽINA, PhD.
Mgr. Jaroslav ŠEJVL
pplk. JUDr. Ing. Marek BLAŽEJOVSKÝ

Vedoucí redakce:

kpt. Bc. Petr Procházka
Tel. 974 836 429, 731 670 480

Adresa:

Policejní prezidium České republiky
Poštovní příhrádka 62/NPC
170 89 Praha 7
bulletinnpc@centrum.cz

Vydává:

oddělení vydavatelství obchodního odboru
Tiskárny MV, Bartůňkova 1159/4
Poštovní schránka 10, 149 01 Praha 4
Tel.: 974 887 341, 974 887 335
Fax.: 974 887 333

Tiskne:

Tiskárna MV, p. o., Bartůňkova 1159/4
149 01 Praha 4
Tel.: 974 887 312
Fax.: 974 887 395
Vychází 4x ročně, cena 73,- Kč
Roční předplatné 292,- Kč
Plus distribuční poplatky

Objednávky přijímá a vyřizuje:

Tiskárna MV, p. o., obchodní úsek,
Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4
Tel.: 974 887 334, 974 887 335, 974 887 341
Fax.: 974 887 333
e-mail.: bohumi1.strnad@tmv.cz

Distribuci vyřizuje:

Jindřich MATOUŠ – distribuce tiskovin

Ze věcnou správnost příspěvků ručí autoři

Přetisk povolen pouze se souhlasem redakce

Podávání novinových zásilek

Povolila Česká pošta, s. p., Odštěpný závod Praha,
Čj.: 6119/96 ze dne 15. 10. 1996

Určeno pro služební potřebu Policie ČR, Obecní policie,
Státního zastupitelství, soudů a vybraných institucí

Povoleno MK ČR – 7834

ISSN 1211-8834

Grafické zpracování:

Radek Kšír

OBSAH:

VÝROČNÍ ZPRÁVA NPC ZA ROK 2013 <i>kpt. Mgr. Barbora Kudláčková</i>	3
STANOVISKO TRESTNÍHO KOLEGIA NEJ- VYŠŠÍHO SOUDU – MNOŽSTVÍ VĚTŠÍ NEŽ MALÉ <i>JUDr. Stanislav Rizman</i>	33
METAMFETAMIN – EVROPSKÉ TRENDY <i>plk. JUDr. Břetislav Brejcha</i>	47
ROZVOJ BEZPEČNOSTNÍ SPOLUPRÁCE SE ZEMĚMI ZÁPADNÍHO BALKÁNU <i>kpt. Bc. Veronika Školná</i>	49
PRACOVNÍ SETKÁNÍ „EUROPEAN JOINT ACTION ON ILLEGAL DRUG TRAFFIC- KING“ <i>kpt. Mgr. Marek Uherský</i>	51
PŘÍPAD SCELUS <i>kpt. Mgr. Dana Hunčová</i>	54
PŘÍPAD KETAMIN – TRESTNÍ SPIS LADYK <i>kpt. Bc. Vratislav Pospíšil, kpt. Mgr. Jana Posová</i>	57
OHLÉDNUTÍ KRIMINALISTŮ Z PRAHY 1 ZA LOŇSKÝM ROKEM <i>npor. Mgr. Blanka Novotná, npor. Ing. Milan Sojka</i>	59

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

trestně právní data za rok 2013 ukazují, že Česká republika prochází obdobím nárůstu a transformací charakteru drogové trestné činnosti. Odráží se to nejen v počtu obviněných pachatelů, který má významně vzestupnou tendenci, ale také v otázce produkce, zejména pervitinu a marihuany. Komerční a velkoobjemový charakter této produkce je nejpatrnější v severozápadním pohraničí a ve velkých aglomeracích, kde se projevuje zvýšením poptávky a snižováním cen v pouliční distribuci. Epidemiologické odhady problémového užívání pervitinu hovoří také o nárůstu, v retrospektivě pěti let jde zhruba o deset tisíc osob.

V legislativní oblasti prochází prubířským kamenem reality celý komplex zákonných předpisů týkajících se omamných a psychotropních látek a jedů, prekurzorů a pomocných látek tak, jak nám jej přinesla jejich novelizace s počátkem tohoto roku. Netrpělivě očekáváme avizované sjednocující stanovisko Nejvyššího soudu ČR, které by mělo nahradit Ústavním soudem zrušené vládní nařízení, nastavující množství větší než malé, tedy v případě neoprávněného držení hranici mezi přestupkem a trestným činem. Za významný očekávaný regulační počín považují spuštění elektronické preskripce léčiv, jejíž součástí bude i registr výdeje léčiv s omezením, který by měl snížit objem úniku substitučních preparátů buprenorfinové řady na nelegální trhy. Na poli mezinárodní spolupráce v oblasti nelegálních drog čelí Česká republika stále se zvyšující poptávce po pervitinu v okolních zemích, zejména Spolkové republice Německo, ale také v Rakousku, na Slovensku a v Polsku. Oficiální polská místa deklarují přijetí regulace ve vztahu k volnému prodeji léků s obsahem pseudoefedrinu prostřednictvím legislativní změny ještě v tomto roce. V otázce prekurzoru pro výrobu pervitinu však nelegální trhy hledají nové zdroje, což se projevuje nelegálním dovozem léků z jiných států, nahrazováním pseudoefedrinu a efedrinu jinými látkami či snahou o výrobu efedrinu na našem území.

Otázka produkce a užívání marihuany je v českém prostředí dlouhodobě zatěžována

ideologickými stereotypy a spojována s tématy léčebného konopí, voláním po samopěstování a samoléčbě, stejně jako relativizováním rizik jejího užívání. Polemikou na toto téma už byly popsány stohy papíru, ale mně pro dokreslení rizik intenzivního užívání konopí v poslední době přišla více než případná část chatové komunikace mezi terapeutem a klientem na portálu „Quit the shit“, provozovaného Spolkovým centrem zdravotní osvěty v Německu (zkráceno):

Terapeut: Říkáte, že kouříte 2-4 jointy denně, většinou přes den nebo večer, je to tak?

Klient: Je to tak. Pokud je k tomu příležitost.

Terapeut: Co příjemného spojujete s kouřením marihuany?

Klient: Pohodu, uvolnění, následný sex.

Terapeut: Uklidnění, uvolnění po vyčerpávacím dně?

Klient: Dalo by se to tak říct. Nemám ale rád to, co přijde potom. Zmatenost, únava, skleslost...

Terapeut: Skleslost, zmatení, má to ještě nějaká jiná negativa?

Klient: Jasně, ze všeho vycouváte, chcete být sám... nechcete vůbec nic dělat.

Terapeut: Napadají vás ještě nějaké jiné nevýhody?

Klient: Hm... horší schopnost soustředění, člověka nic nebaví a myslí si, že život je fajn jenom, když je zkouřený.

Terapeut: Jsou tohle všechno důvody, proč chcete kouření omezit nebo je v tom ještě něco jiného?

Klient: Taky to dost leze do peněz a člověk tím ztrácí hodně času...

Také Vás někdy napadá, co se vlastně dělá v České republice pro snižování poptávky po nelegálních drogách? Jaké jsou uplatňovány strategie, v objemu jakých prostředků a s jakou efektivitou?

S přáním příjemného a podnětného čtení,

plk. Mgr. Jakub FRYDRYCH
ředitel NPC

VÝROČNÍ ZPRÁVA NPC ZA ROK 2013

kpt. Mgr. Barbora KUDLÁČKOVÁ – NPC

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

stejně jako každým rokem, i letos vydává Národní protidrogová centrála Výroční zprávu, která obsahuje souhrn trestně-právních dat v oblasti vymáhání protidrogové legislativy v České republice za rok 2013. Na základě případových zjištění, ve spolupráci s kolegy z Celní protidrogové jednotky Generálního ředitelství cel a všemi specialisty služby kriminální policie a vyšetřování krajských ředitelství Policie ČR formulujeme popis zásadních změn a trendů, ať již z pohledu komodit či zapojení organizovaných kriminálních skupin. Aktuální transformace produkčních a distribučních nelegálních drogových trhů v ČR, se sklonem k zvyšování objemu produkce zejména metamfetaminu a marihuany, se promítá do kvantifikovaných ukazatelů nejen v otázce kvalifikační skladby

stíhané trestné činnosti, ale i v parametrech odhalených laboratoří a pěstíren či zajištěných drog. Zvyšuje se objem obchodovaných prekurzorů a tzv. „pre-prekurzorů“, chemických a pomocných látek, a případy tohoto typu se vyznačují významnou dynamikou a mezinárodní provázaností.

Data a informace, které tato zpráva obsahuje, jsou tzv. „tvrdými“ daty, za čísla stojí konkrétní trestní řízení, zadržené a obviněné osoby, zajištěné drogy. Doufám, že kromě svého využití pro pracovní či studijní účely, najde své čtenáře i mezi těmi, kteří si názory na smysl a nástroje protidrogové politiky teprve formulují.

*plk. Mgr. Jakub Frydrych
ředitel NPC SKPV PČR*

Obchod METAMFETAMINEM

Česká republika se již dlouhodobě potýká se stále zvyšujícím se množstvím vyprodukovaného metamfetaminu. Výroba, obchod a užívání metamfetaminu i nadále představují největší problém v oblasti drog v České republice.

Přetrvávajícím trendem ve výrobě metamfetaminu je extrakce pseudoefedrinu z volně prodejných léčiv. V důsledku vysoké dostupnosti léčiv s obsahem pseudoefedrinu v Polsku jsou polská léčiva aktuálně převažujícím prekurzorem pro výrobu metamfetaminu v ČR. Z hlediska způsobu výroby stále v ČR naprosto převládá konverze pseudoefedrinu na metamfetamin tzv. jodo-fosforovou „českou cestou“.

Kromě tradiční výroby metamfetaminu jsou zaznamenávány také pokusy o nelegální výrobu metamfetaminu za zneužití jiných látek (prekurzorů drog) nebo jinou syntézou.

Od roku 2011 významně klesá počet odhalených laboratoří a stoupá množství zajištěného metamfetaminu, což koresponduje s trendem zvyšování objemu výroby v rámci jednoho výrobního cyklu i trendem komercializace jeho produkce i distribuce. Stále častěji jsou odhalovány varny s produkční schopností v řádu několik desítek kilogramů na jeden var, přičemž je výroba zpravidla organizována na několik

směn. Lze však také předpokládat, že na snížení množství laboratoří má vliv i zvýšení policejních sil a prostředků na odhalování případů průmyslového pěstování konopí.

Na trhu se stále více objevuje velmi kvalitní pervitin, který není ředěn, a dále pervitin vyrobený ve formě krystalů. O tento pervitinu je značný zájem ze stran odběratelů z Německa, Rakouska a stále častěji také z Polska, kteří nakupují drogu řádově ve stovkách gramů.

Během posledních dvou let se prakticky podařilo převzít kontrolu nad výrobou a distribucí metamfetaminu v ČR organizovaným zločineckým skupinám původem z Vietnamu. Z velké části k tomu přispěla právě snadná dostupnost léčiv s vysokým obsahem pseudoefedrinu. K výrobě 1 kg metamfetaminu je zapotřebí 4,5 kg „polských“ léčiv, přičemž 1 kg léčiv lze v Polsku pořídit za cca 30 000,- Kč. Látky s obsahem pseudoefedrinu ve formě tzv. pre-prekurzorů, které nejsou na seznamech kontrolovaných látek, jsou navíc v řádech stovek kg dováženy i z Asie, převážně z Číny, a to za ještě nižších finančních nákladů než léčiva z Polska. Zmíněné organizované skupiny jsou schopny vyrobit 1 kg metamfetaminu za cca 170 000,- Kč, přičemž jej v rámci „velkoobchodního prodeje“ (v řádech jednotek kg) prodávají za cenu 250 000,- Kč. V případě vývozu a prodeje metamfetaminu ve Spolkové republice Německo se tato

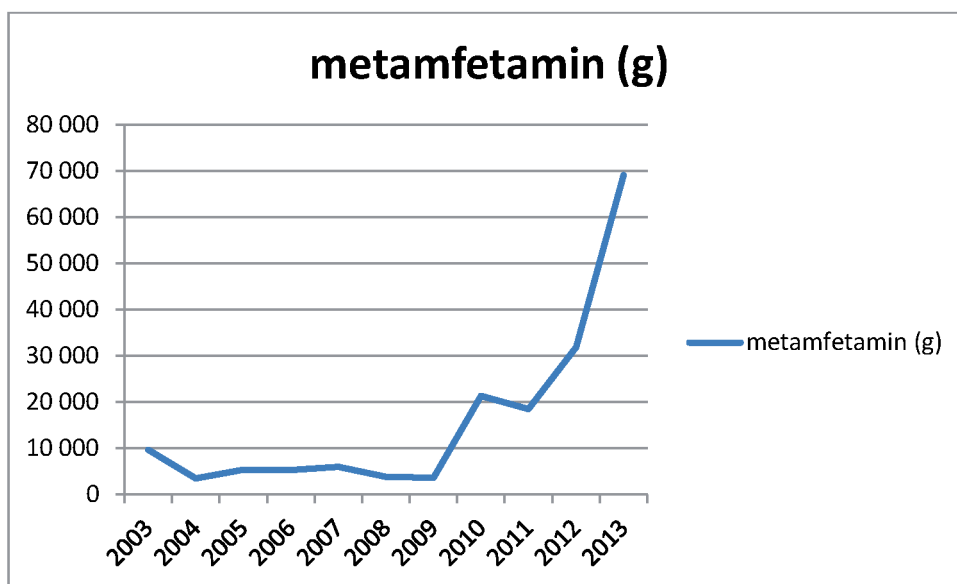
cena zvyšuje čtyřnásobně, v případě vývozu do severovýchodních zemí se cena zvyšuje až osminásobně. Tyto organizované skupiny mají vytvořené pružně fungující produkční a distribuční sítě, které jsou schopny velmi rychle reagovat na vysokou poptávku po metamfetaminu.

Produkce a obchod s metamfetaminem jsou rozprostřeny po celém území ČR, přičemž nejvýrazněji jsou zastoupeny v příhraničních oblastech se SRN a Rakouskem, kde se projevuje přetrvávající masivní poptávka zahraničních uživatelů. Hlavní problematický faktor v příhraničním obchodu s metamfetaminem stále představují vietnamská tržiště, umístěná v bezprostřední blízkosti státní hranice. Pro zahraniční zákazníky tyto tržiště představují snadno dostupnou příležitost k nákupu drogy za cenu s těžší srovnatelnou s nabídkou v sousedních zemích. Důsledkem kontrolního a regulačního tlaku státních orgánů

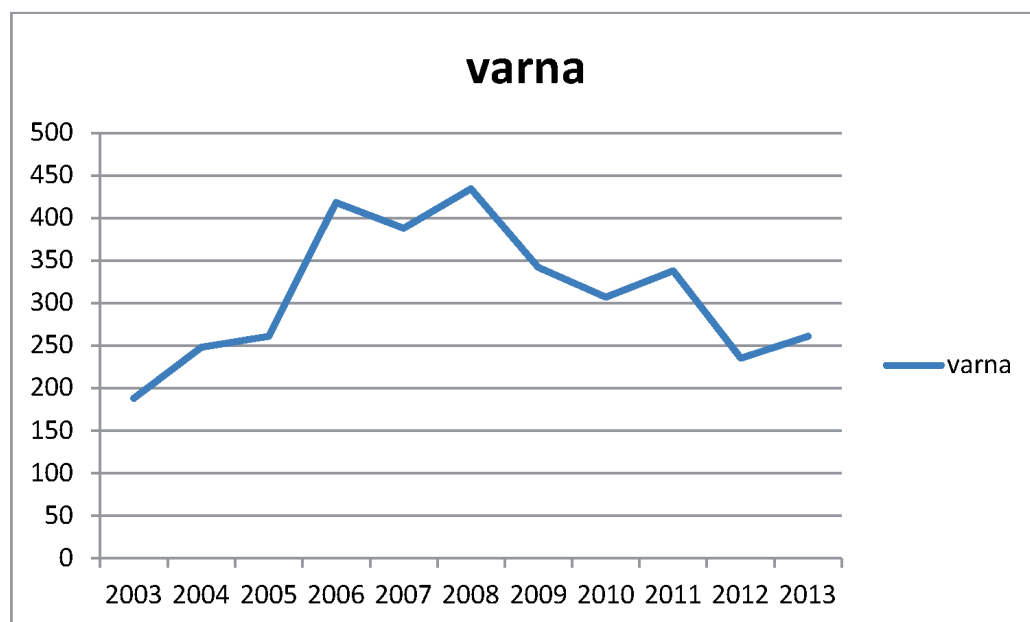
však dochází k přesunu distribuce i do jiného prostředí. Jsou to například herny, bary a další provozovny. Trend významného nárůstu množství metamfetaminu zabaveného osobám s pobytem v SRN pokračoval i v loňském roce, přičemž vzrostlo i množství vyvážené drogy jedním pachatelem.

Specifickým problémem jsou odpady vznikající při nelegální výrobě metamfetaminu. S narůstajícími produkčními schopnostmi varen narůstá i množství toxického odpadu, který nekontrolovatelně končí v kanalizacích, řekách, lesích nebo na polích. Ohrožení životního prostředí, živočichů, ale především života a zdraví osob, je velmi vysoké. V rámci operace „TAT“ z října 2013 bylo zajištěno více jak 7 tun nebezpečných toxických odpadních louhů a dalších chemikálií z výroby metamfetaminu, které by jinak zcela jistě opět představovaly nelegální zátěž pro životní prostředí.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
metamfetamin (g)	9 630	3 423	5 310	5 249	5 978	3 799	3 596	21 301	18 476	31900	69137

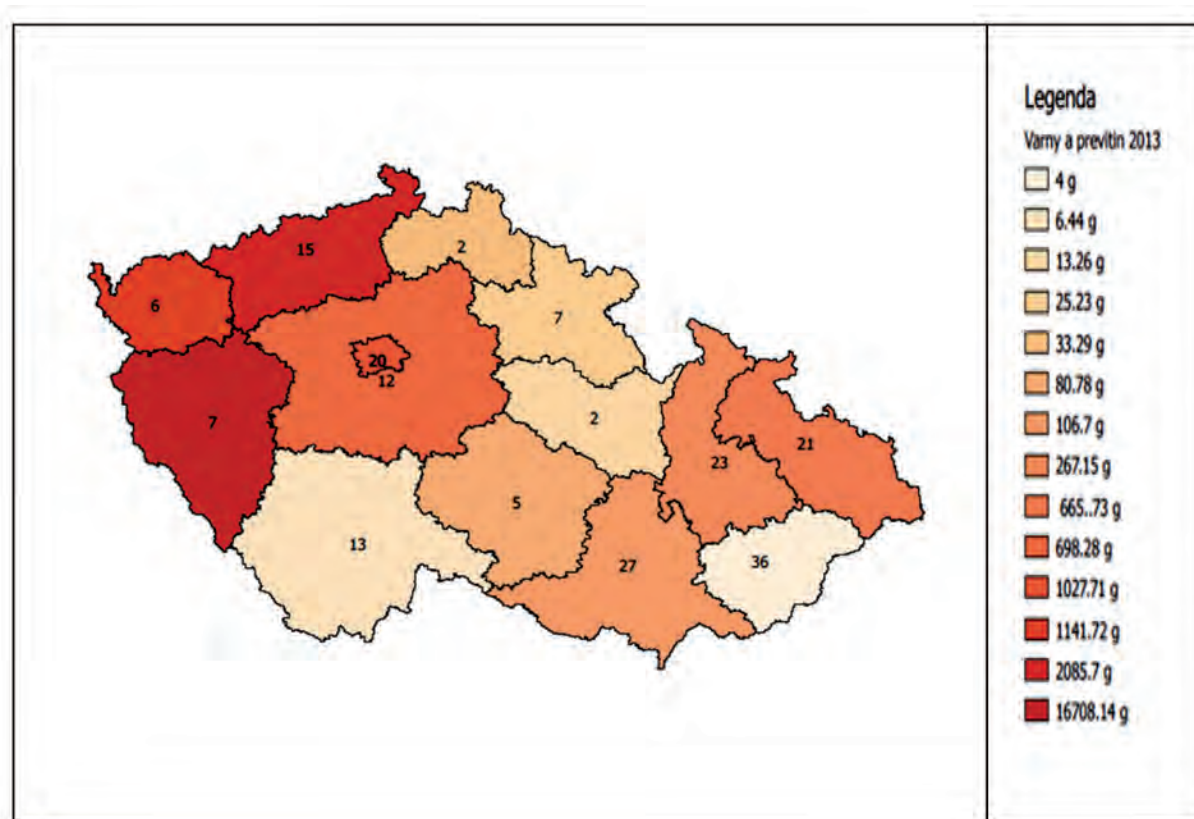

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
varna	188	248	261	418	388	434	342	307	338	235	261

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Efedrin (g)	7 649	825	27 301	1 201	1 185	1677	6 023	8 152	2 317	2 167	23
Acatar (tbl.)	0	0	0	0	0	0	3 508	26 924	240	168	72
Disophrol repetabs (tbl.)	0	0	0	0	0	0	0	104	16	0	0
Cirrus (tbl.)	0	0	0	0	0	0	6	68	17 551	24 788	158 842
Ibuprofen (tbl.)	0	0	0	0	0	0	80	0	0	0	0
Ibuprom (tbl.)	0	0	0	0	0	0	22 080	551	1 474	0	1 499
Modafen (tbl.)	72	0	10 980	2 406	3 480	7 876	840	3 356	2 762	2 208	1 095
Nurofen Stop grip (tbl.)	0	0	12	4 631	11 948	21 785	876	0	14 892	228	2 760
Panadol Plus Grip (tbl.)	0	0	0	0	72	17 021	1 224	0	0	0	0
Paralen Plus (tbl.)	0	0	0	0	0	2 261	1 440	144	0	0	0
Reactine Duo (tbl.)	0	0	0	0	0	0	0	11 284	10 940	0	0
Sudafed (tbl.)	0	0	0	0	0	0	12 231	278 133	403 105	169 348	21 052
Pseudoefedrin (g)	4 768	89	3	1	218	734	0	2 179	0	2 880	63 739

Produkční schopnost varen a jejich počet v jednotlivých krajích

Operace TAT

V rámci operace „TAT“ se policistům a celníkům podařilo rozbít organizovanou skupinu šesti pachatelů, která se zabývala velkoobjemovou výrobou metamfetaminu, jeho vývozem zejména do Spolkové republiky Německo a dalším prodejem i na území České republiky. Zajištěné množství metamfetaminu, vyrobené touto skupinou, představuje zatím největší objem zachycené omamné a psychotropní látky na území ČR v rámci jedné operace. Celkem se podařilo zajistit minimálně 14 kg samotného metamfetaminu, dalších 100 kg chemické látky určené k jeho výrobě a více jak 7 tun vysoce nebezpečných toxických odpadních louhů z výroby metamfetaminu. Současně se podařilo zlikvidovat 4 kompletně vybavené velkokapacitní varny s produkční schopností v řádu desítek kilogramů metamfetaminu za jeden den.

K samotné výrobě drogy docházelo v různých neovítostech Karlovarského, Plzeňského a Jihočeského kraje, i na území hlavního města Prahy. V průběhu prověřování se podařilo ve spolupráci s německými celními a policejními orgány zadokumentovat vývoz do spolkových zemí Sasko a Bavorsko a zadržet najaté kurýry. Jednalo se o 3 osoby, které převážely celkem 5 kg velmi kvalitního metamfetaminu s obsa-

hem účinné látky 80 % báze, což prakticky odpovídá 100 % čistotě. K vývozu drogy do Spolkové republiky Německo používala skupina velmi sofistikovaných úkrytů, kdy například drogou v tekutém stavu byly plněny plechovky s logy výrobců piva nejruznějších značek a tyto byly uzavřeny, jako by se jednalo o originální balení. Metamfetamin byl distribuován z části jako krystalická látka, z části byl plněn do plechových obalů od nápojů a doručen na místo určení. V rámci zmíněné spolupráce se podařilo zajistit další 2 kg metamfetaminu v tekutém a 4,5 kg v krystalickém stavu.

V průběhu prověřování se podařilo na území Plzeňského a Jihočeského kraje a hlavního města Prahy odhalit celkem 4 kompletně vybavené velkoobjemové laboratoře, kde byl zajištěn metamfetamin jak v tekutém, tak i tuhém stavu, včetně prekurzorů, a dalších chemikálií potřebných k výrobě drogy a laboratorní sklo. Např. v jedné z varen zadokumentovali policisté třísměnný výrobní provoz, kdy při produkční schopnosti varny 5 kilogramů metamfetaminu na jeden var byli pachatelé schopni vyprodukovat 15 kg této látky za pouhý den. Provoz v ostatních varnách probíhal obdobným způsobem.

Varna s největší produkční schopností se nacházela na území hl. města Prahy, kde detektivové proti-

drogového oddělení Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy zajistili přes 7 tun vysoce nebezpečných toxických odpadních louhů z výroby metamfetaminu, což vypovídá o mimořádném rozsahu výroby. Dále zde našli tři desítky padesátilitrových sudů a plechové kanystry s acetonem a toluenem, desítky balení hydroxidu sodného a desítky obalů od fosforu a dalších prekursorů.

Při zadržení pachatelů bylo zajištěno celkem 6 kg metamfetaminu, více jak 100 kg chemické látky určené k jeho výrobě, finanční hotovost ve výši 250 000,- Kč, 1 ks samopal vz. 61 Škorpion se zásobníky, náboje, vozidlo tovární značky Audi A4, výpočetní technika a mobilní telefony. Dále byla v jedné z nemovitostí na území Západočeského kraje nalezena a zajištěna funkční „indoor pěstirna“ konopí.

Operace MAIDAM

V rámci operace s krycím názvem „MAIDAM“ byla detektivky Národní protidrogové centrály, ve spolupráci se Zásahovou jednotkou Krajského ředitelství PČR Jihočeského kraje a příslušníky Celního ředitelství zadržena skupina šesti vietnamských trhovců, která se v tržnici v obci Kaplice, poblíž silnice E55, zabývala vedle prodeje padělků zboží žádaných značek, také prodejem vysoce kvalitního pervitinu.

Policistům se podařilo v období necelého roku zadokumentovat celkem 25 případů, kdy pachatelé prodali pervitin občanům Rakouska, kteří ho na území Rakouska dále distribuovali mezi koncové uživatele. Celkem se v těchto konkrétních doložených případech jednalo o 860 g pervitinu. V bezprostřední souvislosti s realizací operace byly v Rakousku na základě spolupráce s tamní policií zadrženy další tři osoby.

V průběhu rozpracování operace, její realizace a během následných domovních prohlídek a prohlídek jiných prostor bylo zajištěno celkem 1200 g pervitinu, jehož cena by se v rámci pouličního prodeje pohybovala okolo 2 milionů Kč, 160 g krystalické močoviny určené pro ředění pervitinu, 41 000,- Euro v hotovosti a padělky zboží v dosud nevyčíslené hodnotě. Močovina je snadno dostupná látka podobného vzhledu jako metamfetamin, jejíž užití k ředění drogy však zatím není v České republice zcela běžné.

Operace CHINH a KOLEJ

Po více jak ročním prověřování zadrželi detektivky Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování, ve spolupráci s příslušníky Odboru pátrání Celního úřadu pro Karlovarský kraj, šestičlennou organizovanou skupinu osob původem

z Vietnamu. Tato skupina se zabývala distribucí metamfetaminu a marihuany a další trestnou činností spojenou s úniky na cle a daních. Drogy Vietnamci distribuovali především odběratelům ze SRN, kteří je pravidelně jezdili nakupovat do České republiky.

Prověřování a dokumentování trestné činnosti obviněných pachatelů probíhalo v úzké spolupráci s policejními orgány Spolkové republiky Německo a Kriminalpolizeiinspektion (KPI) Hof a Kontrolleinheit Verkehrswege (KEV) Selb. V souvislosti s trestnou činností zadržené skupiny je vedeno tamními orgány činnými v trestním řízení vyšetřování proti dalším dvanácti osobám, které v ČR omamné a psychotropní látky nakupovaly, pašovaly přes hranici do SRN a zde je z větší části dále distribuovaly svým odběratelům. Na realizaci těchto operací se podíleli příslušníci zásahových jednotek Krajských ředitelství policie Plzeňského a Středočeského kraje.

Samotná drogová trestná činnost skupiny probíhala tak, že obvinění v objektech heren v centru Aše distribuovali drogy, zejména metamfetamin, a to téměř výhradně německy hovořícím zákazníkům. Tito odběratelé drogu vyváželi za hranice, do Spolkové republiky Německo, kde ji dále prodávali. Obchodníci drogu přepravovali po menších dávkách osobními vozidly. Celkem bylo během operace zadokumentováno a zajištěno držení a distribuce 2 kilogramů metamfetaminu a 10 kilogramů marihuany. Při následných domovních prohlídkách a prohlídkách jiných prostor byla odhalena distribuční místnost s připravenými dávkami metamfetaminu a pěstirna marihuany pro řádově několik set rostlin ve fázi před výsadbou. Na místě byla zajištěna značná finanční hotovost v českých korunách a Euro, v přepočtu řádově v milionech korun.

V rámci operace „KOLEJ“ bylo zajištěno celkem 520 280 ks cigaret bez platných tabákových nálepek. Celkový únik na cle, daních a poplatcích byl vyčíslen na 1 440 948,- Kč. Dále pracovníci Celního úřadu pro Karlovarský kraj odhalili 926 ks nosičů se zvukovým a zvukově obrazovým záznamem, v hodnotě 576 937,- Kč.

Operace MATICE

Začátkem roku 2013 byla detektivky Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR realizována operace s krycím názvem „MATICE“ zaměřená na organizovanou skupinu osob zabývajících se obchodem s metamfetaminem v česko-německém příhraničí. Jednalo se o významný zdroj metamfetaminu na územním teritoriu města Sokolov a v jeho okolí. Specifikem případu byla skutečnost, že pervitin byl Vietnamci transportován a uschováván v krabicích od dětské výživy SUNAR,

přičemž obal se jevil jako originální balení. Takto ukrytý metamfetamin byl běžnými postupy obtížně zjistitelný.

Operace byla detektivy zahájena v říjnu 2012 a jejím cílem bylo rozkrytí skupiny pachatelů tvořené a organizované třemi osobami vietnamské národnosti a jedním českým státním příslušníkem. Skupina obchodovala metamfetaminem ve velkých objemech a pracovala velmi konspirativním způsobem.

Policisté při zadržení pachatelů a následných domovních prohlídkách zajistili celkem 6200 g metamfetaminu, 900 g marihuany připravené k další distribuci a dále pak 1340 ks nábojů do střelných zbraní různých typů a ráží a majetek v podobě mobilních telefonů a notebooků.

Zajištěných 6200 g pervitinu představuje, s ohledem na jeho vysokou kvalitu, množství přibližně 60 tisíc jednotlivých dávek.

Lze předpokládat, že značná část metamfetaminu, distribuovaného touto skupinou mohla končit u uživatelů v SRN, kde poptávka po této droze v posledních letech narůstá.

Operace NAPA

Začátkem léta 2013 realizovali detektivové Národní protidrogové centrály operaci s krycím názvem „NAPA“. Po půlročním prověřování trestné činnosti zadrželi a obvinili jedenáctičlennou organizovanou skupinu osob české státní příslušnosti zabývající se nedovolenou výrobou a distribucí metamfetaminu zejména na území Plzeňského kraje.

Samotná trestná činnost této skupiny probíhala tak, že pachatelé nakupovali léky s obsahem pseudoefedrinu v Polsku, kde jsou ve volném prodeji léčiva s vyšším obsahem pseudoefedrinu v jedné tabletě, než je tomu v ČR. Takto získaná léčiva potom pašovali na území ČR, extrahovali z nich za použití dalších chemikálií pseudoefedrin, ze kterého posléze vyráběli pervitin. Hlavním výrobcem a distributorem pervitinu byl čtyřicetšestiletý organizátor trestné činnosti, který měl ve svém rodinném domě ve vesnici nedaleko Plzně kompletní varnu metamfetaminu s vysokou produkční kapacitou. Vyrobený pervitin, jehož množství se pohybovalo okolo půl druhého kilogramu týdně, byl jednotlivými členy skupiny následně distribuován přes stálé zprostředkovatele až ke koncovým odběratelům.

Hlavní organizátor skupiny byl zadržen zásahovou jednotkou poté, co policistům ujížděl svým vozidlem a při úniku se pokusil najet na služební vozidlo a vytlačit jej ze silnice. Během nebezpečné jízdy se pachatel navíc snažil zbavit se usvědčujícího materiálu a okénkem vozidla vyhazoval tablety léčiv s obsahem pseudoefedrinu a drogy určené k prodeji.

Při následných domovních prohlídkách a prohlíd-

kách jiných prostor u zadržených osob zajistili policisté kromě kompletní varny pervitinu a tablet léčiv s obsahem pseudoefedrinu také větší množství omamných a psychotropních látek a dvě střelné zbraně.

Operace BONUS

V rámci operace „BONUS“ zadrželi detektivové Národní protidrogové centrály organizovanou skupinu 5 osob původem z Vietnamu, která se zabývala výrobou prekurzoru pseudoefedrinu na území okresu Litoměřice. Při realizaci této operace byla zajištěna laboratoř určená k výrobě prekurzoru využívaného k následné výrobě metamfetaminu a cca 15,5 kg vyprodukovaného pseudoefedrinu. Zadržené osoby byly obviněny ze spáchání zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c), trestního zákoníku, za což jim hrozí trest odnětí svobody v délce trvání osm až dvanáct let.

Operace MEGANE

Tato operace, která byla zahájena detektivy Národní protidrogové centrály v květnu 2013, byla zaměřena na vietnamský manželský pár žijící v Praze, který se zabýval výrobou a prodejem metamfetaminu. Drogou manželé vyráběli z léčiva cirrus, s vysokým obsahem pseudoefedrinu, které přes prostředníky, původem taktéž z Vietnamu, nakupovali v Polsku, kde není prodej těchto přípravků regulován. Cirrus obsahuje v 1 tabletě 120 mg pseudoefedrinu, na rozdíl od tablet prodávaných v České republice, které obsahují pouze 30 mg pseudoefedrinu v jednotce lékové formy a jejich prodej je omezen. Obvinění za dovezené tablety cirrus platili zčásti penězi a zčásti vyrobeným metamfetaminem. Oba manželé se podařilo zadržet poté, co jim byla doručena zásilka 40 kg tablet léčiva cirrus z Polska. Tyto tablety k nim byly dodány sofistikovaně ukryté v pytlích, do kterých se balí granule pro psy. Při následné domovní prohlídce byl v jejich bytě dále zajištěn 1 kg metamfetaminu. Manželé byli obviněni ze spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákoníku, za který jim hrozí trest odnětí svobody v délce 8 až 12 let.

Operace ORLEN a STAR

Operace „ORLEN a STAR“ byla zahájena detektivy Národní protidrogové centrály v září 2013 a byla zaměřena na občanku Vietnamu, která se zabývala

výrobou a prodejem metamfetaminu. Prekurzor k jeho výrobě, pseudoefedrin, získávala žena z léčiva cirrus, který z Polska nakupovala za pomoci vietnamských prostředníků. Místa výroby metamfetaminu se velmi často měnila, k jeho výrobě docházelo zčásti v Praze a zčásti v menších obcích ve Středočeském kraji. Místa pro výrobu metamfetaminu si tato žena krátkodobě pronajímala. Vietnamka vyrobený metamfetamin dále prodávala zájemcům z řad Vietnamců žijících v ČR za cenu 10 000,- Eur, což v době prověřování trestné činnosti odpovídalo zhruba 250 000,- Kč za 1 kg metamfetaminu. V říjnu 2013 se podařilo zdokumentovat prodej 2,5 kg metamfetaminu dvěma Vietnamcům z Chebu, kteří jej pravděpodobně plánovali prodat do Spolkové republiky Německo. Tito Vietnamci byli po nákupu i s metamfetaminu zadrženi. K realizaci této akce policisté přistoupili v prosinci 2013, kdy zadrželi hlavní organizátorku a zajistili částí varny na výrobu metamfetaminu. Všichni tři pachatelé byli obviněni ze spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákoníku, za který jim hrozí trest odnětí svobody v délce 8 až 12 let.

Obchod MARIHUANOU

Od roku 2007 progresivně vzrůstá množství odhalených pěstíren i objem zajištěných rostlin a sušiny marihuany. Průměrný obsah THC činí 12 %, kdy registrovaná škála se pohybuje od 7 do 23 %. Část „indoorové“ produkce konopí je dobře organizována a velmi významně se na ní podílí kriminální skupiny vietnamského původu. Většina vypěstované marihuany je určena pro domácí trh, nicméně dochází i k velkoobjemovému vývozu, a to zejména do sousedních států, ale také na Ukrajinu, do Maďarska, Velké Británie a do severských států.

V oblasti „indoor“ pěstování konopí se stále jako nežádoucí kriminogenní faktor projevuje skutečnost legálního dovozu technologií, potřebných k „indoor“ pěstování konopí. Tyto jsou dováženy převážně z Nizozemí a Velké Británie s tím, že v některých případech se majitelé společností prodávající tyto technologie zapojují i do nelegálního pěstování konopí a následné výroby a distribuce marihuany.

U vietnamských zločineckých skupin zabývajících se drogovou kriminalitou je zaznamenáván odklon od nelegálního pěstování konopí k nelegální výrobě metamfetaminu. Nelegální pěstování konopí se pro vietnamské zločinecké skupiny stává méně atraktivní z důvodu vysoké počáteční investice a vysokého rizika odhalení. Dochází také k tomu, že investoři upouštějí od zřízení tzv. „průmyslových pěstíren“ a diverzifikují riziko odhalení tím, že místo jedné

velkokapacitní pěstírny provozují řadu menších pěstíren s pěstební kapacitou cca 300 až 500 rostlin. Jednotlivý investor takto investuje do více menších pěstíren společně s několika dalšími podílíky. V případě, že dojde k odhalení jedné z pěstíren, přijde investor pouze o zlomek investice a tedy i zisku. Ke zřizování pěstíren dochází téměř vždy mimo kraj, kde investoři bydlí a případně i provozují legální živnost. „Zahradníci“ starající se o pěstírny jsou na tuto práci nájímání a velmi dobře placeni.

V souvislosti s bezproblémovým přístupem k technologiím pro zařízení „indoor“ pěstíren prostřednictvím některých obchodů s potřebami pro pěstování a konzumaci konopí (growshopy) jsou zajišťovány menší „indoor“ pěstírny (v tzv. stanech, které si od semínek až po technologii pachtelé obstarají prostřednictvím growshopů), ale byla také odhalena i organizovaná skupina několika pachatelů, kteří takto vypěstované rostliny soustředili u hlavního organizátora, který poté obchodoval s marihuanou v řádech kilogramů.

Aktuální počet growshopů na území České republiky dosahuje více jak sto dvaceti. Část provozoven je stále aktivně činných, některé však mají pozastavenou činnost v důsledku trestního stíhání provozovatelů growshopů. Narůstající počet těchto obchodů přináší problémy zejména ve spojitosti s progresivním nárůstem pěstování konopí, zejména „indoor“ způsobem, a následnou produkcí marihuany.

Právě growshopy nabízejí technologie, které jsou určeny k „indoor“ pěstování konopí, díky čemuž dosahuje obsah psychoaktivních látek THC ve vypěstovaném konopí vysokých hodnot. Zaznamenána byla i hodnota dosahující 25 % THC. Většina obchodníků v growshopech nabízí zboží, zaručuje kvalitu a radí, jak dosahovat maximálních hodnot THC při pěstování pomocí sofistikovaných pěstebních metod a šlechtěných odrůd konopí. V growshopech mohou zákazníci nakoupit vše potřebné k pěstování, zpracování a k následné aplikaci marihuany.

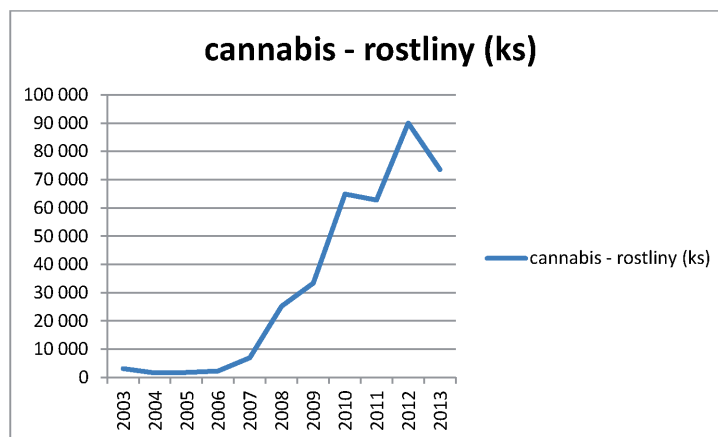
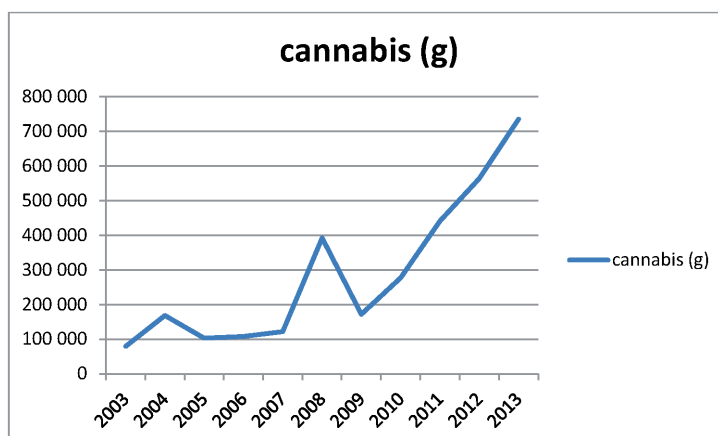
Tyto obchody jsou provozovány jako kamenné i jako internetové. K internetovým obchodům jsou navíc mnohdy připojena diskuzní fóra, kde si pěstitelé vyměňují rady, zejména v oblasti pěstování konopí, maximalizaci nelegální produkce či skrývání pěstování a snižování rizik případného odhalení. Obchody tak z celkového pohledu nabízejí a zpřístupňují materiál pro protiprávní jednání, podávají návodné informace a podněcují k protiprávnímu jednání (pěstování konopí), poskytují informace k následnému užívání (drtičky, vodní dýmky, papírky,...), či morálně podporují k protiprávnímu jednání a samotnému užívání nelegálních látek, vyplývá to z celkového kontextu, jak je obchod vybaven, co vše nabízí, jak tyto aktivity popularizuje, anebo samotní prodejci morálně podporují k těmto jednáním.

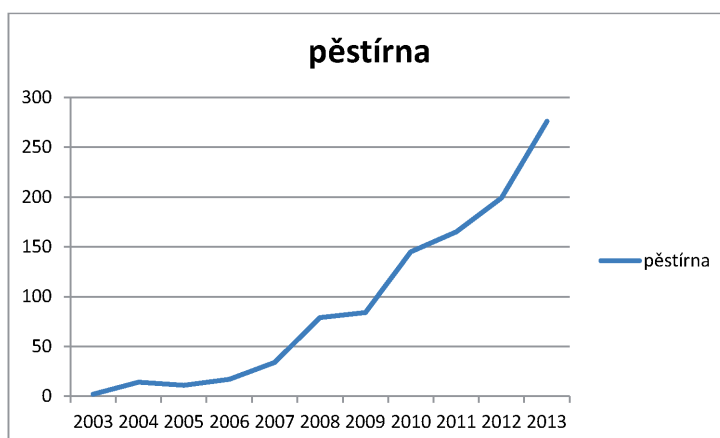
Stav, ve kterém se Česká republika aktuálně nachází, podnítl alarmující nutnost potírat nelegální činnost majitelů a provozovatelů growshopů, kteří svým jednáním naplňují znaky trestného činu šíření toxikomanie. Problémem trestního postihu provozovatelů growshopů byla doposud nejednotná judikatura, respektive nejednotná interpretace trestného činu šíření toxikomanie.

Byť soudní rozhodnutí Nejvyššího soudu z roku 2012 nesjednává a taxativně nevymezuje prvky, které musí být naplněny z hlediska všeobecné

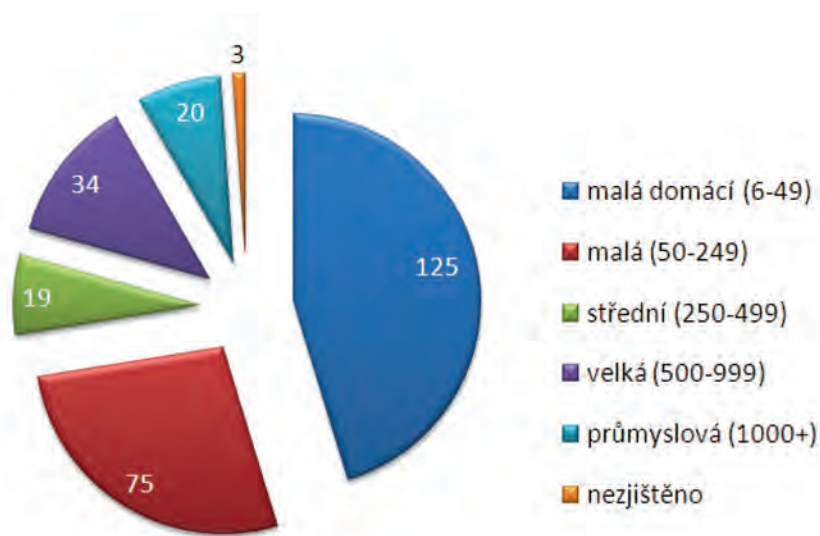
jednotné interpretace ustanovení trestného činu šíření toxikomanie, protože to ani k povaze a podstatě tohoto trestného činu nelze, je však alespoň pomocným klíčem, jak situaci ohledně growshopů řešit. Tento klíč pouze pomohl při určování trestnosti provozovatelů growshopů, protože jednání provozovatelů bylo i tak vyhodnocováno individuálně. Trestně stíháni byli jen ti provozovatelé growshopů, kteří svým jednáním naplnili skutkovou podstatu trestného činu šíření toxikomanie.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
cannabis (g)	79 809	168 528	103 337	108 352	122 124	392 527	171 800	277 988	440 780	563 335	735 362
cannabis - rostliny (ks)	3 125	1 617	1 780	2 276	6 992	25 223	33 427	64 904	62 817	90 091	73 639
hašiš (g)	64 805	22 693	4 625	466	387	697	12 499	9 354	2 431	20 532	1 321
pěstírna	2	14	11	17	34	79	84	145	165	199	276

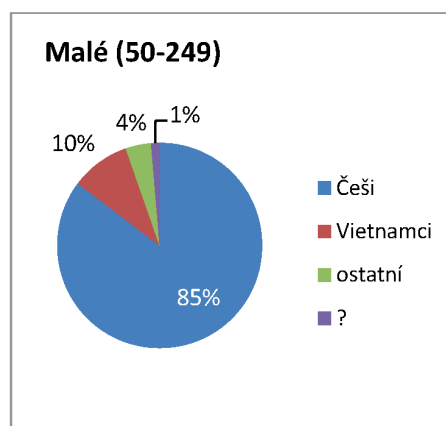
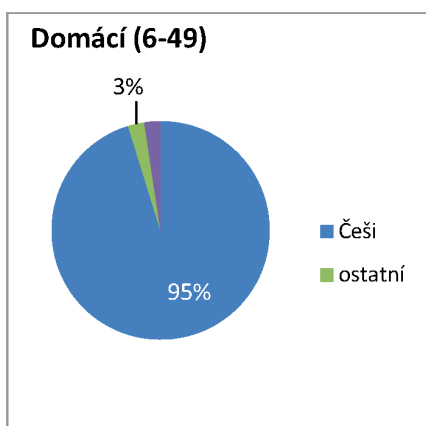

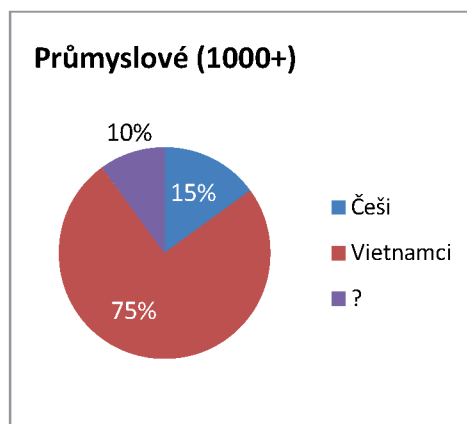
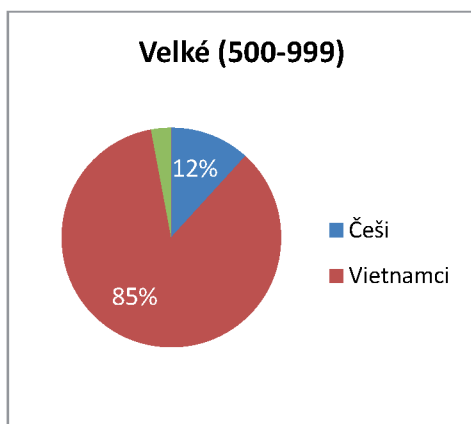
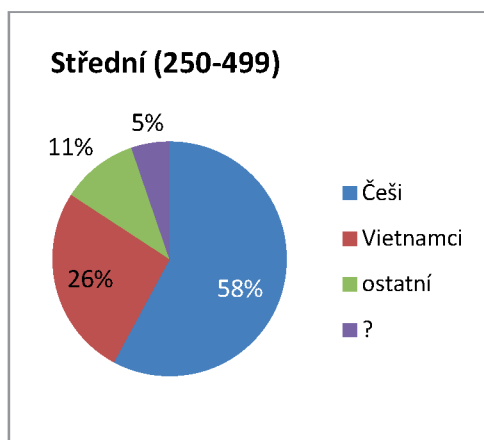

Odhalené pěstírny konopí dle produkční schopnosti 2012

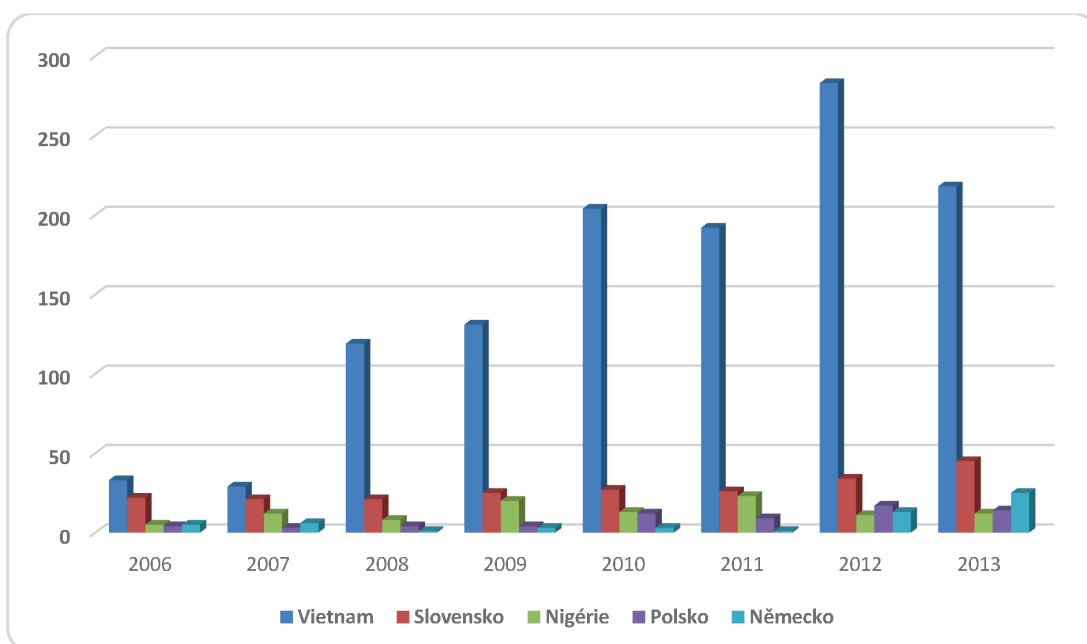
Porovnání produkční schopnosti odhalených pěstíren a zapojení pachatelů dle státní příslušnosti

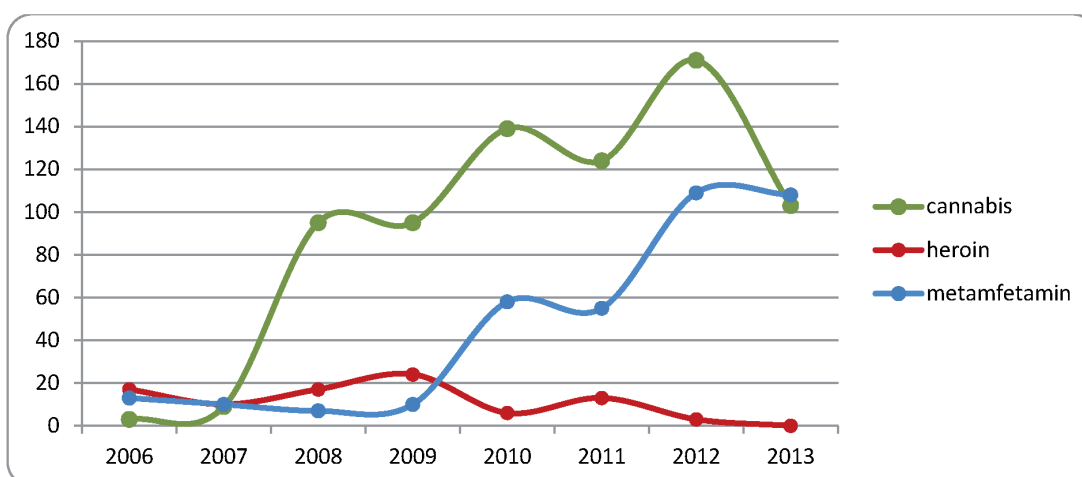
Rozbor dat k pachatelům drogové trestné činnosti s ohledem na četnost zastoupení národnostní či státní příslušnosti

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	celkem
Vietnam	33	29	119	131	204	192	283	218	1209
Slovensko	22	21	21	25	27	26	34	45	221
Nigérie	5	12	8	20	13	23	11	12	104
Polsko	4	3	4	4	12	9	17	14	67
Německo	5	6	1	3	3	1	13	25	57
Ukrajina	2	3	6	8	7	7	10	13	56
Makedonie	7	7	6	2	4	2	9	11	48
Bulharsko	2	7	6	4	3	5	4	9	40
Jugoslávie	9	8	3	7	2	2	0	0	31

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zadržených pachatelů	2191	2031	2326	2340	2529	2763	3084	3722
Z toho vietnamské národnosti	33	29	119	131	204	192	283	218
Tj. % z celkového počtu pachatelů	2%	1%	5%	6%	8%	7%	9%	6%

Podíl osob původem z Vietnamu na drogové trestné činnosti dle jednotlivých druhů drog

Operace TAGO a TAXI

Tato operace byla zahájena v únoru 2012 ve spolupráci s Národní protidrogovou jednotkou Slovenské republiky. Cílem prověřování bylo zadokumentování trestné činnosti vietnamské zločinecké skupiny, která působila na území České republiky a Slovenské republiky.

Hlavním organizátorem této trestné činnosti byl Vietnamec, který měl povolený trvalý pobyt na území ČR, ale zdržoval se střídavě v ČR i v SR. Na území ČR členové této skupiny financovali zakládání pěstíren konopí, které se nacházely v okolí Přerova a Hranic na Moravě. Zde vyrobenou marihuanu poté najatí kurýři pašovali na Slovensko nebo do Maďarska, nebo marihuanu tito kurýři pouze převáželi z meziskladu z Přerova do Prahy, kde měla skupina vybudovaný hlavní sklad v neobývaném pronajatém bytě. Kurýry najímal, z řad občanů SR, další Vietnamec s trvalým pobytem na území SR, který se oficiálně živil jako tlumočnick z vietnamštiny.

V rámci této operace se na základě spolupráce se slovenskou policií podařilo v Praze zadokumentovat nakládku slovenského kurýrního auta a jeho cestu na česko-slovenskou hranici, kde bylo vozidlo slovenskými kolegy zastaveno a při jeho prohlídce bylo zajištěno 10 kg marihuany. Kurýr byl na Slovensku obviněn a po nějaké době začal spolupracovat při vyšetřování této vietnamské zločinecké skupiny.

Při další společné akci se podařilo zadokumentovat cestu jiného slovenského kurýra, jenž v Lipníku nad Bečvou obdržel zásilku marihuany, kterou měl za úkol převést do Bratislavy. Kurýr byl slovenskými policisty opět na státní hranici zadržen společně s Vietnamcem, který na jeho cestu dohlížel. Bezprostředně poté došlo k zadržení hlavního organizátora této trestné činnosti, který se v té době nacházel na území Slovenska, a jeho spolupachatele, tlumočnicka.

V lednu 2013 byl v České republice zadržen poslední člen této vietnamské zločinecké skupiny, který byl odpovědný za zřízení a provozování pěstíren na Moravě. Celkem bylo v průběhu této operace zadrženo celkem 6 pachatelů. Na území Slovenska bylo z drogových trestných činů obviněno 5 pachatelů, 2 občané SR a 3 občané Vietnamu. Všem hrozí výjimečný trest odnětí svobody v délce až 25 let. Na území ČR byl ze zvláště závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku obviněn 1 Vietnamec, kterému hrozí trest odnětí svobody v délce 10 až 18 let.

Akce TUC

Operace „TUC“ byla zahájena detektivy NPC v květnu 2013 a byla zaměřena na vietnamskou zločineckou skupinu, která se zabývala zřizováním pěstíren konopí, obchodem s marihuanou a metamfetaminem. Skupina byla řízena dvěma občany Vietnamu, kteří finanční prostředky získané legálním provozováním večerek investovali do pěstování konopí.

O chod pěstíren, sklizeň konopí a prodej marihuany se staral další Vietnamec, který se na počátku rozpracování této akce jevil jako hlavní organizátor, později bylo zjištěno, že pracuje pro již zmíněné investory. V průběhu operativního rozpracování této operace se dále detektivům podařilo zadokumentovat, že se tento Vietnamec, mimo činnosti v rámci skupiny, zabývá i obchodem s amfetaminem a léčivými s obsahem pseudofedrinu z Polska, zejména s cirrussem. Byl rovněž zapojen i do trestné činnosti manželského páru zrealizované v rámci operace „Megane“.

V rámci operace „TUC“ byly odhaleny 2 pěstírny konopí, jedna se nacházela ve velkém průmyslovém areálu v Praze – Uhřetěvesi, druhá v obci Všechny ve Středočeském kraji. Realizace této trestní věci byla provedena v červenci 2013, kdy v každé z pěstíren byl zadržen vietnamský zahradník a zajištěno cca 500 ks rostlin konopí. Ze zvláště závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku bylo obviněno celkem 8 občanů Vietnamu, kterým hrozí trest odnětí svobody v délce 8 až 12 let.

Operace POUSTEVNÍK

Operace „POUSTEVNÍK“ byla zahájena na základě spolupráce s orgány činnými na území SRN a pracovníky Generálního ředitelství cel Oddělení Celní protidrogové jednotky exp. Ústí nad Labem. V rámci této operace se podařilo rozbít rozvětvenou organizovanou skupinu pachatelů s vnitřní dělbu práce, která působila na území více států a podílela se na mezinárodním obchodu s marihuanou a metamfetaminem.

Na území České republiky byly zadrženy 4 osoby původem z Vietnamu a bylo jim sděleno obvinění ze spáchání zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku. Pachatelé působili zejména na území Šluknovského výběžku a zabývali se „indoor“ pěstováním netechnického konopí, obchodem s marihuanou a výrobou metamfetaminu a jeho distribucí, a to

zejména na tržnici Dolní Poustevna v blízkosti hranic se SRN. V souvislosti s činností těchto pachatelů se podařilo prokázat vývoz celkem 131 kg marihuany a 1512 g metamfetaminu. Látky byly na území SRN vyváženy prostřednictvím kurýrů, občanů SRN.

Při samotné realizaci byla zajištěna 1x indoor pěstirna marihuany, 579 ks rostlin, cca 6 kg usušené marihuany, 1x laboratoř na výrobu metamfetaminu a cca 2 kg metamfetaminu, finanční hotovost ve výši 277 000,- Kč a 25 185,- EUR a osobní automobil AUDI BMW X5 v hodnotě cca 700 000,- Kč.

Operace KLASIK

V rámci operace „KLASIK“ byla zadržena organizovaná skupina 8 osob vietnamské národnosti, která se podílela na pěstování konopí a distribuci marihuany, zejména na území okresu Teplice. V průběhu prověřování bylo zajištěno 14,7 kg marihuany vyprodukovaných touto organizovanou skupinou. Při realizaci této operace bylo zajištěno zařízení k indoor pěstírně a 5,3 kg sušené marihuany. Dále policisté v rámci domovních prohlídek a prohlídek jiných prostor zajistili finanční hotovost ve výši 1 280 000,- Kč a 20 000,- EUR, elektroniku v podobě mobilních telefonů a výpočetní techniky, a dvě osobní vozidla.

Operace GROWSHOPY

Národní protidrogová centrála monitoruje growshopy v celé České republice již delší dobu. V této souvislosti byla zpracována analýza k možnému potírání nelegální činnosti provozovatelů growshopů a následně byly osloveni specialisté po linii toxikologických ředitelství Policie ČR s žádostí o spolupráci.

NPC figurovala jako iniciátor a koordinátor celé operace. Mnoho growshopů je provázáno po celém území České republiky, a proto NPC koordinovala za pomoci příslušníků zařazených na krajských ředitelstvech policie operaci tak, aby se předešlo případnému dublování rozpracování jednotlivých případů a poskytovala informace v odborné i praktické oblasti (právní otázky, metodické postupy, komunikaci mezi útvary Policie České republiky, kterých se dotýkala provázanost growshopů). S ohledem na předejití zmaření ostatních případů trestního stíhání provozovatelů growshopů bylo již v počátku zřejmé, že prvotní zásah musí proběhnout ve stejném termínu. Bylo to dáno specifičností této trestné činnosti, a to zejména s ohledem na zajišťování věcí důležitých pro trestní řízení – důkazního materiálu v obchodech, případně v bydlech provozovatele obchodu a dalších úkonů, majících povahu neodkladných a neopakovatelných úkonů dle § 160 odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb.,

o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů. Jednotlivé případy trestného činu šíření toxikomanie provozovatelů growshopů musely být precizně prověřeny, až poté dle zákonného postupu mohlo dojít do fáze realizací konkrétních provozovatelů growshopů. Každý případ byl specialisty SKPV posuzován individuálně, pod dozorem věcně a místně příslušného státního zástupce.

Záměrem bylo co největší snížení nabídky zejména konopných drog, trestní postih pachatelů trestného činu šíření toxikomanie a zároveň vyjádření jasného postoje vůči liberálnímu, samovolně vzrůstajícímu nelegálnímu obchodu s konopnými drogami, propagování, podporování a schvalování nelegálního užívání, zejména marihuany.

Do konce roku 2013 probíhalo 56 trestních řízení po celé republice, kdy v některých případech bylo obvinění rozšířeno o trestný čin dle ustanovení § 283 nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy nebo § 285 nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku. Do budoucna se též může jednat o rozšíření na daňové trestné činy. Bylo zjištěno a zajištěno 16 pěstíren konopí a cca 11 kg marihuany.

Obchod KOKAINEM

Obchod s kokainem v roce 2013 nevykazuje žádný nový trend ani významný posun v množství zajištěné látky. Vzhledem k ceně a konkurenci metamfetaminu na trhu se jedná o drogu, která se prodává zejména ve větších aglomeracích, kde žije majetnější skupina obyvatel.

Na pašování a distribuci kokainu se na území ČR stále významnou měrou podílí západoafrické zločinecké skupiny, zejména osoby původem z Nigerie. Vzhledem k vysoké ekonomické migraci Nigerijců do vyspělejších států mají tito zločinci vybudované vzájemně celosvětově propojené zločinecké sítě. Jsou zapojeni jak do nelegální přepravy kokainu do zemí Evropské unie, tak do jeho následné distribuce.

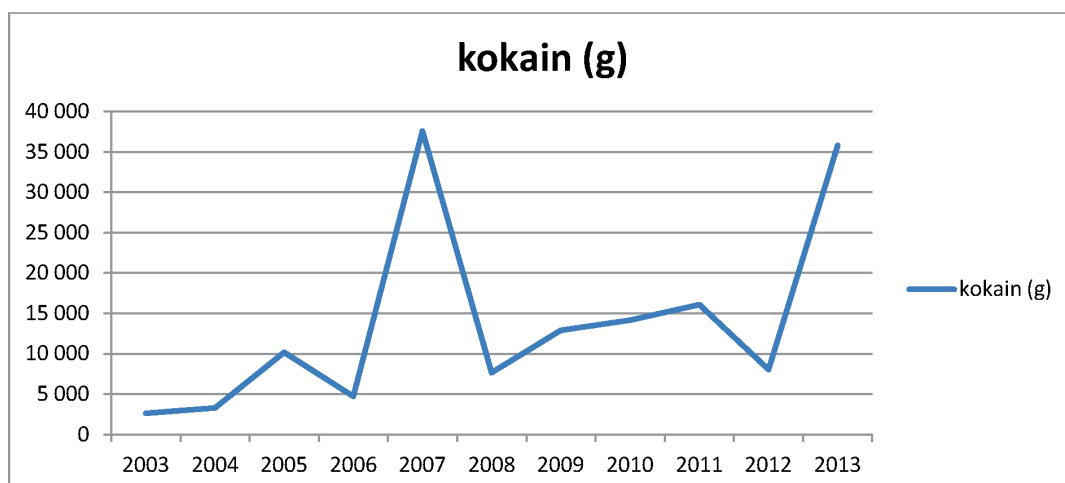
K přepravě kokainu ze zemí Jižní Ameriky do Evropské unie a dále i v rámci Evropské unie využívají nejčastěji kurýry, kteří kokain přepravují buď v trávicím traktu, genitáliích nebo v cestovních zavazadlech v množstvích od 0,5 do 5,0 kg. Jako kurýři kokainu jsou najímáni jedinci ze zemí střední a východní Evropy, z Balkánu a pobaltských zemí, kteří většinou patří mezi sociálně slabší a nabízená odměna v řádu jednotek tisíc euro je pro ně lákavým příjmem. Nadále pokračují aktivity západoafrických zločineckých skupin v oblasti dovozu kokainu do ČR prostřednictvím poštovních zásilek, kdy kokain bývá zpravidla sofistikovaně ukrytý v jiném zboží, což ztěžuje jeho odhalení běžnými prostředky.

Dovozu kokainu ze zemí Jižní Ameriky přes západoevropské nebo jihoevropské země se stále více věnují také zločinecké skupiny ze zemí západního Balkánu, jako je Srbsko, Chorvatsko a Bosna a Hercegovina. Jednotliví členové těchto zločineckých skupin jsou často spojeni rodovými vazbami, případně mají stejné místo původu. Česká republika je zmíněnými skupinami velmi často oblíbena jako jakási „logistická základna“, neboť zde poměrně snadno mohou získat pobyt a provozovat zdánlivou obchodní činnost, která slouží jako

zástěrka pro jejich nelegální aktivity. Tyto skupiny také profitují z velmi malé jazykové bariéry a velmi výhodné polohy České republiky ve středu Evropy s kvalitním leteckým i dálničním spojením jak na Balkán, tak i do západních zemí Evropské unie. Znamenáváme případy, kdy je kokain dovezený do České republiky těmito skupinami dodáván zde již etablovaným zločineckým skupinám etnických Albánců.

V roce 2013 pokračovalo rozpracování dvou případů týkajících se této problematiky.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
kokain (g)	2 624	3 283	10 169	4 708	37 588	7 631	12 904	14 162	16 071	8 050	35 788

Operace SLEPOUN

Cílem operace bylo zadokumentování trestné činnosti organizované skupiny osob albánské národnosti ze zemí bývalé Jugoslávie, zejména ze Srbska, Makedonie a Kosova. Aktivity této zájmové skupiny osob byly monitorovány po delší dobu. Pachatelé se zabývali organizováním dovozu kokainu a heroínu do ČR, jeho další úpravou ředěním s cílem navýšení jeho množství a následným prodejem látky v České republice a do zahraničí.

Hlavními organizátory této trestné činnosti byli dva etničtí Albánci, jeden z nich občan Makedonie, druhý občan Srbska. Oba řídili další osoby albánské národnosti, kdy se v průběhu prověřování složení skupiny měnilo. Během prověřování bylo zjištěno místo se vztahem k restauraci v centru Prahy, využívané touto organizovanou skupinou k přechovávání kokainu před jeho další distribucí.

Při realizaci operace bylo zadrženo celkem sedm osob. Jednalo se o nebezpečné pachatele, z nichž někteří byli ozbrojeni střelnými zbraněmi, které se při zákroku podařilo zajistit. Především v případě hlavních organizátorů se jedná o osoby v minulosti již trestané pro obchody s drogami, a to i v zahraničí.

V průběhu této operace se podařilo zajistit celkem cca 6,6 kg kokainu s vysokým obsahem báze. Po úpravě naředěním by se jeho hodnota na nelegálním trhu v ČR pohybovala okolo 40 000 000,- Kč.

Dále bylo ve spolupráci se zahraničním partnerem zajištěno cca 0,5 kg heroínu, který byl organizátory prodán odběratelům do Rakouska. Při tomto obchodu byli zadrženi dva pachatelé albánské národnosti.

Operace MARABU

Při dílčí realizaci v rámci operace „MARABU“, která byla zahájena v říjnu 2012, došlo k zadržení

tří občanů ČR, kteří pro členy nigerijské organizované skupiny nejprve pašovali za úplatu z Brazílie do Španělska kokain jako kurýři a následně začali k pašování kokainu najímat i další osoby. Těmto osobám zajišťovali letenky, udíleli jim pokyny během jejich cest do Jižní Ameriky a získávali od nich informace, které dále předávali ve zločinecké hierarchii výše postaveným Nigerijcům.

Při pašování kokainu touto organizovanou skupinou došlo k ohrožení života jednoho z českých kurýrů. Muži musel být kokain, který pašoval ve svém trávicím traktu, operativně vyjmut a kurýr následně prodělal rekonvalescenci ve španělské vězeňské nemocnici. Čeští organizátoři byli obviněni ze spáchání zvláště závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku, za který jim hrozí trest odnětí svobody v délce 10 až 18 let.

Operace HOLANĎAN

V rámci operace „HOLANĎAN“ vyšetřovali detektivové Národní protidrogové centrály organizovanou skupinu cizinců, působících na území více států a zabývajících nelegálním obchodem s kokainem ve velkém rozsahu.

V rámci operace byli zadrženi tři občané Nizozemského království, kteří do České republiky přicestovali z Dominikánské republiky a u kterých příslušníci Celního úřadu Praha Ruzyně při kontrole zavazadel odhalili dohromady celkem 25 balíčků směsi kokainu o celkové hmotnosti 31 277,6 gramů brutto. Znaleckým zkoumáním bylo zjištěno, že se jedná o celkem 25 238,58 gramů netto směsi kokainu s 66 % obsahem báze kokainu.

Osoby byly obviněny z trestného činu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odstavec 1, odstavec 2 písmeno a, odstavec 3 písmeno c, odstavec 4 písmeno c) trestního zákoníku, za což jim hrozí trest odnětí svobody v délce trvání 10 až 18 let.

Operace CAPOEIRA

Další případ dovozu kokainu přes letiště Praha Ruzyně vyšetřovali detektivové Národní protidrogové centrály v rámci případu „CAPOEIRA“. Příslušníci Celního úřadu Praha Ruzyně při kontrole státního příslušníka Brazílie odhalili v jeho zavazadle velmi sofistikovaně ukrytou omamnou látku kokain o celkové hmotnosti 1153,4 g, obsahující 1002 g base kokainu. Cestující do České republiky přicestoval po trase po Sao Paulo – Curych – Praha a ve vnitřní výztuze jeho zavazadla na kolečkách

s vysouvacím držadlem byla zjištěna omamná látka kokain.

Muž byl obviněn ze spáchání zvláště závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle ustan. § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákoníku, za což mu hrozí trest odnětí svobody v délce trvání 8 až 12 let.

Operace KARLOS

Neoprávněný dovoz kokainu ve značném rozsahu, který byl ukrytý v gramofonových deskách, odhalili při kontrole příslušníci Celního úřadu Praha Ruzyně a detektivové Národní protidrogové centrály ho vyšetřovali v rámci operace „KARLOS“.

Státní příslušník Spojených států mexických dovezl z Mexiko City, přes Paříž, na letiště Václava Havla do Prahy, ve svém zavazadle v papírových obalech na gramofonové desky celkem 1 377,54 gramů kokainu s obsahem báze 978 gramů. Celkem se jednalo o 15 gramofonových desek zabalených do originálního obalu. U desek byla zjištěna větší hmotnost a tloušťka než je běžné, a proto kontrolující celník rozřízl jeden zavařený papírový obal a uvnitř byla nalezena gramofonová deska. Jedna stěna papírového obalu však byla nezvykle těžká a bylo vidět, že na ní byl vlepený další papírový obal. Po jeho odtržení byl nalezen igelitový sáček obsahující neznámou látku v podobě bílého prášku. Po provedení kontrolního vpichu do igelitového sáčku byla provedena detekce této bílé látky kontrolním narkotestem NIK – G a tento pozitivně reagoval na přítomnost kokainu.

Osoba byla obviněna z trestného činu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 3 písm. c) trestního zákoníku, za což jí hrozí trest odnětí svobody v délce trvání 8 až 12 let.

Obchod HEROINEM

V oblasti pašování a distribuce heroínu na území České republiky i nadále dominují zločinecké skupiny etnických Albánců, zejména z Kosova a Makedonie. Přetrvávají tendence v zásobování českého heroínového trhu prostřednictvím menších zásilek, v množství do 10 kg, které jsou v ČR dále ředěny. Část heroínu je pak dále pašována do dalších zemí Evropské unie. Etničtí Albánci nařazený heroín, jehož pouliční čistota se pohybuje do 5 % diacetylmorfinu, dodávají do české distribuční sítě tvořené převážně olašskými Romy a drogově závislými osobami.

Na dovozu heroínu jak do České republiky, tak přes naše území i do dalších zemí Evropské unie, se podílejí také zločinci původem z Turecka. V těchto

případech je heroin nejčastěji pašován v kamionech s textilním zbožím a po celní kontrole a proclení zboží je heroin z textilu vyndán a prodán buď na českém trhu, nebo v jiné zemi Evropské unie.

V oblasti obchodu s heroinem byly nově zaznamenány velmi specifické aktivity makedonských zločineckých skupin, které se etablovaly na území České republiky, Rakouska, Spolkové republiky Německo a Nizozemí. Tyto zločinecké skupiny dováží z Makedonie heroin v řádech 0,5 až 1 kg prostřednictvím makedonských kurýrů cestujících převážně v autobusech, méně již v osobních automobilech. Takto dovezený heroin následně uskladňují v bytech, pronajatých dalšími členy skupiny, kteří se přímo nepodílí na jeho dalším prodeji. Často také heroin uschovávají na veřejných místech, nejčastěji bývá zakopán v zemi, v parcích nebo náletových porostech v blízkosti obytných čtvrtí.

Skupina zabývající se následným pouličním prodejem takto dovezeného heroinu v dalším ze států EU je zpravidla řízena ze státu, kde je heroin uschován. Osoba, která heroinem disponuje, komunikuje přímo s koncovými odběrateli z jiného státu. Heroin naředený na distribuční pouliční čistotu, řádově do 10 % diacetylmorfinu, je pak jednotlivým dealerům dovážen v množství v řádech stovek gramů. Jednotliví dealeři působí na jenom místě v konkrétní zemi maximálně jeden až dva měsíce, během této doby si vydělávají několikanásobek finančních prostředků, které by získali legální prací v Makedonii.

Dealeři heroinu dovezeného z Makedonie s koncovými odběrateli nekomunikují prostřednictvím telefonu ani e-mailu. Heroin prodávají na místech, která předem dohodnou s odběrateli jejich kolegové ze země, kde je látka uskladněna. Značná a velmi úspěšná konspirativnost těchto skupin podporuje Makedonce doposud žijící řádným životem v Makedonii k vycestování do některé ze shora uvedených zemí, kde jako kurýři heroinu nebo jeho dealeři vydělávají velmi snadno a rychle značné množství finančních prostředků. Z tohoto důvodu je již do této trestné činnosti zapojeno několik desítek osob původem z Makedonie, nejčastěji ve věku mezi 20 a 30 lety.

Jednotlivé skupiny působí relativně samostatně a nejsou centrálně řízeny, ale používají stejné „know how“ při páchání drogové trestné činnosti. Jejich čle-

nové jsou schopni se velmi rychle přizpůsobit drogovému trhu. V České republice se velmi aktivně, mimo distribuce heroinu, zapojili do distribuce marihuany a metamfetaminu, kdy za tímto účelem navázali velmi dobře fungující spolupráci se zločineckými skupinami složenými z občanů jiných zemí, konkrétně Bulharska a Vietnamu.

V roce 2013 byl v Praze zaznamenán 1 případ úmrtí toxikomana po užití heroinu odebraného od makedonské kriminální skupiny.

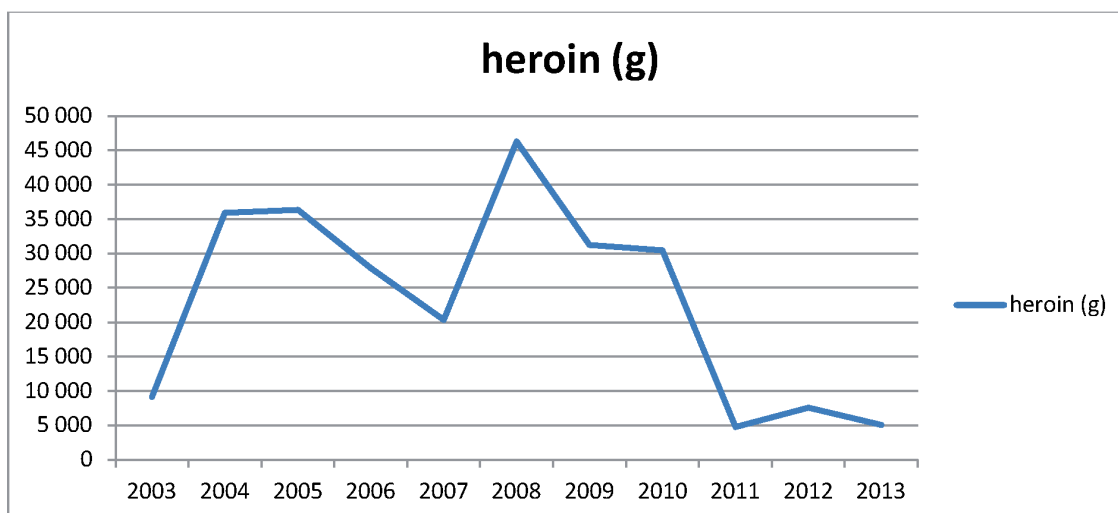
Především z důvodů velmi nízké kvality pouličního heroinu se i nadále mezi jeho uživateli setkáváme se zneužíváním léčivých přípravků na bázi opiátu. V Praze a některých větších městech to jsou především přípravky určené k substituční léčbě s účinnou látkou buprenorfin. Ve významné míře dochází k přeprodeji léčiv na speciální recept, které na černý trh unikají od pacientů substitučních programů. Léčivky, kterých se to týká, jsou zejména Subutex, Subuxon, Ravata, Diazepam, Rivotril a NeuroL.

Výjimkou není ani zneužívání fentanylu, zejména ve formě transdermálních náplastí, a to především v Západních Čechách. Jedná se o vysokopotentní syntetický opiát využívaný především při anestezii nebo jako silné analgetikum při léčbě chronických nemocí, nebo bolestí doprovázejících nádorová i nenádorová onemocnění. Tento syntetický opiát má asi 40 x vyšší analgetickou účinnost než stejné množství čistého heroinu a zároveň způsobuje mnohem větší závislost, neboť jeho účinek trvá po mnohem kratší dobu. Jeho záměna za heroin, nebo míchání s ním, je pro uživatele života nebezpečná.

K úniku transdermálních náplastí na černý trh dochází především cestou příbuzných vážně nemocných onkologických pacientů. Na černém trhu se tyto náplasti prodávají kolem 3000,- Kč za kus a jednu náplast lze využít na cca devět dávek. Způsob užití je obdobný jako u heroinu, vyluhovaná účinná látka se aplikuje intravenózně. Drogově závislé osoby získávají fentanyl také z použitých náplastí vyhozených do odpadu.

Jsou zaznamenány i případy zneužívání dalších léků k tlumení bolesti při léčbě onkologických onemocnění, především na bázi morfinu. Jedná se hlavně o tablety, které jsou následně zpracovávány a aplikovány intravenózně, stejně jako heroin.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
heroin (g)	9 135	35 904	36 340	27 877	20 333	46 302	31 258	30 453	4 730	7 576	5 045

Operace PTÁK

V únoru 2013 příslušníci Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování ukončili po několikaměsíčním prověřování operaci s krycím názvem „PTÁK“, kterou byla rozbita mezinárodní organizovaná skupina zabývající se obchodem s heroinem a kokainem v rámci Evropy. Celkem bylo v rámci této operace zadrženo 10 osob, 6 občanů Kosova, 1 občan České republiky, 1 občan Makedonie a 1 občan Bosny a Hercegoviny.

Cílem operace byla dokumentace trestné činnosti organizované skupiny státních příslušníků Kosova, Bosny a Hercegoviny a Makedonie, kteří se zdržovali na území Švýcarska, Polska a České republiky. Hlavní činnost skupiny spočívala v dovozu heroinu a látky určené k jeho ředění do České republiky ze Švýcarska a Polska, nařazení drogy za účelem získání většího zisku a její následné distribuci v rámci evropských států.

Heroin a látka určená k jeho ředění byly do České republiky pašovány buď osobním vozidlem v tajné schránce, v zavazadlech spolujezdců nebo v zavazadle cestujícího mezinárodním autobusovým spojem. Po nařazení byla droga v rámci České republiky prodávána členy skupiny zejména v Ostravě v okolí známé Stodolní ulice. Do Švýcarska byl heroin pašován stejným způsobem, jako probíhal jeho dovoz do naší republiky.

Skupina pachatelů se zabývala také prodejem kokainu odběratelům z Rakouska.

Během prověřování pachatelů spolupracovala Národní protidrogová centrála s kriminální policií Švýcarska, Polska a Rakouska. V rámci této spolupráce iniciovali detektivové Národní protidrogové centrály v těchto zemích zadrženi 3 osob a zajištěni 2,8 kg heroinu, 3 kg látky určené k ředění heroinu a 100 gramů kokainu. V České republice bylo při

zadržení pachatelů a následných domovních prohlídkách zajištěno 1,6 kg nezředěného heroinu a 6 kg látky určené k jeho ředění a 200 gramů kokainu. Pachatelé běžně ředili heroin v poměru 1 : 2, tedy jedna dávka heroinu a dvě dávky ředící látky. Nařazením zajištěného heroinu by tedy získali téměř 5 kg heroinu k prodeji. Dále byl zajištěn lis na lisování zředěného heroinu určeného k dalšímu prodeji, padělek bankovky v nominální hodnotě 50,- Euro, cca 250 000,- Kč a 3 osobní vozidla.

Obchod s DESIGNER DRUGS

Problematika tzv. nových syntetických drog, označovaných také jako designer drugs, se stala nedílnou součástí evropské drogové scény. Z informačních zdrojů Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost – EMCDDA vyplývá, že množství nově objevených drog na drogovém trhu zůstává podobné jako v předchozím roce. Nejvíce bylo odhaleno syntetických kanabinoidů, což plně koresponduje i s množstvím kanabimimetik, které byly v posledních letech nově připraveny pro výzkumné účely. V roce 2013 se v Evropě objevila i celá řada exotických látek, které stojí za množstvím intoxikací a jsou předmětem hlubší analýzy („risk assessment“) v EMCDDA. Ze skupiny disociativních anestetik jmenujme methoxetamin, jehož výskyt je hlášen z mnoha zemí. V České republice, ale i v jiných státech EU, se objevily tripy, které obsahovaly syntetické psychedelikum 25I-NBOMe. Stálou hrozbou jsou nadále stimulanty PMMA a PMA, které se vyskytují v tabletách extáze. V roce 2013 se objevil také syntetický opioid AH-7921, který byl příčinou řady úmrtí v EU.

Podobně jako v minulých letech jsou hlavními dodavateli těchto látek asijské manufaktury, a to především čínské. Na základě zvýšeného výskytu nových

psychoaktivních látek (NPS), ale i klasických syntetických drog se NPC aktivně účastní Evropského projektu EMPACT (European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats) v prioritě D Syntetické drogy („omezit výrobu a distribuci syntetických drog v EU, včetně nových psychoaktivních látek“), která je jednou z osmi priorit v boji proti organizované trestné činnosti, jak je stanovila Rada JHA v dok. 11050/11. Tento projekt byl po úspěšném zkušebním dvouletém cyklu prolongován na další 4 roky a budou se ho účastnit téměř všechny státy EU. Z hlavních přínosů projektu jmenujme vytvoření informační strategie v oblasti nových syntetických drog a pre-prekurzorů drog, který má dopad na evropskou legislativu. Dále bylo prostřednictvím jednotného evropského databázového systému harmonizováno hodnocení a klasifikace nelegálních laboratoří syntetických drog. Důležité je také nastavení komunikačních kanálů a spolupráce se soukromým sektorem, tzv. bariérový model. Nezanedbatelný byl také přínos v rozvoji spolupráce s čínskými představiteli.

Po tzv. boomu designer drugs v České republice z přelomu let 2010 – 2011, kdy byly masově otvírány nejen internetové, ale i kamenné prodejny (tzv. Smart shops, Amsterdam-shops, apod.), a následné novelizaci zákona č. 167/1998 Sb. o návykových látkách v roce 2011, se množství prodejen výrazně snížilo. V roce 2013 se již tyto prodejny vyskytovaly ve formě kamenných provozoven pouze sporadicky. Bohužel je stále ve velkém objemu nabízen sortiment charakteru „legal highs“ nebo „research chemicals“, a to formou internetového prodeje, často z území mimo ČR. Ukázalo se, že stávající legislativa není schopná flexibilně reagovat na rychlé změny v nabídce drog na trhu, a proto byly iniciovány změny, které vedly k novelizaci zákona č. 167/1998 Sb. o návykových látkách, kde seznamy omamných a psychotropních látek jsou stanoveny nařízením vlády¹⁾ s účinností od 1. 1. 2014. Problematika „legal highs“ má i další aspekty, a to především zdravotní. U většiny nových syntetických drog nejsou známy farmakologické a toxikologické účinky na lidský organismus. Vedle toho je dalším rizikovým faktorem, především pro mladou generaci, motto prodejců, že se jedná o legální drogy. Z těchto důvodů věnuje tomuto problému Policie ČR zvýšenou pozornost. Přestože tyto látky nejsou uvedeny na seznamu kontrolovaných, trestní zákoník umožňuje postih osob, které takové látky za účelem zneužití prodávají, pro trestný čin „šíření toxikomanie“ podle ust. § 287 trestního zákoníku.

Touto problematikou se ve spolupráci s Národní protidrogovou centrálou zabývá projekt Nové syntetické drogy – NSD, který byl schválen Ministerstvem

vnitřní ČR pod číslem grantu VG20122015075. V rámci projektu byla také spuštěna informační databáze, která má i veřejnou část na stránkách www.nsddb.eu

Obchod s ANABOLICKÝMI STEROIDY

V roce 2013 došlo v oblasti zneužívání látek s anabolickým a jiným hormonálním účinkem k výraznému poklesu nabídky těchto látek v rámci nelegálních internetových obchodů v české jazykové mutaci, případně provozovaných z území České republiky. To vede k příležitostnému uživateli a drobné distributy této látky k nákupu přes zahraniční webové platformy a jejich následný dovoz do ČR prostřednictvím kurýrních služeb. Přestože tyto individuální dovozy představují většinou zlomek dovozu zakázaných látek organizovaných v rámci mezinárodní organizované kriminality, lze na nich pozorovat vznik možného nebezpečného trendu. Ve většině zadokumentovaných případů se totiž jednalo o padělané přípravky obsahující jinou než deklarovanou účinnou látku. Deklarovaná účinná látka je v těchto případech často nahrazována levnější variantou zakázané látky s obdobným účinkem, kdy množství účinné látky v jednotlivých tabletách nebo ampulích se v jednom balení může lišit až o desítky procent. S ohledem na rozsah nabídky těchto zahraničních webových platform, kdy v nabídce je často celá paleta cenově zajímavých léčivých přípravků a léčiv, se lze domnívat, že v následujících letech dojde v případě individuálních dovozu i k nárůstu spotřeby také těchto léčiv. Pokud bude jejich kvalita odpovídat kvalitě látek s anabolickým a jiným hormonálním účinkem, stane se padělaní léků novým trendem ohrožujícím život a zdraví občanů ČR. V nelegálních laboratořích na výrobu léků nejsou dodržovány hygienické, technologické, bezpečnostní ani žádné jiné předpisy a často dochází i ke kontaminaci jedné léčiv účinnými látkami z jiných a tím i k nepředvídatelným účinkům při jejich užívání. Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) padělané léky jako antibiotika, hormony, analgetika, steroidy a antihistaminika tvoří téměř 60 % výrobků na černém trhu.

V oblasti mezinárodního obchodu s látkami s anabolickým a jiným hormonálním účinkem nedošlo k významnějším změnám. Na organizaci obchodu se nepodílí klasická etnický podmíněná kriminální uskupení, i když zejména na území ČR v této oblasti mírně vzrůstá vliv osob pocházejících ze zemí bývalého východního bloku. Tyto kriminální skupiny pak dopravují anabolické steroidy na území ČR přímo

¹⁾ Nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek

z destinací původu, jako je např. Thajsko, Čína nebo na území států s větší kupní silou uživatelů (SRN, Rakousko).

Střední články obchodu s látkami s hormonálním a jiným anabolickým účinkem se pak často rekrutují především z prostředí komunity kulturistů a dalších silových sportovců. K dovozu těchto látek do ČR pak tyto osoby často využívají své kontakty na území Slovenské republiky, protože tamní právní úprava umožňuje distribuci těchto látek osobám starším 15 let bez trestněprávního postihu. Zakázané látky jsou tak bez větších problémů dopravovány nejdříve na území SR. Následně jsou buď přímo ze Slovenska pachateli české národnosti dále distribuovány ke koncovým uživatelům na našem území prostřednictvím poštovních a kurýrních služeb, nebo jsou převáženy na naše území ve větších objemech a zde jsou distribuovány prostřednictvím distribučních sítí postavených zejména na osobní znalosti mezi prodejci a odběrateli.

Stav obchodu s anabolickými steroidy na území ČR lze charakterizovat jako relativně stagnující, kdy na tuto stagnaci má pravděpodobně vliv růst životních nákladů případných uživatelů. Zneužívání anabolických steroidů u osob, které svůj vzhled spojují se sociálním statutem, či udržením zaměstnání, je i přes svoji finanční náročnost na setrvalé úrovni.

Nové trendy v páčání trestné činnosti v oblasti látek s anabolickým a jiným hormonálním účinkem se projevují především masivním využíváním nových komunikačních technologií spojených s rozmachem „chytrých“ telefonů a možností jejich neomezeného připojení k datovým sítím mobilních operátorů.

Také v této oblasti probíhá od roku 2011 výzkumný projekt Ministerstva vnitra pod č. VG20112015045, jehož cílem je vývoj rychlých imunodetekčních testů pro detekci anabolicky aktivních steroidů. Hlavním garantem tohoto projektu je Vysoká škola chemicko-technologická a úzce se na něm podílí také Národní protidrogová centrála a Kriminalistický ústav. V uplynulých letech se již podařilo připravit celou řadu protilátek na anabolické steroidy a nyní probíhají jednání v rámci patentového řízení a výroby finálních tzv. kitů.

Operace ROID II

Koncem roku 2013 byla příslušníky Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování realizována akce s krycím názvem „ROID II“, zaměřená na distributory látek s anabolickým a jiným hormonálním účinkem. Tato akce byla pokračováním operace ROID z roku 2012, v rámci které byla zadržena osmičlenná organizovaná skupina osob. Během druhé fáze operace detektivové zadrželi dalších šest členů této skupiny a obvinili je z trestné činnosti

v souvislosti s nelegální distribucí látek s anabolickým a jiným hormonálním účinkem. Jedná se o jednu z nejrozsáhlejších doposud realizovaných operací taktického zaměření.

Na více jak ročním prověřování této latentní trestné činnosti se podíleli také příslušníci Krajského ředitelství Hradeckého kraje, Celního ředitelství Praha a Celního pátracího úřadu Essen/SRN.

V rámci této fáze se podařilo zajistit velké množství zakázaných přípravků v podobě ampulí k nitrosvalové aplikaci a dále tablet k perorálnímu podávání. Celkem se jednalo o cca 100 000 tablet a 400 ampulí s obsahem zakázaných látek ve smyslu nařízení vlády číslo 454/2009 Sb., to vše v hodnotě 1 300 000,- Kč.

Samotná trestná činnost skupiny probíhala tak, že obvinění velmi konspirativně nakupovali zakázané látky na černém trhu, především v některých asijských zemích, a následně je pašovali do Evropské unie, kde tyto látky dále přebalovali a označovali padělanými etiketami a sofistikovaným způsobem rozesílali, na základě objednávek z internetových obchodů, celé sítě zákazníků v Evropě. Členové organizované skupiny působili na území několik států, především České republiky, Španělska, Ukrajiny, SRN a Kypru.

Všech šest obviněných je stíháno pro spáchání zvláště závažného zločinu výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem podle § 288 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. b), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku, za což jim hrozí v případě prokázání viny trest odnětí svobody v délce trvání až 12 let. Skutkovou podstatu trestného činu „Výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem“ zavedla novela trestního zákoníku v roce 2010. Do této doby bylo trestné pouze podávání anabolických látek mládeži. Nová právní úprava tak reagovala na potřebu zajištění omezení dostupnosti látek s dopingovým účinkem.

Případ Ketamin – trestní spis LADYK

V rámci trestního spisu „LADYK“ vyšetřovali detektivové NPC dovoz ketaminu na území České republiky. Vzhledem k množství a kvalitě zajištěné psychotropní látky se jedná o největší záchyt nelegálně dovozeného ketaminu v období posledních let.

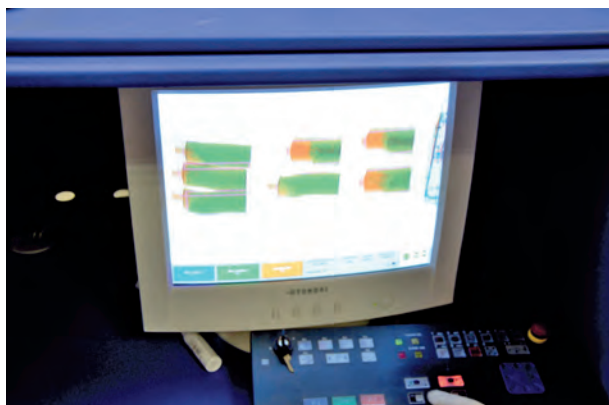
Ketamin je syntetická látka zařazená mezi celkovou anestetika a halucinogeny. Původně byl vyvinut jako humánní léčivo a užíván v lékařské praxi při úvodu do celkové anestezie (narkózy), ke znecitlivění při diagnostických, operačních i neoperačních úkonech, k analgezii při popálení, traumatech a bolestivých převazech, a to zejména v medicíně katastrof (první užití za války ve Vietnamu). Jeho širšímu použití v klinické praxi zabraňují jeho nežádoucí účinky, ze-

jména vysoký výskyt psychických fenoménů – děsivé sny, dezorientace, senzorické a percepční iluze. Proto se v humánní medicíně od jeho používání ustupuje a je používán především v medicíně veterinární. Pro své halucinogenní účinky je zneužíván jako rekreační droga. Lze jej aplikovat nitrožilně, nitrosvalově, šňupáním, kouřením a ústy, přičemž minimální dávka je v širokém rozpětí od 50 do 500 miligramů na jednu aplikaci, v závislosti na hmotnosti a míře tolerance zneuživatelé a způsobu aplikace.

Tato látka byla zajištěna koncem září 2013 v Praze, na mezinárodním letišti Václava Havla v rámci celní prohlídky. Občan Španělského království (1981), který přiletěl pravidelnou linkou společnosti Aeroflot z Moskvy, ve svém hnědém látkovém kufru dovezl 4ks plastových dóz s označením ARMICA Shampoo, 2 ks plastových dóz s označením AmlaMax 100 % Natural Juice a 1 plastové dózy označené BARLEY Ras 100 % Natural Juice, u kterých po prohlídce orgánem Celního úřadu GŘC Praha – Ruzyně bylo důvodné podezření na přítomnost drogy. Následně, po provedení prvotních úkonů, byla věc s podezřením, že se jedná o psychotropní látku ve velkém rozsahu, předána k dalšímu řízení policejnímu orgánu NPC

SKPV. Vyšetřováním bylo zjištěno, že tato osoba v pozici tzv. kurýra celkově dovezla 7 ks plastových dóz konspirativně označených etiketami mycích prostředků na vlasy (šampónů) a nápojů, ve kterých se nacházelo celkově 7770 gramů vodného roztoku obsahujícího 4879,2 gramů ketaminu s koncentrací 85,6 %, tedy celkově 4176,6 gramů účinné látky báze ketaminu, jenž je zařazen jako psychotropní látka v příloze č. 7 „Psychotropní látky zařazené do seznamu IV podle Úmluvy o psychotropních látkách (Vyhláška č. 62/1989 Sb.) k zákonu č. 167/1998 Sb., o návykových látkách – ve znění platném do 31. 12. 2013.

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem je možno konstatovat, že v dané věci se jednalo o průvoz uvedené psychotropní látky, jejíž cílovou destinací bylo pravděpodobně Španělské království. Podle neověřených informací je na černém trhu ve Španělsku **cena za jeden gram ketaminu cca. 15 až 20 €, zajištěné množství by tak bylo možno při uličním prodeji prodat za částku cca 73 080 €, což je cca 1 870 000,- Kč. Zjištěné informace byly předány kompetentním orgánům ve Španělském království k dalšímu využití.**

ODDĚLENÍ PREKURZORŮ A CHEMICKÝCH LÁTEK

Uplynulý rok v oblasti prekurzorů drog přinesl především několik zásadních legislativních změn, a to jak na národní, tak i mezinárodní úrovni. Omezení volné dostupnosti prekurzorů drog a dalších chemikálií zneužívaných k nelegální výrobě drog má zcela zásadní význam pro jejich výrobu. Od 1. ledna 2014 vstoupil v účinnost zásadně novelizovaný zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách (ve znění zákona č. 273/2013Sb.), ze kterého je vyčleněna problematika prekurzorů drog do zcela nového zákona č. 272/2013 Sb. o prekurzorech drog.

Přijetím obou těchto zákonů byla završena dlouholetá práce na změnách systému zařazování omamných a psychotropních látek na tzv. seznam kontrolovaných látek, pružnější a rychlejší formou, než zdlouhavou změnou zákona, a to formou nařízení vlády. Současně došlo k vytvoření nového systému omezujícího volný prodej dalších chemikálií zneužívaných k výrobě drog, který však bude účinný až od 1. 7. 2014. Přestože v oblasti legálního nakládání s prekurzory drog jsme vázáni nařízením EU²⁾ upravujícími tuto oblast, existuje i zde možnost pro řešení v rámci národních specifik. Tato možnost byla využita především ve směru k hlavnímu problému České republiky, kterým je nelegální výroba metamfetaminu z volně dostupných chemikálií. Na tyto skutečnosti Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování opakovaně upozorňovala již od roku 2006. Přestože se tato problematika pravidelně objevila i v akčních plánech realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2007 – 2009³⁾ a to i v následujícím období 2010 – 2012⁴⁾, podařilo se najít řešení až nyní. Pracovní skupina vytvořená při Radě vlády pro koordinaci protidrogové politiky velmi podrobně a důsledně vyhodnotila veškeré možnosti realizace účinného opatření. Jako jediné přijatelné řešení se jeví vytipování a zařazení červeného fosforu pod legislativní kontrolu v rámci nově připravovaného zákona o prekurzorech. Tato látka byla definována jako surovina nezbytná pro výrobu metamfetaminu a jako jediná, která nemá v běžné praxi

v domácnostech žádné využití. Není tedy důvod, aby ji fyzické osoby držely nebo nabývaly do svého vlastnictví. Její průmyslové využití je také velmi omezené. Přesto bylo konstatováno, že absolutní zákaz prodeje této látky není vhodný, a to právě z důvodu zajištění a zprostředkování možného obchodu v legitimních případech.

Nový zákon o prekurzorech drog definuje novou kategorii tzv. výchozích a pomocných látek⁵⁾, jejichž seznam je stanoven nařízením vlády⁶⁾. Mezi tyto látky je zařazen především červený fosfor zneužívaný k nelegální výrobě metamfetaminu, tak i další dvě rizikové látky zneužívané k výrobě drogy GHB, a to gamma-butyrolakton a 1,4- butandiol. Zákon současně stanoví podmínky a další povinnosti při jejich uvádění na trh.

Zásadní změna zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů, přináší kromě jiného také možnost účinného řešení problému s novými syntetickými drogami s nepředvídatelnými účinky a následky, tzv. designer drugs. Situace, kdy některé látky, které mají prokazatelně psychoaktivní účinky a častou jsou na trhu právě z tohoto důvodu nabízeny, stojí mimo seznam návykových látek, velmi znesnadňuje práci orgánům činným v trestním řízení. Tyto nové syntetické drogy jsou účelově vyrobeny tak, aby obcházely platnou legislativu, a to nejen českou. Nejasné složení nabízených směsí a různá koncentrace účinných látek představují obrovské zdravotní riziko pro uživatele. V Evropské unii bylo zaznamenáno mnoho případů poškození zdraví při užití těchto látek a také řada úmrtí ve spojení s jejich aplikací.

Na vážnou situaci s tzv. pre-prekurzory, které se v uplynulém období začaly masově objevovat v nelegálních drogových laboratořích v Evropě, zareagovala i Evropská komise, která nejdříve látku alfa-fenylacetoacetonitril (APAAN) zneužívanou k výrobě prekursoru BMK, zařadila na tzv. dobrovolně sledovaný seznam látek, ale již koncem roku 2013 vešly v účinnost novely evropských nařízení pro oblast prekurzorů drog⁷⁾, které zařadily tuto látku do nejpřísněji kontrolovaného seznamu kategorie 1.

Zájem výrobců drog o získání prekurzorů drog

²⁾ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 ze dne 11. února 2004 o prekurzorech drog.

Nařízení Rady (ES) č. 111/2005 ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekurzory drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi.

Nařízení Komise (ES) č. 1277/2005 ze dne 27. července 2005, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 a č. 111/2005.

³⁾ Kapitola IV. bod 15.2 – omezení volné dostupnosti dalších látek používaných při výrobě metamfetaminu .

⁴⁾ Bod 11.6. – omezit dostupnost látek pro nelegální výrobu pervitinu zejména léků s obsahem pseudofedrinu a červeného fosforu.

⁵⁾ Ustanovení § 35 až 38 zákona č. 272/2013 Sb., o prekurzorech drog

⁶⁾ Nařízení vlády č. 458/2013 Sb. o seznamu výchozích a pomocných látek a jejich ročních množství limitech.

⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1258/2013 a 1259/2013.

a dalších chemikálií neklesá i v uplynulém roce, kdy zdejší součást NPC řešila několik podezřelých objednávek v rádech desítek tun. Ve spolupráci se zahraničními kolegy se podařilo již některé případy uzavřít, u ostatních prověřování stále trvá. Je nepochybné, že i Česká republika a její chemický průmysl, jakož i obchodníci s chemikáliemi jsou v zájmu mezinárodních organizovaných skupin, zajišťující přísun surovin do nelegálních laboratoří po celém světě.

V oblasti zneužívání léků s obsahem pseudoefedrinu k nelegální výrobě metamfetaminu lze konstatovat setrvalý stav, a to především v trvajícím dovozu těchto léčiv ze zahraničí, především z Polska. I přes deklarovaný zájem polské strany k řešení tohoto problému a setrvalý tlak nejen České republiky, ale i Německa, zatím nedošlo k žádným změnám v oblasti výdeje těchto látek v polských lékárnách. Výdej těchto léků v českých lékárnách v posledních letech je oproti období před rokem 2009 víceméně stabilizovaný. Přesto jsou občas zaznamenány případy zvýšeného množství vydaných léčiv, ale nastavený monitoring ze strany jak distributorů, tak především Státního ústavu pro kontrolu léčiv s úzkou spoluprací s Oddělením prekurzorů, chemických látek a anabolik NPC přispívá k tomu, že se daří tyto případy odhalovat a řešit. Jsou však také zaznamenávány pokusy o nelegální výrobu metamfetaminu za zneužití jiných látek (prekurzorů drog) nebo jinou syntézou, které však často končí výbuchy či požáry. Specifickým problémem jsou odpady vznikající při nelegální výrobě metamfetaminu. S narůstajícími produkčními schopnostmi varen narůstá i množství toxického odpadu, který nekontrolovatelně končí v kanalizacích, řekách, lesích nebo na polích. Ohrožení životního prostředí, živočichů, ale především života a zdraví osob, je velmi vysoké. V rámci operace TAT z října 2013 bylo zajištěno více jak 7 tun nebezpečných toxických odpadních louhů a dalších chemikálií z výroby metamfetaminu, které by jinak zcela jistě opět skončily neekologicky, tedy v přírodě.

Od počátku roku 2013 vzniklo na oddělení prekurzorů, chemických látek a anabolik nové pracoviště, které se systematicky věnuje problematice drog na internetu. Nejen konvenční drogy, ale i další, především tzv. legal highs, se stále častěji objevují v internetových nabídkách. Samostatnou kapitolou nejrušnějších e-shopů jsou i nabídky s léky, léčivy a anabolickými steroidy. Tyto e-shopy obvykle na svých stránkách uvádí nepravdivé nebo zkreslené údaje o prodeji, popřípadě se tváří jako stránky pouze informativní. Skutečný záměr takových informativních webových stránek je evidentní až z tematicky příbuzných diskusních fór, kde se společně s odkazem na stránky objevuje i proklamace nabídky léků, anabolických steroidů nebo nových psychoaktivních látek. Mezi nejčastěji nabízenými léky přes internet pomocí

webových stránek se objevují zejména léky na hubnutí a poruchy erekce. Výdej většiny takových léků je možný pouze v kamenných lékárnách a na lékařský předpis s modrým pruhem. Velmi často se jedná také o podvodníky, kteří ve skutečnosti žádnými léky nedisponují a využívají možnosti platby předem nebo se jedná osoby, kterým léky zbyly z vlastní léčby a tyto se snaží zpeněžit. Tuto situaci se snaží pracovníci NPC průběžně monitorovat a dohledávat konkrétní osoby, které takové nabídky podávají.

Počet internetových obchodů nabízejících nové syntetické drogy se zaměřením na českého zákazníka značně poklesl. V současné době registrujeme 6 e-shopů, u nichž je možné si z nabídky jazyků vybrat také češtinu. Pouze jeden z těchto e-shopů je provozovaný na české doméně a tři z nich jsou provozovány na serveru, který se nachází v České republice. Na diskusních fórech se ale objevují nové zahraniční e-shopy, z nichž mohou potenciálně nakupovat i zákazníci z České republiky. Tyto obchody se tváří jako obchody s výzkumnými chemikáliemi, koupelovými solemi, vykuřovadly nebo hnojivy, které nejsou určeny k vnitřnímu užití. Zaznamenali jsme také množství e-shopů s různými psychoaktivními látkami přírodního původu. Příkladem mohou být e-shopy nabízející sušené listy nebo extrakt z kratomu. K šíření popularity a předávání vědomostí o nových psychoaktivních látkách slouží různá diskusní fóra, blogy a sociální sítě. Stále oblíbenější sociální síť Facebook je využívána i k obchodu s omamnými a psychotropními látkami, které jsou uvedeny v přílohách zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách. Její oblíbenost stále roste – zejména pro poměrně značnou anonymitu, kterou nabízí a pro cenu služeb (je zdarma).

V průběhu roku 2013 bylo monitorováno celkem 133 growshopů, které fungovaly jako e-shopy i kamenné obchody. V listopadu 2013 proběhla akce zaměřená na growshopy, jejichž majitelé a prodejci porušovali zákon ve smyslu šíření toxikomanie a odkazem na nález Ústavního soudu č. 8Tdo 1206/2012 ze dne 31. 10. 2012.

Samostatnou kapitolou obchodu s drogami na celosvětových sítích je tzv. darknet, který umožňuje zachovat anonymitu účastníků tím, že funguje na principu šifrovaných, náhodně generovaných spojení mezi jednotlivými uživateli. V sítích darknetu se nachází služby nazývané „hidden services.“ Takto obchodující osoby po sobě zanechávají pouze minimum využitelných stop, takže jednotlivé provedené transakce jsou jen obtížně dohledatelné. Nejznámější z těchto služeb byl obchodní portál Silk Road, který se specializoval zejména na drogy. Provozovatel tohoto obchodního portálu byl na počátku října 2013 zadržen bezpečnostními složkami USA, ovšem další podobné portály stále fungují a najdeme na nich pro-

dejce i z České republiky. Platby v těchto sítích jsou nejčastěji realizovány ve virtuální měně Bitcoin.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Ani rok 2013 nebyl výjimkou z pravidla, že mezinárodní spolupráce představuje zásadní prioritu v činnosti Národní protidrogové centrály. Spolupráce probíhala jak cestou koordinátorů mezinárodní spolupráce, tak prostřednictvím kontaktů výkonných součástí přes Europol, Interpol, Sirene, přes centra policejní spolupráce a přímé styky. V minulém roce probíhala spolupráce s Německem, USA, Polskem, Rakouskem, Ukrajinou, Srbskem, Francií, Belgií, Dánskem, Norskem, Švýcarskem, Spojeným královstvím, Španělskem, Bulharskem, Dominikánskou republikou, Ekvádorem, Chorvatskem, Kosovem, Litvou, Makedonií, Peru, Slovenskem, Švédskem a Tureckem. Časté kontakty s německou stranou probíhaly jak přes styčného důstojníka BKA, tak i přes centrum česko-německé policejní a celní spolupráce ve Schwandorfu. Relativně početné kontakty s Polskem se uskutečnily výhradně přes Agenturu vnitřní bezpečnosti, která v Polsku rovněž zpracovává drogovou problematiku. Kromě toho na úrovni expozitur docházelo ke spolupráci s pohraniční stráží a s regionálními policejními útvary na polské straně hranic. Ostatní kontakty až na nepatrné výjimky probíhaly přes styčné důstojníky nebo přes přímé kontakty. I tento ne zcela úplný přehled dává obrázek o rozsahu a zeměpisné pestrosti kontaktů našeho útvaru se zahraničními kolegy.

Rozhodující úlohu v mezinárodní spolupráci pochopitelně sehrávaly kontakty se sousedními zeměmi. Rozhodně největšího a nejdůležitějšího partnera pro NPC SKPV představovali němečtí kolegové. Ve vztahu ke Spolkové republice Německo i v roce 2013 představoval hlavní řešenou problematiku masový vývoz drog vyrobených v České republice do Německa. Týká se to v naprosté většině metamfetaminu a marihuany. Tyto drogy bez nadsázky zaplavují zejména německé příhraničí ve spolkových zemích Bavorsko a Sasko. Vyvážejí je ve velkém množství takzvaní drogoví turisté z řad německých občanů a cizinců s povolením k pobytu v Německu. Ačkoliv každý z nich zpravidla vyváží množství v řádu několika gramů, ve svém celku převážejí množství, které má svůj podstatný význam vedle množství zabaveného na území Česka.

V roce 2013 pokračovala tendence, která se objevovala již v předchozích letech, a sice vývoz obou uvedených drog za pomoci kurýrů. Převážnou část kurýrů tvoří osoby s pobytem v SRN, nicméně objevují se mezi nimi i jednotliví čeští občané, případně cizinci s povolením pobytu v ČR. V roce 2013 se

projevil významněji další trend. Zdá se, že ve vývozu do Německa stále více převažuje metamfetamin nad marihuany. Existuje i pozorovatelné propojení obchodu s těmito drogami, protože mnozí pachatelé jsou přistiženi s oběma drogami současně. Pokud jsou zadrženi v německém příhraničí čeští občané, pak vezou většinou velmi malé množství obou hlavních drog, které je zřejmě určeno pro jejich vlastní spotřebu. U marihuany jde většinou o osoby, které užívání této drogy považují za součást svého životního stylu, které se nehodlají vzdát ani při cestě do ciziny. Souvisí to s extrémně liberálním přístupem ke konopným drogám v České republice. Jinak ovšem vypadá situace u metamfetaminu. Ten převážejí v naprosté většině osoby závislé na této droze. Velmi často se u nich projevuje profil „kradoucího toxikomana“, který si jezdí opatřovat prostředky na drogu majetkovou trestnou činností v německém příhraničí. I v tomto ohledu se německé stesky na zvýšenou majetkovou kriminalitu páchanou osobami z České republiky v německém příhraničí jeví jako důvodné. Vývoz českých drog na německou stranu nepochybně úzce souvisí s výrobou a prodejem drog ve vietnamské komunitě v Česku. Export českého metamfetaminu a české marihuany je úzce propojen s vietnamskými tržnicemi umístěnými na české straně hranice. Neobyčejně dynamický nárůst výroby metamfetaminu ve vietnamské komunitě v České republice v roce 2013 nepochybně nabýval na síle.

Uvedené závěry lze vyvodit z rozboru informací, které pravidelně dostáváme zejména ze společného centra česko-německé policejní a celní spolupráce ve Schwandorfu a částečně i od celního styčného důstojníka České republiky v Kolíně nad Rýnem, který nám poskytuje německá celnická hlášení o drogových případech v příhraničí. V této souvislosti velice oceňujeme spolupráci s českými i německými kolegy ze schwandorfského centra, přes které se vyřizuje i nemalé množství jednoduchých policejních dožadání v drogové oblasti.

Významnou a pozitivní úlohu ve spolupráci s Německem sehrává tradičně styčný důstojník Spolkového kriminálního úřadu na německém velvyslanectví v Praze. Mezi výkonnými součástmi našeho útvaru, zejména pak mezi příhraničními expoziturovými, a německými orgány vymáhajícími právo existují velmi úzké vztahy, které se projevují v účinné přímé spolupráci při vyšetřování drogových případů. V této souvislosti si zaslouhuje zmínku již tradiční setkání českých, německých a rakouských kolegů věnované příhraniční drogové kriminalitě, které již několik let organizuje v Nových Hradech expozitura NPC SKPV v Českých Budějovicích.

V roce 2013 jsme zaznamenali na základě zkušeností z řešení případů v příhraničí s Rakouskem, že situace na rakouské straně se začíná přibližovat stavu

v německém pohraničí. Rakouští zájemci stále častěji vyjíždějí za metamfetaminem a marihuanou na českou stranu. I zde rozhodující úlohu sehrávají vietnamské tržnice. Zločinecké skupiny z Rakouska projevují intenzivnější zájem o český metamfetamin a dovažují ho za pomoci kurýrů na rakouský nelegální trh. Spolupráce s Rakouskem probíhá obdobně jako spolupráce s Německem prostřednictvím rakouského styčného důstojníka při velvyslanectví v Praze, prostřednictvím společného česko-rakouského centra policejní spolupráce v Drasenhofenu a prostřednictvím přímých, zejména příhraničních kontaktů mezi výkonnými součástmi NPC a rakouskými policejními orgány.

Je potěšitelné, že i v roce 2013 můžeme konstatovat velmi dobrou úroveň spolupráce se slovenskou stranou. I po reorganizaci na slovenské straně a po vzniku Národní kriminální agentury zodpovědné i za obchod s drogami funguje úzká spolupráce se slovenskými kolegy spolehlivě a bezproblémově.

Ve vztahu k Polsku se jako hlavní problém i v roce 2013 projevoval fenomén známý již z předešlé doby. Jde o velice masivní dovoz léků obsahujících pseudoefedrin z Polska na českou stranu za pomoci kurýrů. Zde slouží pseudoefedrin extrahovaný z těchto léků jako prekurzor pro výrobu metamfetaminu jak ve vietnamské komunitě, tak mezi českými výrobci. Důvodem je naprostá absence kontroly prodeje těchto léků na polské straně, kde jsou volně a snadno dostupné. Doposud polská strana na naše požadavky na jakýkoliv způsob regulace prodeje těchto léčiv reagovala poměrně líně. Značnou oporu nám v tomto ohledu poskytuje německá strana, která má rovněž eminentní zájem na omezení dovozu polského pseudoefedrinu k českým výrobcům, protože naprostá většina českého metamfetaminu přicházejícího do Německa je vyrobena z pseudoefedrinu polského původu.

Výroba a distribuce metamfetaminu se jeví jako středoevropský významný drogový problém, který je spojen nejenom s výrobní základnou v Česku, ale stále více se spotřebitelskou bází v Německu, Rakousku i v dalších zemích EU. Opatřování si pseudoefedrinu jako hlavního prekurzoru pro výrobu metamfetaminu pak bylo spojeno sice zejména s Polskem, ale i s dovozem z dalších evropských zemí, například z Bulharska, Řecka nebo Turecka. Ze zdrojů, které máme k dispozici a se kterými jsme se setkali i na renomovaných zahraničních konferencích, však vyplývá, že metamfetamin v roce 2013 zažíval významný nárůst také v evropském a celosvětovém kontextu. Objemy jeho výroby a distribuce jistě zatím nedosahují rozměrů takových drog, jako jsou kokain, heroin nebo konopí, ale dynamika vývoje tohoto jevu rostla jak v Evropě, tak v Asii, Africe a Americe.

V roce 2013 obdobně jako v jiných letech intenzivně probíhala mezinárodní spolupráce v podobě zasílání žádostí o právní pomoc do zahraničí a vyřizování zahraničních žádostí o právní pomoc v drogových případech. Významná většina z těchto žádostí směřovala do sousedních zemí, do Německa, na Slovensko, do Rakouska a Polska. Některé žádosti o právní pomoc do zahraničí byly spojeny se zahraničními služebními cestami. V roce 2013 proběhlo 53 takových zahraničních služebních cest. Nejvíce z nich směřovalo do sousedních států, například 31 do Německa, 7 do Rakouska a 6 na Slovensko a jedna do Polska, po dvou cestách proběhlo do Bulharska, Nizozemska a Norska a po jedné do Švýcarska a Francie. Tento způsob provádění právních pomocí umožňuje velmi účinné vyřizování žádostí, kdy náš příslušník může přímo ovlivnit průběh úkonu. Při vyřizování žádostí o právní pomoc do zemí EU významně napomáhal Eurojust. Velice jsme oceňovali, že česká delegace v Eurojustu v Haagu udržuje kontakty nejen s orgány státního zastupitelství a justice, ale i s policejními orgány jako je náš útvar, což přispívá k pružnosti a rychlosti vyřízení žádostí o mezinárodní právní pomoc.

V roce 2013 se odehrála hlavní realizační fáze twinningového projektu EU v Srbsku pod názvem „Realizace strategie pro boj proti drogám“, který provádí Česká republika společně s Německem. NPC v rámci tohoto twinningového projektu zajišťovala obsahovou náplň segmentu týkajícího se vymáhání práva v drogové oblasti. V průběhu roku se v rámci tohoto projektu realizovalo 7 zahraničních služebních cest do Srbska za účasti celkem 9 příslušníků útvaru. Současně náš útvar v průběhu roku zabezpečoval 3 přijetí delegací srbských kolegů s účastí 23 osob ze srbské strany. Hlavním cílem našeho zapojení bylo poskytnout výuku na vybraná témata pro srbské kolegy, což se podařilo zcela splnit. Současně ovšem měly tyto cesty do Srbska i další, sice vedlejší, ale významný efekt. Došlo k navázání osobních kontaktů mezi policisty v oblasti boje proti obchodu s drogami na obou stranách. To výrazně zintenzivnilo a zlepšilo spolupráci policejních útvarů v obou státech v této oblasti.

V roce 2013 se NPC podílela významně i na realizaci dlouhodobého projektu MV ČR na pomoc zemím západního Balkánu. V rámci tohoto projektu se uskutečňují pracovní stáže příslušníků našeho útvaru v zemích tohoto regionu, jejichž smyslem je zlepšení vzájemné spolupráce a navázání pracovních kontaktů v oblasti. V průběhu roku se uskutečnily čtyři tyto expertní stáže, a to do Albánie, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory a Makedonie.

Významné aktivity vyvíjí v oblasti mezinárodní spolupráce i oddělení prekurzorů, chemických látek a anabolik, a to hlavně v oblasti vědeckého výzkumu

a výcviku zaměřeného na prekurzory, chemické látky a léky. V roce 2013 se příslušníci tohoto oddělení zúčastnili například Světového kongresu biologické psychiatrie v Japonsku, kde se prezentovaly výsledky projektu Nové syntetické drogy, na jehož zpracování se podílel i příslušník NPC, čtyři seminářů a expertních schůzek skupiny EMPACT v Nizozemsku zaměřené na syntetické drogy a konference SYNDEC v Nizozemsku zaměřené na tutéž oblast, dále pak konference Combating Pharmacrime ve Španělsku zacílené na padělání léčivých přípravků, semináře Train Pharma Crime v Německu orientovaného na trestnou činnost ve spojitosti s léčivy, schůzky projektu Chopin v Polsku se zaměřením na snížení produkce a distribuce drog v EU a schůzky pracovní skupiny EK pro prekurzory v Bruselu.

Stejně jako v předchozích letech i v roce 2013 se NPC SKPV zúčastňovala činnosti tří významných mezinárodních pracovních skupin zaměřených na oblast drog.

152. pravidelné zasedání pracovní skupiny „Jihovýchod“ proběhlo v termínu 17. – 19. září 2013 v Mikulově. Program jednání byl zaměřený na následující okruhy otázek a problémů: situace v jednotlivých účastnických zemích (stav, nové trendy), prezentace výstupů ze systému „Balkan-Info“, prezentace příkladů „dobré praxe“ v mezinárodní spolupráci na konkrétních případech, pašování a nelegální využívání chemické sloučeniny APAAN, situace v oblasti výroby metamfetaminu („crystal“) v ČR a jeho vývoz do SRN a Rakouska, představení situace ve Švýcarsku, problematika využívání utajované počítačové sítě „TOR“ a platformy „Silkroad“ pro nelegální aktivity v oblasti obchodu s drogami, představení a projednání výsledků přípravných prací na zahájení projektu „CSDR“ (financování činnosti PS „Jihovýchod“ v letech 2014 – 2015 z finančních prostředků Evropské komise v rámci „Podunajské strategie“).

112. pravidelné zasedání pracovní skupiny „StAR“ (Stálá pracovní skupina „Drogy“) se konalo v termínu 28. – 29. května 2013 v Mainzu v Německu pod patronací Spolkového kriminálního úřadu Wiesbaden a Zemského kriminálního úřadu spolkové země Porýní - Vestfálsko. Jednání se zúčastnili zástupci policejních sborů jednotlivých spolkových zemí SRN, BKA, celních orgánů SRN, pracovníci policejních složek zemí hraničících se SRN, Generálního sekretariátu Interpolu Lyon a DEA USA. Program jednání byl zaměřen především na stav drogové kriminality v jednotlivých účastnických zemích (zvláštní poznatky, aktuální trendy), na pachatele drogové trestné činnosti původem z Albánie a z řad etnických Albánců, na nové psychoaktivní substance neboli tzv „designer drugs“, „legal highs“ či „nové syntetické drogy“, na situaci v oblasti výroby a distribuce metamfetaminu se zvláštním zaměřením na ČR a s ní

sousedící spolkové země SRN, na zkušenosti z případů mezinárodní spolupráce – JIT „VINEYARD“, na problematiku pašování APAAN v evropském prostoru, na informace o jednáních mezinárodních grémií, regionálních pracovních skupin nebo jiných akcí, zaměřených na drogovou problematiku.

V termínech 15. – 16. ledna 2013 a 5. – 6. listopadu 2013 proběhlo v Erfurtu a v Plzni 10. a 11. zasedání mezinárodní pracovní podskupiny „Crystal“ ministerské mezinárodní pracovní skupiny „Hofský dialog“. V závěru roku 2013 potom byla vypracována zpráva o činnosti pracovní podskupiny „Crystal“ v roce 2013. Základním tématem, které je probíráno na všech jednáních, je problematika výroby metamfetaminu („crystal“) a ČR a jeho vývozu do SRN a Rakouska, a hledání vhodných opatření, jak tomuto jevu čelit.

V roce 2013 bohužel pokračovala dosavadní tendence k omezování počtu zahraničních policejních styčných důstojníků odpovědných za území ČR. V tomto roce zrušily své styčné důstojníky v ČR Francie a Bulharsko. Pociťujeme to jednoznačně jako negativní jev, nicméně není v naší moci na tom něco změnit. V potřebných případech jsme spolupracovali i s českými styčnými důstojníky v zahraničí, zejména pak s těmi, kteří jsou umístěni v Bukurešti a v Bělehradě. Rozšíření sítě těchto styčných důstojníků bychom považovali za užitečné.

ODBOR METODIKY A PREVENCE

Odbor metodiky a prevence (OMP) zastupuje Národní protidrogovou centrálu v rámci Policie České republiky a na veřejnosti prostřednictvím lektorské, vzdělávací, metodické a publikační činnosti. Další, prakticky každodenní činností odboru, je komunikace NPC s veřejností a se sdělovacími prostředky.

V rámci své trvalé gesce uvnitř NPC odbor metodiky a prevence v roce 2013 organizačně zajišťoval tradičně konání instrukčně metodických zaměstnání pro příslušníky NPC a také významné výroční dny jednotky. Dále pak instrukčně metodická zaměstnání pro policisty zařazené na úseku odhalování drogové kriminality v rámci Policie ČR.

V rámci vzdělávacího systému MV ČR a Policie ČR se v roce 2013 OMP podílel na vzdělávání policistů výukou ve specializačních kurzech.

Mimo resort MV a Policie ČR se pracovníci OMP podíleli na vzdělávání odborné veřejnosti z řad soudních a právních čekatelů na Justiční akademii v Kroměříži, příslušníků Městských a Obecních policí, Armády České republiky, Vězeňské služby ČR a také participovali na vzdělávacích programech pro školní metodiky prevence. Kromě toho se pravidelně pracovníci OMP účastnili besed pořádaných Muzeem

Policie ČR. S Muzeem Policie ČR OMP spolupracovali i na kulturně-preventivních akcích Ledová Praha a Muzejní noc.

Již čtvrtým rokem organizoval OMP v souladu s naplňováním protidrogové strategie ČR společné setkání zástupců NPC, Krajských ředitelství Policie a Odboru bezpečnostní politiky MV ČR s krajskými protidrogovými koordinátory Krajských úřadů a zástupci sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky.

OMP také jako každý rok spolupracoval s Národním monitorovacím střediskem pro drogy a drogové závislosti v oblasti podkladů a konzultací pro Výroční zprávu o stavu ve věcech drog v ČR, která je každoročně vydávána sekretariátem Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky.

V roce 2013 se OMP organizačně podílel na setkání policistů a zástupců z vrchních, krajských a okresních státních zastupitelství s cílem vzájemné výměny informací a zkušeností v souvislosti s vymáháním práva v oblasti potlačování nabídky drog se zaměřením na aktuální problémy objasňování drogové trestné činnosti.

Mezi další výrazné aktivity OMP v roce 2013 patřila také publikační činnost s těžištěm v odpovědnosti za přípravu a vydávání 19. ročníku Bulletinu NPC, odborného čtvrtletníku určeného především pro příslušníky Policie České republiky, justici a další odbornou veřejnost.

V roce 2013 se OMP podílel na koordinaci zásahů proti obchodům s potřebami pro pěstování a konzumaci konopí tzv. growshopů, a to zejména poskytováním informací v odborné i praktické oblasti, jako jsou právní otázky, metodické postupy a zprostředkování komunikace mezi útvary Policie České republiky, kterých se dotýkala provázanost jednotlivých growshopů.

Preventivní projekt „SPRÁVNÝM SMĚREM“

Projekt „Správným směrem“, který v roce 2013 odstartoval v Ústeckém kraji, má již přes 2000 aktivních účastníků. Hlavním cílem tohoto preventivního projektu je nastavení efektivní spolupráce všech složek zabývajících se protidrogovou prevencí v daném regionu a vytvoření co nejučinnějšího souboru

opatření, která budou odrážet konkrétní problémy s drogami v dané lokalitě. Projekt je finančně podporován hejtmánem Ústeckého kraje, který rovněž nad projektem převzal záštitu. Prevence rizikového chování v oblasti návykových látek probíhá zejména formou odborných seminářů, přednášek a workshopů jak pro veřejnost, tak i pro studenty škol a také v podobě nejrůznějších doprovodných programů. Do projektu Správným směrem se v Ústeckém kraji aktivně zapojilo celkem 3048 účastníků.

Součástí projektu je soutěž o nejlepší protidrogový plakát, v rámci které mají studenti středních i základních škol možnost vyjádřit svůj životní postoj k problematice nelegálních drog. Jimi zpracovaný plakát musí vystihovat zadání, splňovat konkrétní technické parametry a musí být jednoznačně zaměřen proti zneužívání nelegálních návykových látek. Hlavními kritérii hodnocení odborné poroty jsou fantazie, originalita tématu a náročnost zpracování, to vše s ohledem na věk soutěžících.

V roce 2014 se projekt „Správným směrem“ stěhuje do Jihočeského kraje a odtud dále do dalších regionů České republiky.

ZAJIŠŤOVÁNÍ VÝNOSŮ Z TRESTNÉ ČINNOSTI

Díky velmi úzkému zaměření naší činnosti patří mezi nejčastěji zajišťované komodity omamné a psychotropní látky, prekurzory, případně anabolické či jiné hormonální přípravky. Tyto látky představují pro pachatele zdroj zisku a jejich zajištění pro ně znamená významnou majetkovou újmu. Ze strany pachatelů jsou tyto látky v naprosté většině případů pořizovány právě z finančních prostředků získaných předchozí trestnou činností a z tohoto pohledu se bezesporu i v tom případě jedná o odčerpávání výnosů z trestné činnosti.

V následující tabulce zaokrouhleně uvádíme množství zajištěných kontrolovaných látek a orientační finanční újmu, která byla tímto postupem ze strany Policie ČR pachatelům způsobena. Ceny jednotlivých komodit jsou uváděny s přihlédnutím ke skutečnosti, že v naprosté většině jedná o pachatele na vyšších patrech distribučního řetězce a ceny jednotlivých látek jsou tedy nižší, než v rámci pouličního prodeje.

Látka	Zajištěné množství	Hodnota	Poznámka
Konopí	36.700 g	2.936.000,- Kč	80,-Kč/gram sušiny
Konopí rostliny	2.400 rostlin	19.200.000,- Kč	Přepočteno na sušinu (240.000 gramů)
Heroin	2.600 g	2.600.000,- Kč	1.000,-Kč/gram
Kokain	9.300 g	13.950.000,- Kč	1.500,-Kč/gram
Metamfetamin	25.800 g	18.060.000,- Kč	700,-Kč/gram
Léčiva s PSE	105.160 tablet	788.700,- Kč	30.000,-Kč/kg (1 kg – cca 4.000 tbl.)
Anabolika	100.000 tbl., 400 amp.	1.300.000,- Kč	
Chlorefedrin	100 kg	12.000.000,- Kč	120.000,-Kč/kg na nelegálním trhu
Celkem		70.834.700,- Kč	

Hodnota zajištěných OPL v roce 2013 činí více téměř 71 miliónů Kč. Jedná se o komoditu, která sice nemůže být dále ekonomicky využita a pro stát představuje následné nakládání s ní jistou finanční zátěž, ale kromě skutečnosti, že se jedná o omamné či psychotropní látky, které byly tímto způsobem staženy z nelegálního trhu, se rovněž jedná o poměrně významnou finanční částku, která byla odčerpána pachatelům této trestné činnosti.

Za období od 1. 1. 2013 do 30. 6. 2013 byl v rámci trestních řízení vedených na NPC SKPV PČR zajištěn majetek a finanční prostředky v celkové výši 20 172 000,- Kč. Z toho 16 522 000,- Kč bylo zajištěno v finančních prostředcích a 3 650 000,- Kč bylo zajištěno ve věcech. Jednalo se zejména o vozidla, komponenty pěstíren, komunikační a výpočetní techniku. Ve třech případech byl využit institut zajištění nemovitosti podle §79d tr. řádu, v ostatních případech bylo postupováno podle § 78, § 79, § 83 a §83a TR.

Objem finančních prostředků, které jsou na našem útvuru zajišťovány jako výnos z trestné činnosti, je ovlivněn charakteristikou drogové trestné činnosti a vzorci jednání jejích pachatelů. V rámci drogové trestné činnosti nelze zajišťovat majetek dle § 47 trestního řádu (zajištění nároku poškozeného), neboť je poškozeným veřejný zájem a náklady státu spojené s bojem proti drogám nelze uplatnit v trestním řízení.

Dalším faktor ovlivňující zajišťování výnosů z trestné činnosti představuje fakt, že mezi pachateli stíhanými naším útvarem jsou z více než 60 % zastoupení cizinci. Jedním z charakteristických rysů této skupiny pachatelů je jednak nedůvěra v bankovní či jiné peněžní instituce a dále snaha vyvézt získané finanční prostředky do své rodné země, kde slouží jako prostředky pro zajištění rodiny, případně zdroj

financí pro další legální či ilegální aktivity. Prověřování majetkových poměrů v rodných zemích takových osob je zpravidla zcela nereálné, případně je s ním spojeno vysoké riziko úniku informací a zmaření vyšetřování.

Stále se často setkáváme s tím, že pachatelé drogové trestné činnosti vedou poměrně nákladný život, který financují právě z výnosů z trestné činnosti. Jedná se například o pronájmy nemovitostí, leasing luxusních vozidel, návštěvy heren, kasin a nočních podniků a podobně.

Zejména u pachatelů z řad Vietnamců je patrná snaha o diverzifikaci rizika – společné investování do více pěstíren konopí či ilegálních výroben metamfetaminu, a tím o omezení ztráty v případně odhalení takového objektu. Zatímco tyto ilegální aktivity představují zásadní podíl na příjmech těchto osob, velkou část svého času věnují jiným aktivitám, prodeji textilu, provozování večerek atd., které mají vyvolávat dojem vedení spořádaného života.

Výnosy z trestné činnosti jsou často využívány jako prostředek k řešení tíživé finanční situace, v případě osob, které jsou najímány pro převoz omamných a psychotropních látek (tzv. „kurýrů“) se jedná o hlavní motivaci k páčání trestné činnosti.

Finanční prostředky vygenerované jako výnos z trestné činnosti jsou opětovně reinvestovány do dalšího páčání trestné činnosti, jako je nákup komponent a surovin k nelegální výrobě omamných a psychotropních látek nebo nákup těchto látek pro další prodej. Zejména u pachatelů z řad vietnamské komunity nadále přetrvává trend v odesílání výnosů z trestné činnosti mimo území ČR, a to nejčastěji za využití nebankovních nástrojů.

kraj	realizace	pachatelé	NP	státní příslušnost		státní příslušnost	
Jihočeský	167	230	1	Albánie	6	Moldavsko	3
Jihomoravský	216	291	0	Alžírsko	5	Mongolsko	1
Karlovarský	120	159	3	Austrálie	1	Německo	25
Královéhradecký	102	131	0	Bosna a Hercegovina	2	nezjištěno	1
Liberecký	148	155	3	Brazílie	1	Nigérie	12
Moravskoslezský	259	306	7	Bulharsko	9	Nizozemí	6
Olomoucký	174	191	4	Česká republika	3 301	Polsko	14
Pardubický	92	108	0	Čína	1	Portugalsko	1
Plzeňský	143	183	4	Egypt	1	Rakousko	1
Praha	423	498	8	Finsko	1	Rumunsko	1
Středočeský	370	492	6	Francie	4	Rusko	5
Ústecký	276	327	5	Chorvatsko	1	Slovensko	45
Vysočina	111	133	0	Írán	1	Slovinsko	2
Zlínský	107	115	0	Itálie	3	Srbsko	9
NPC	33	131	0	Izrael	1	Sýrie	1
Celní správa	500	272	267	Kamerun	2	Španělsko	1
CELKEM	3 241	3 722	308	Kazachstán	3	Tunis	1
	z toho ve spolupráci PČR a CS			Kosovo	4	Ukrajina	13
		realizace	21	Makedonie	11	USA	2
		pachatelé	30	Mali	1	Vietnam	218
				Mexiko	1		

Statické údaje o drogové trestné činnosti Česká republika 2013

Dílčí část statistických údajů, kompletní statistické údaje jsou dostupné na <http://www.policie.cz/narodni-protidrogova-centrala-skpvp.aspx>

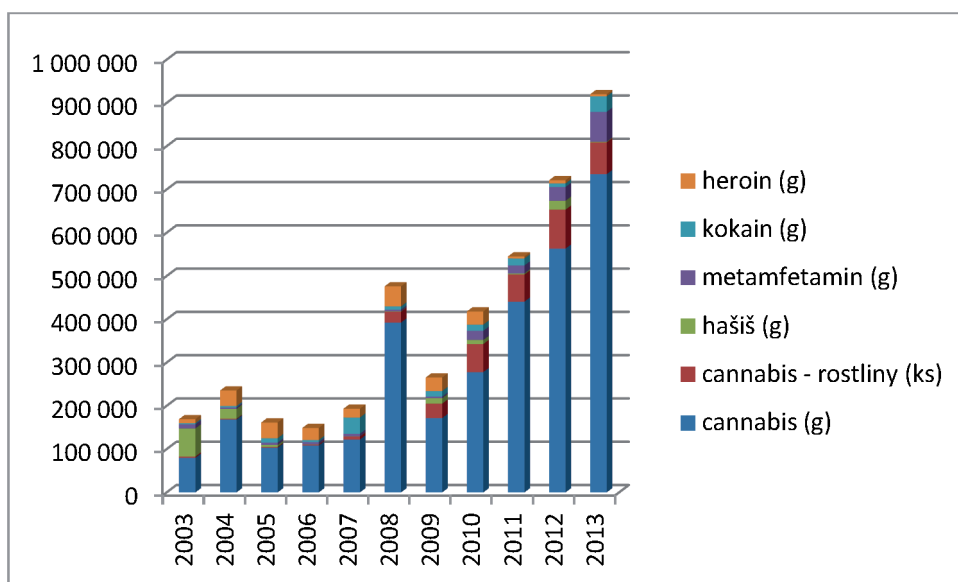
Zdroj: Policie ČR
Generální ředitelství cel MF ČR

Zpracoval: Národní protidrogová centrála SKPV PČR
Odbor analýz a National Focal Point

ČESKÁ REPUBLIKA
(Statistické údaje o drogové trestné činnosti)

**Celkové množství zajištěných drog
(s ohledem na předchozí léta)**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
cannabis (g)	79 809	168 528	103 337	108 352	122 124	392 527	171 800	277 988	440 780	563 335	735 362
cannabis - rostliny (ks)	3 125	1 617	1 780	2 276	6 992	25 223	33 427	64 904	62 817	90 091	73 639
hašiš (g)	64 805	22 693	4 625	466	387	697	12 499	9 354	2 431	20 532	1 321
pěstírna	2	14	11	17	34	79	84	145	165	199	276
metamfetamin (g)	9 630	3 423	5 310	5 249	5 978	3 799	3 596	21 301	18 476	31 900	69 137
varna	188	248	261	418	388	434	342	307	338	235	261
kokain (g)	2 624	3 283	10 169	4 708	37 588	7 631	12 904	14 162	16 071	8 050	35 788
heroin (g)	9 135	35 904	36 340	27 877	20 333	46 302	31 258	30 453	4 730	7 576	5 045

kraj	283	284	285	286	287	288
Jihočeský	190	30	17	26	12	0
Jihomoravský	233	41	18	18	7	0
Karlovarský	116	25	20	4	7	0
Královéhradecký	120	14	11	2	3	0
Liberecký	152	32	10	6	3	0
Moravskoslezský	272	30	21	2	14	0
Olomoucký	174	22	5	10	4	0
Pardubický	164	23	14	5	7	0
Plzeňský	156	41	27	9	2	0
Praha	539	176	29	22	9	26
Středočeský	404	71	23	16	5	1
Ústecký	283	36	16	12	9	1
Vysočina	120	7	6	5	4	1
Zlínský	86	18	10	10	6	0
NPC	129	2	0	0	0	6
CELKEM	3 138	568	227	147	92	35

**Přehled stíhaných trestných činů
(rozloženo dle jednotlivých paragrafů trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.)**

STANOVISKO TRESTNÍHO KOLEGIA NEJVYŠŠÍHO SOUDU – MNOŽSTVÍ VĚTŠÍ NEŽ MALÉ

JUDr. Stanislav Rizman – Předseda trestního kolegia NS

sp. zn. Tpjn 301/2013

Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu k výkladu pojmu „množství větší než malé“ u omamných a psychotropních látek a přípravků je obsahujících a jedů (§ 283, § 284, § 285 tr. zákoníku).

I. Pro naplnění znaku spočívajícího v přechovávání pro vlastní potřebu ve smyslu § 284 odst. 1, 2 tr. zákoníku postačí po formální stránce jakýkoliv způsob držení omamné nebo psychotropní látky či jedu bez povolení pro sebe, aniž by ji pachatel musel mít přímo při sobě. Přechováváním „pro vlastní potřebu“ se rozumí určení takové látky pro osobní spotřebu, tedy výhradně pro pachatele tohoto trestného činu a nikoho jiného. Musí však jít o držení takové látky v množství převyšujícím dávku potřebnou pro držitele (podle stupně jeho závislosti), neboť držení jen jedné dávky konzumentem drog před jejím použitím není přechováváním, ale jen tzv. spotřební držbou.

Za „množství větší než malé“ ve smyslu § 284 odst. 1, 2 tr. zákoníku je třeba obecně považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, které vícenásobně – podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek – převyšuje běžnou dávku obvyklého konzumenta.

Orientační hodnoty určující „množství větší než malé“ u omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících jsou uvedeny v příloze k tomuto stanovisku. Při závěru o naplnění uvedeného znaku je třeba podpůrně zohlednit, zda šlo o prvokonzumenta či uživatele těchto látek v pokročilém stadiu závislosti, případně i jiné skutečnosti ovlivňující míru ohrožení života nebo zdraví uživatele.¹⁾

II. U látek uvedených v § 1 nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících

a jedů, ve znění nařízení vlády č. 4/2012 Sb., a v příloze č. 1 k tomuto vládnímu nařízení se za „množství větší než malé“ pokládá takové množství jedu, které na základě současných vědeckých poznatků může po jednorázovém nebo opakovaném podání způsobit poškození zdraví.

III. Pokud množství omamné a psychotropní látky u pachatele, který přechovával takovou látku pro vlastní potřebu, nedosáhne „množství větší než malého“, půjde při splnění ostatních zákonných znaků o přešůpek na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniami podle § 30 odst. 1 písm. j) zákona č. 200/1990 Sb., o přešůpčích, ve znění pozdějších předpisů, neboť neoprávněně přechovával v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku.

Odůvodnění:

Předseda trestního kolegia Nejvyššího soudu podle § 21 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, navrhl, aby trestní kolegium Nejvyššího soudu zaujalo stanovisko k výkladu pojmu „množství větší než malé“ u omamných a psychotropních látek a přípravků je obsahujících a jedů (§ 283, § 284, § 285 tr. zákoníku).

Tento návrh učinil předseda kolegia na základě uvážení významu předložené otázky pro současnou rozhodovací praxi soudů s ohledem na to, že Ústavní soud svým nálezením sp. zn. Pl. ÚS 13/12, ze dne 23. 7. 2013, zrušil ustanovení § 289 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve slovech „a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů“, a to

¹⁾ Tím se mění právní názor uvedený v rozhodnutí publikovaném pod č. 46/2000 Sb. rozh. tr.

dnem vyhlášení nálezů ve Sbírce zákonů. Současně zrušil ustanovení § 2 a přílohu č. 2 nařízení vlády č. 467/2009 Sb., ve znění nařízení vlády č. 4/2012 Sb. Z této skutečnosti plyne potřeba sjednotit rozhodovací činnost soudu – judikaturu v otázce výkladu pojmu „množství větší než malé“ u omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících. V důsledku uvedeného rozhodnutí totiž takřkajíc obživly i judikáty vydané před vydáním citovaného nařízení, které však mohou být rozporné s pozdější judikaturou, která již vycházela z tohoto nařízení vlády. Na tuto okolnost poukázal i předseda a další členové velkého senátu.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu si před zaujetím stanoviska vyžádalo podle § 21 odst. 3 zák. č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, vyjádření od Ministerstva spravedlnosti České republiky, Ministerstva vnitra České republiky, Nejvyššího státního zastupitelství, předsedů vrchních a krajských soudů, právnických fakult v Praze, v Brně, v Plzni a v Olomouci, Institutu pro kriminologii a sociální prevenci, Ústavu státu a práva Akademie věd České republiky a České advokátní komory. Dále byli požádáni o vyjádření Národní protidrogový koordinátor při Úřadu vlády ČR, Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, Úřad vlády ČR – Odbor protidrogové politiky – Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, Ministerstvo zdravotnictví ČR (IOPL), Národní protidrogová centrála Policejního prezidia ČR, Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze, SNN České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, SANANIM, o. s., a Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky. Spolu se žádostí o vyjádření jim zaslalo návrh stanoviska. Z těchto institucí se vyjádřily Nejvyšší státní zastupitelství v Brně, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Krajský soud v Českých Budějovicích, Úřad vlády ČR – Odbor protidrogové politiky – Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti.

Nejvyšší státní zastupitelství v Brně zdůraznilo ve svém vyjádření k právní větě pod bodem I. jako racionální argumentaci k redukci stanoveného výchozího množství u níže uvedených a zároveň nejrozšířenějších omamných a psychotropních látek. V případě kanabinoidů jsou vzájemně porovnávány hodnoty kvantitativně neslučitelné. Do 31. 12. 2009 soudy považovaly za množství větší než malé – v souladu s poznatky lékařské vědy – 0,3 gramu THC. Lze si tedy položit otázku, k jakým podstatným změnám v poznacích lékařské vědy došlo od 1. 1. 2010, jestliže od tohoto data činí množství větší než malé 1 gram THC, resp. 1,5 gramu THC, tj. pětinašobně více. Pokud bylo úmyslem zákonodárce projevit určité zmírnění represe nedovoleného nakládání s ka-

nabinoidy, našel adekvátní odraz v privilegovaných skutkových podstatách trestných činů podle § 284 odst. 1 trestního zákoníku a § 285 trestního zákoníku. Nařízení vlády však takto zákonodárcem nastolené rozvolnění trestní represe dále umocnil, a to v rozporu s úlohou vlády pouze odvozeného normotvůrce, jak konstatoval Ústavní soud. Fakticky došlo k dvojímu zmírnění trestní represe v oblasti kanabinoidů, aniž by pro to byl založen věcný argument. Potřeba redukce hodnot oproti zrušenému nařízení vlády zesiluje o to více, pokud se konzumace kanabinoidů v tuzemských podmínkách citelně rozmáhá, čemuž odpovídají také poznatky ze zprávy Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost o stavu drogové problematiky v Evropě za rok 2012. Nepřesné stanovení hodnot u kanabinoidů vynikne ve srovnání s minimální hranicí obsahu THC u marihuany a hašiše. Třebaže objektem trestného činu podle § 283 odst. 1 trestního zákoníku je ochrana společnosti před nedovoleným nakládáním s kanabinoidy, hodnoty stanovené zmiňovaným nařízením vlády nedůvodně upřednostňují látku THC, je-li obsažena v marihuaně, oproti THC v hašiši, a to výrazně (srov. 1 gram oproti 1,5 gramu THC). Uvedený rozdíl není zdůvodněn, přestože chemicky a zejména juristicky (ve smyslu zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách) jde o látku identickou. Pokud trestní kolegium Nejvyššího soudu shledá přesvědčivé argumenty pro setrvání na výše naznačeném dvojitěm rozvolnění trestní represe v oblasti kanabinoidů, zřejmě by mělo dojít k redukci minimálního množství THC v případě marihuany, a to alespoň na hodnotu zakotvenou u hašiše. Tímto se zmírní důsledky dříve nastoleného rozvolnění trestní represe. Odvozené použití výchozí hodnoty množství většího než malého pro stanovení rozsahů drogové trestné činnosti ukazuje nutnost zpřísnění postihu ke kanabinoidům, zejména při zohlednění trendu rozvoje velkokapacitních pěstíren konopí umožňujících neomezenou produkci uvedené drogy průmyslovým způsobem. Obdobný závěr lze vztáhnout k omamné látce kokain. Co se týče metamfetaminu jako jedné z nejrozšířenějších drog na území České republiky, návrh stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu správně upozorňuje, že k podstatnému nárůstu množství většího než malého nedošlo. Přesto i v tomto případě se lze domnívat, že uvedené množství by mělo být oproti zrušené příloze vládního nařízení přehodnoceno. Nárůst této hodnoty ve srovnání s dřívější praxí je sice jen mírný (0,6 gramů, resp. 0,72 gramu oproti původní hodnotě 0,5 gramů metamfetaminu), avšak ani pro to nezaznává věcný argument. Je možné se přiklonit k vyjádření Národní protidrogové centrály Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, že i produkce metamfetaminu je gradující a trend spočívá v zdokonalování a intenzifikaci výroby. Z tohoto dů-

vodu se zdá být přílehavější návrat k předchozí hodnotě účinné látky metamfetaminu, tj. na 0,5 gramu.

Lze přisvědčit názoru trestního kolegia Nejvyššího soudu, že ačkoli náleží Ústavního soudu ze dne 23. 7. 2013 sp. zn. Pl. ÚS 13/12 zrušit zmocňovací ustanovení § 289 odst. 2 trestního zákoníku k vydání nařízení vlády ke stanovení, jaké je množství větší než malé i u jedů, ponechal nedůsledně v platnosti § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 467/2009 Sb., a proto nezbyvá než se zabývat i tímto pojmem ve vztahu k nakládání s jedy. Souhlasíme, že vymezení „množství větší než malé“ se u jedů přebírá z nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kdy se za něj pokládá takové množství jedu, které na základě současných vědeckých poznatků může po jednorázovém nebo opakovaném podání způsobit poškození zdraví. Protože právní věta pod bodem II. návrhu stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu rozšiřuje záběr posuzované problematiky i mimo pojem „množství větší než malé“ u omamných a psychotropních látek a přípravků je obsahujících, bylo by vhodné dát do názvu předmětu tohoto stanoviska i odkaz na jedy. Dále ve srovnání s omamnými a psychotropními látkami a přípravky je obsahujícími se u jedů prosazuje volnější vymezení [nikoli prostřednictvím stanovených hodnot v tabulkách], které vyžaduje odborné zkoumání k působení daného jedu na zdraví lidského organismu, přičemž je třeba určit prahové množství jedu v hmotnostních nebo objemových veličinách, které je způsobí vyvolat poškození zdraví, tedy podřazením stanovit naplnění znaku „množství větší než malé“. Zatím se nepodařilo – a bude tomu nadále, přebírá-li se stejný přístup – dosáhnout deklarovaného potenciálu stanovení a tím pádem také sjednocení uvedených hodnot, jako u omamných a psychotropních látek, chybí-li u jedů i rozhodovací praxe vyšších soudů.

K právní větě pod bodem III. stanoviska neuplatnilo Nejvyšší státní zastupitelství žádné připomínky.

Institut pro kriminologii a sociální prevenci úvodem samotných připomínek konstatuje, že principy, z nichž vychází právní věta navrhovaného stanoviska, pokládá za věcně správné. Navrhované stanovisko představuje shrnutí nejdůležitějších bodů judikatury k této otázce z období před 1. lednem 2010, přičemž reaguje na některé změny, ke kterým od té doby došlo v oblasti právní úpravy i poznání drogové problematiky jako celku. Podle jejich názoru ovšem není zcela vhodné, aby součástí stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu byla tabulka s orientačními hodnotami „množství většího než malého“ pro jednotlivé OPL, a to z několika důvodů. Jednak by stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu měla mít v zájmu sjednocování rozhodovací činnosti soudů spíše obecnější charakter, nikoliv charakter technické normy, jakou mělo např. nařízení vlády č. 467/2009 Sb. Po-

kud trestní kolegium pokládá za vhodné vyjádřit se ke konkrétním hodnotám OPL, jež by orientačně mohly znaku „množství větší než malé“ odpovídat, bylo by podle jejich názoru vhodnější učinit tak odkazem na dokument jiného orgánu (např. na tabulku, obsaženou ve zrušeném nařízení vlády, na tabulky, obsažené v interních předpisech státního zastupitelství či policie, apod.), jak to činilo rozhodnutí Nejvyššího soud, publikované pod č. 46/2000 Sb. rozh. tr. Nelze také přehlédnout, že situace na drogové scéně nejen v ČR je velmi dynamická. Objevují se stále nové látky s psychoaktivními účinky, obdobnými účinkům OPL, „tradiční“ OPL jsou modifikovány tak, aby měly podstatně vyšší obsah účinné látky, než bylo dosud obvyklé (příklad hydroponně pěstovaného konopí), atd. To vše, společně s již uvedenými důvody, povede podle jejich názoru k neustálému tlaku na úpravy tabulky orientačních hodnot [tím spíše, že tabulka by stejně jako ve zrušené části nařízení vlády patrně měla naplnění znaku „množství větší než malé“ vázat na splnění kritéria určité minimální hmotnosti směsi s účinnou látkou a zároveň určité minimální hmotnosti (obsahu) účinné látky ve směsi].

Krajský soud v Českých Budějovicích považuje za žádoucí přijetí stanoviska k výkladu pojmu „množství větší než malé“ z důvodu principu právní jistoty, předvídatelnosti právního řádu a seznatelnosti rozhodnutí. Přijetí tohoto stanoviska k výkladu pojmu „množství větší než malé“ pak je významné nejenom z hlediska skutkové podstaty trestného činu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 tr. zákoníku, ale také pro stanovení jednotného výkladu pro pojmy „většího rozsahu, značného rozsahu a velkého rozsahu“ zejména u trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. zákoníku, pro jehož kvalifikované skutkové podstaty je uvedený pojem východiskem pro stanovení jejich rozsahu (trestné činnosti). Za žádoucí považuje také krajský soud přijetí uvedeného stanoviska v otázce způsobu držení omamné a psychotropní látky v navrhované formě, tedy se závěrem, že po formální stránce je naplňována skutková podstata trestného činu podle § 284 tr. zákoníku i tehdy, aniž by pachatel musel mít tuto omamnou a psychotropní látku přímo při sobě. Akceptovat také lze formulaci uvedeného stanoviska v právní větě pod bodem I. ve formálním i obsahovém vymezení pojmu tzv. „spotřební držby“. Proto krajský soud vyjadřuje souhlasné stanovisko s navrhovaným zněním právních vět pod bodem I. a II. K právní větě pod bodem III. krajský soud také vyjadřuje souhlasné stanovisko s navrhovaným zněním, přičemž poukazuje na rozdílnou rozhodovací praxi okresních soudů v obvodu Krajského soudu v Českých Budějovicích. Některé okresní soudy v případě neprokázání přechovávání omamné a psycho-

tropní látky pro vlastní potřebu z hlediska jejího množství, tedy „v množství větší než malém“, rozhodují o zproštění obžalovaného podané obžaloby, jakkoli by správně měl být žalovaný skutek postoupen příslušnému správnímu orgánu k posouzení, zda se nejedná o přešůpek na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. j) zák. č. 200/1990 Sb. o přestupcích ve znění pozdějších předpisů.

Úřad vlády ČR – Odbor protidrogové politiky – Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti ve svých připomínkách uvedl, že drogová politika jako taková má omezenou účinnost v řešení drogového problému. Drogová politika, zejména represe, způsobuje nežádoucí následky. Účinným řešením je snižovat negativní dopady užívání drog a drogových politik, zejména represe. Je potřeba dbát na to, aby nedošlo k přepínání represe, neboť ta má tendenci dominovat při hledání řešení na úkor jiných typů intervencí. Řešení motivované co nejnižšími negativními zdravotními a sociálními dopady není liberalizační. Neexistují důkazy o účinnosti represivních opatření. Vyšší míra represe a nezákonnosti držených množství drog vede k veřejným zdravotním škodám, které jsou dány vyšším podílem skryté části problémových uživatelů drog a závislých. Z toho pramení nižší a pozdější kontakt s pomáhajícími službami a vyšší míra výskytu zdravotních následků užívání drog. Obecně platí, že nezákonnost drog zvyšuje jejich cenu, což vede uživatele spíše k injekční aplikaci (namísto kouření nebo „šňupání“), aby tak maximálně využili možnosti omezené nabídky. Sám přechod na injekční užívání je celosvětově spojen s většími zdravotními riziky. Vyšší kriminalizace držení drog může například vést k tomu, že injekční uživatelé drog se často uchylují k injekční aplikaci ve spěchu a hygienicky rizikových podmínkách, čímž se zvyšuje nebezpečí šíření krví přenosných nákaz jako je HIV/AIDS a virová hepatitida. Jakékoli krátkodobé omezení prodeje drog v důsledku intenzivních policejních akcí může být vyváženo následnými negativními dopady v oblasti veřejného zdraví. Snižuje se kontakt s preventivními a léčebnými službami. Dalším zdravotním rizikem spojeným s užíváním drog je předávkování. Obecně lze říci, že vyšší míra represe se může promítnout ve zvýšení veřejných zdravotních rizik prostředím, ve kterém dochází k užívání drog. Limitní množství drog pro účely prosazování práva jsou stanovena v řadě zemí, i když v právních systémech a principech jednotlivých zemí existují značné rozdíly. Nicméně se zdá, že napříč zeměmi nevychází stanovené limity z žádných důkazů či doložitelných postupů (**Transnational Institute and European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, 2011**). Např. v Rakousku jsou prahové hodnoty nastaveny po konzultaci pouze s jediným akademickým

funkcionářem. Existují paradoxní a neodůvodnitelné situace jako: v České republice je hmotnostní limit u heroínu vyšší než u kokainu, zatímco v jiných zemích je tomu naopak, a to několikanásobně. V Litvě je práh pro osobní držení hašiše téměř stejný jako u kokainu apod. Zdá se, že tyto diskrepance jsou způsobeny různou mírou užívání různých látek v různých zemích, např. vysoká míra užívání kokainu ve Španělsku byla důvodem pro vyšší limit u kokainu než u extáze. Všeobecně však je možno konstatovat, že při stanovení limitů se národní vlády a autority neřídí vědeckými důkazy nebo postupy. To platí také pro změny limitů, ke kterým v různých zemích dochází (viz poslední pokus Policie ČR a Ministerstva vnitra snížit limity u pervitinu a konopných drog v nařízení vlády č. 467/2009 Sb. ještě předtím, než jej zrušil Ústavní soud). Existuje také značná nekonzistence u stanovení limitů pro pěstování rostlin konopí pro vlastní potřebu a stanovení konopí jako drogy. Např. ve zrušené části nařízení vlády č. 467/2009 Sb. byl limit pro marihuanu 15 g, zatímco v nařízení vlády č. 455/2009 Sb., které se týká limitních množství rostlin a hub obsahujících OPL, je limitní počet rostlin konopí 5 kusů, což může znamenat až několik stovek gramů konopné drogy. Podobná diskrepance existuje např. také v Belgii. Ke všem těmto připomínkám je třeba přihlídnout při formulaci stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu.

Nálezem pléna Ústavního soudu ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 13/12, bylo zrušeno dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů ustanovení § 289 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „tr. zákoník“), ve slovech „a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů“. Současně pozbyly platnosti ustanovení § 2 a příloha č. 2 nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů, ve znění nařízení vlády č. 4/2012 Sb. (dále jen „nařízení vlády č. 467/2009 Sb.“). Návrh na zrušení zbývajících částí ustanovení § 289 odst. 2 tr. zákoníku byl odmítnut. Nález byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 23. 8. 2013 pod č. 259/2013 Sb. K odůvodnění tohoto nálezu Ústavní soud uvedl, že normotvorná kompetence prostřednictvím vládních nařízení je samostatnou nařizovací pravomocí podle čl. 78 Ústavy. V takovém případě je vláda oprávněna vydávat nařízení k provedení zákona a v jeho mezích a nepotřebuje k tomu žádné zvláštní zmocnění parlamentu. Ovšem v souladu se zásadami demokratického právního státu je možné i výslovné zmocnění vlády k vydání nařízení. V takových případech platí ústavní podmínka, že rámcové upřesnění takového zmocnění musí být přímo v zákoně [srov. nález ze

dne 21. 12. 1993, sp. zn. Pl. ÚS 19/93, (N 1/1 SbNU 1; 14/1994 Sb.)). Pokud se s vydáním nařízení vlády nepočítá, zákon mlčí (což však nemusí znamenat, že nelze k provedení zákona a v jeho mezích nařízení vlády vydat). V každém případě nařízení vlády nemůže vybočit ze zákonných mezí – nemůže být *praeter legem* – a musí se držet v mezích zákona, které jsou buď vymezeny výslovně anebo vyplývají ze smyslu a účelu zákona [náleze ze dne 29. 4. 1998, sp. zn. Pl. ÚS 43/97, (N 48/10 SbNU 319; č. 119/1998 Sb.), náleze ze dne 14. 2. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 45/2000, (N 30/21 SbNU 261; č. 96/2001 Sb.)]. Zcela volnou úvahu exekutiva nikdy nemá i proto, že je vždy omezena Ústavou, mezinárodními smlouvami a obecnými právními principy [náleze ze dne 25. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 17/95, (N 67/4 SbNU 157; č. 271/1995 Sb.)].

Jak dále Ústavní soud zdůraznil, přísluší-li normotvorná pravomoc jinému orgánu, tak vláda není oprávněna k jejímu výkonu na podkladě čl. 78 Ústavy [náleze ze dne 8. 3. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 50/04, (N 50/40 SbNU 443; č. 154/2006 Sb.)]. Jedná se o klíčovou otázku dělby moci mezi mocí legislativní a exekutivní v oblasti normotvorné. Ani zákonodárce formou obyčejných zákonů tuto pravomoc nevytváří. Principu dělby moci naopak odpovídá, že ústavní rozhraničení pravomoci stanoví limity jak orgánům moci výkonné, tak moci zákonodárné [náleze ze dne 20. 10. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 52/03, (N 152/35 SbNU 117; č. 568/2004 Sb.)]. Z pojmu právního státu, jenž nachází své ústavní zakotvení v čl. 1 Ústavy, vyplývá totiž princip, že ani zákonodárce ani exekutiva nemohou s formami práva, tj. s prameny práva, nakládat libovolně, nýbrž se musí řídit hledisky ústavodárce, jakož i hledisky dalšími, zejména transparentnosti, přístupnosti a jasnosti [náleze ze dne 23. 5. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 24/99, (N 73/18 SbNU 135; č. 167/2000 Sb.)].

Uvedené zásadní stanovisko přitom rozhodně není v tuzemském konstitucionalismu ničím novým. Již v počátcích budování demokratické republiky v tuzemsku bylo konstatováno, že zákonodárný akt obsahující vpravdě delegaci zákonodárné moci na vládu by měnil ústavní listinu tím, že by k ní připojil dosud neobsaženou výhradu, že moc zákonodárnou vykonává Národní shromáždění jen potud, pokud ji nedelegovalo na vládu (srov. náleze Ústavního soudu Československé republiky ze dne 7. 11. 1922, č. j. úst. 120/22-2/10, in: Úřední list republiky Československé 1922: 284, 5605-5608).

Z toho tedy podle názoru Ústavního soudu plyne, že ústavní vymezení odvozené normotvorby exekutivy musí být vydáno oprávněným subjektem, nemůže zasahovat do věcí vyhrazených zákonu a musí být zřejmá vůle zákonodárce k úpravě nad zákonný standard, musí být tedy otevřen prostor pro sféru na-

řízení. Nařízení vlády tedy podobně jako jiný podzákoný předpis může toliko podrobněji konkretizovat problematiku upravenou v základních rysech již samotným zákonem [srov. náleze ze dne 14. 2. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 45/2000 (N 30/21 SbNU 261; č. 96/2001 Sb.), náleze ze dne 16. 10. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 5/01 (N 149/24 SbNU 79; č. 410/2001 Sb.), náleze ze dne 11. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 3/95 (N 59/4 SbNU 91; č. 265/1995 Sb.) aj.]].

Ústavní soud vnímá rozdíl ve vyjádření zásady *nullum crimen sine lege* v čl. 7 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), který evidentně našel výraz nejen ve formálně benevolentním přístupu Evropského soudu pro lidská práva v otázce, co vše lze považovat za zákon, ale v posuzovaném případě i ve vyjádření Senátu Parlamentu České republiky. Ten totiž očividně termíny zákon a právo směřuje. Ostatně v návaznosti na vlastní právní úpravu, resp. její absenci, lze vysledovat v dané oblasti ve státech Rady Evropy různá legislativní řešení. Ústavní soud ovšem i při vázanosti Úmluvou je povinen dávat přednost úpravě základních práv a svobod v jejich tuzemském pojetí, pakliže poskytují vyšší standard ochrany. Nota bene, pokud tím má být reflektována úprava Ústavy samotné (srov. též rozhodnutí německého Spolkového ústavního soudu sp. zn. 2 BvR 2236/04 ze dne 18. 7. 2005).

Mezi hledisky ústavního vymezení odvozené normotvorby exekutivy figuruje i zákaz zasahovat do věcí vyhrazených zákonu, jak bylo vyloženo výše. Ústavní soud přitom v minulosti v souvislosti s právní úpravou jiné oblasti vyložil, že nelze připustit, aby se sféra ochrany základních práv a svobod dostala pod pravomoc moci výkonné, která k tomu není oprávněna [náleze ze dne 10. 7. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 35/95 (N 64/5 SbNU 487; č. 206/1996 Sb.)]. Vymezení, které jednání je trestným činem, je podle čl. 39 Listiny svěřeno toliko zákonu, k jehož vydání je podle čl. 15, čl. 41 odst. 1, čl. 45 – 48 Ústavy kompetentní toliko Parlament. Směšování pojmů zákon a právo, jež bylo zmíněno výše, je tedy v podmínkách České republiky v oblasti základních práv a svobod vyloučeno.

Právě s ohledem na to, že ústavodárce svěřil kompetenci k vymezení skutkové podstaty trestného činu výhradně zákonu, vyloučil tím v jiných případech možnou a žádoucí sekundární úpravu věcí nepředvídatelných v momentu přijetí zákona, podléhající častým změnám, podrobnostem zejména technicistního charakteru, kdy zákonný základ může obsahovat jen to nejpodstatnější (srov. Vopálka, V. *Prameny správního práva*, in: Hendrych, D. a kol. *Správní právo*. Obecná část. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 70).

Napadená úprava přitom ani zcela nenaplnuje zá-

sadu, podle které musí být zákon, na který odkazuje čl. 39 Listiny, formulován s dostatečnou mírou určitosti pro své adresáty (lex certa). Jak dokládá aplikační praxe, nová úprava, tak jako ta minulá, potřebuje následné dotvoření skrze výklad provedený mocí soudní při rozhodování o konkrétních případech (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 10. 2010, sp. zn. 8 Tdo 830/2010, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012, aj.). Derogaci tak znovu mohou nabýt významu dřívější judikáty přiměřeně definující malé a větší než malé množství psychotropní látky [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000, (in: Právní rozhledy, 2000, č. 10, s. 469) rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2000, sp. zn. 2 Tz 203/99, (in: Soudní judikatura, 2000, č. 5, IV-13) rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2001, sp. zn. 3 Tz 56/2001, aj.], případně pro ranou fázi přípravného řízení i orientační tabulky orgánů veřejné žaloby, tak jak byly vymezeny např. v příloze 2 již zrušeného pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně ze dne 29. 1. 2008, č. 1/2008. Z ústavně-právního hlediska proto není zapotřebí přijetí nové právní úpravy, ledaže k ní bude chtít zákonodárce přistoupit v souladu se zde vyloženými principy.

Ze shora vyložených důvodů dospěl Ústavní soud k závěru, že je ustanovení § 289 odst. 2 tr. zákoníku ve slovech „a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů“ v rozporu s čl. 39 Listiny, ve spojení s čl. 78 Ústavy, a proto je podle § 70 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění zákona č. 48/2002 Sb., zrušil. Protože neshledal relevantní důvod pro odklad derogace, tak rozhodl o zrušení dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů. Současně bylo v souladu s ustanovením § 70 odst. 3 zákona o Ústavním soudu vysloveno, že nařízení vlády č. 467/2009 Sb. pozbývá platnost v ustanoveních, která byla vydána na základě zrušené části napačeného zákonného ustanovení [srov. nález ze dne 30. 11. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 5/94 (N 59/2 SbNU 155; č. 8/1995 Sb.), nález ze dne 11. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 3/95 (N 59/4 SbNU 91; č. 265/1995 Sb.), nález ze dne 24. 1. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 42/2000 (N 16/21 SbNU 113; č. 64/2001 Sb.)].

Z uvedeného nálezu ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 13/12, tedy vyplývá, že Ústavní soud nepředpokládá přijetí nové právní úpravy, ledaže k ní bude chtít zákonodárce přistoupit v souladu s principy v něm vyloženými. Naopak považuje za relevantní následné dotvoření trestního zákoníku skrze výklad provedený mocí soudní, a v tomto směru dokonce poukazuje na konkrétní rozhodnutí Nejvyššího soudu, a to usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 10. 2010, sp. zn. 8 Tdo 830/2010, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012

aj.), přičemž dokonce předpokládá, že derogaci znovu mohou nabýt významu dřívější judikáty přiměřeně definující malé a větší než malé množství psychotropní látky [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000 (in: Právní rozhledy, 2000, č. 10, s. 469), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2000, sp. zn. 2 Tz 203/99 (in: Soudní judikatura, 2000, č. 5, IV-13), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2001, sp. zn. 3 Tz 56/2001, aj.]. Tato rozhodnutí však jednotně nevykládají, a to i v důsledku změny právní úpravy spočívající zejména v přijetí nového trestního zákoníku, znak „množství větší než malé“.

V rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2000, sp. zn. 3 Tz 203/99, se k posuzované problematice uvádí, že zákonným požadavkem pro naplnění skutkové podstaty trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. zák.“), je, aby pachatel takovou látku přechovával v množství větším než malém. Malé množství omamných a psychotropních látek lze vymezit tak, že se tím rozumí individuálně určená denní dávka omamné nebo psychotropní látky v množství obvyklém pro konkrétní osobu užívající tyto látky, která odpovídá stupni její závislosti na těchto látkách, aniž je způsobila vážně ohrozit zdraví nebo život této osoby.

Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000, za množství větší než malé ve smyslu § 187a odst. 1 tr. zák. je třeba považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, které podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých dávek pětinasobně až desetinásobně (v případě metamfetaminu – báze desetinásobně, tj. 0,5 g) převyšuje běžnou jednorázovou dávku průměrného konzumenta. Pro vymezení množství většího než malého lze přihlídnout k tabulce v příloze č. 1 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 27. 4. 2000, v níž bylo vycházeno z mezinárodních zkušeností i medicínských hledisek. Lze tedy souhlasit i se stanovením hmotnosti 10 g (asi 200 běžných dávek průměrného konzumenta) metamfetaminu – báze pro naplnění kvantitativního hlediska znaku „ve větším rozsahu“ podmiňujícího použití vyšší trestní sazby. Předmětnou tabulkou i pokynem obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 27. 4. 2000 bude však nutno provést důkaz, neboť se nejedná o obecně závazný právní předpis. Nelze však pominout fakt, že jde pouze o hledisko kvantitativní (o hlediscích kvalitativních bylo hovořeno výše), přičemž obě tato hlediska je třeba posuzovat se zřetelem na ustanovení § 88 odst. 1 tr. zák., podle něhož k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlídnou jen tehdy, jestliže pro svou závažnost pod-

statně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. Zde bude nezbytné především pečlivě zvážit míru drogové závislosti pachatele a s tím související běžnou dávkou drogy takové osoby. Pokud tato dávka bude mnohonásobně převyšovat běžnou dávku průměrného konzumenta drog, takže 200 dávek takto drogově závislé osoby bude mnohonásobně vyšší v hmotnostním vyjádření než 200 dávek průměrného konzumenta drogy, nebude možno vzhledem k ustanovení § 88 odst. 1 tr. zák. přihlídnout pro naplnění kvantitativního hlediska znaku „ve větším rozsahu“ k hmotnosti drogy uvedené ve shora uvedené tabulce, která je přílohou pokynu nejvyššího státního zástupce, neboť u takto drogově závislé osoby uvedené množství drog podstatně nezvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost (uveřejněno pod č. 46/2000 Sb. rozh. tr.).

V rozsudku ze dne 19. 4. 2001, sp. zn. 3 Tz 56/2001, Nejvyšší soud zdůraznil, že trestní zákon blíže nespecifikuje, jaké množství bez povolení přechovávané drogy se považuje za „množství větší než malé“. Z účelu ustanovení § 187a tr. zák. však lze dovodit, že k trestní odpovědnosti pachatele postačí takové množství, které znamená zvýšené nebezpečí pro zdraví nebo život člověka. Dosavadní judikatura (srov. rozhodnutí pod č. 46/2000 Sb. rozh. tr.) řeší předmětnou otázku tak, že za množství větší než malé dle § 187 odst. 1 tr. zák., je třeba považovat takové množství drogy, které vícenásobně – podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek – převyšuje běžnou dávku průměrného konzumenta (v případě metamfetaminu desetinásobně). V příloze (tabulce) k pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 6/2000, využívané i v praxi soudů, jsou uvedeny orientační hodnoty odpovídající znění ustanovení § 187a odst. 1, 2 tr. zák. u nejčastěji se vyskytujících drog. U metamfetaminu (pervitinu) se zde považuje za množství větší než malé 500 mg této látky (tj. asi 10 dávek po 50 mg). S přihlídnutím k množství přechovávané drogy (pokud nepůjde o hodnoty výrazně pod stanovenou orientační hranicí) bude zpravidla spojena nutnost odborného posouzení, do jaké míry by bylo dané množství určité drogy způsobilé ohrozit život nebo zdraví jejího držitele, tj. osoby, která tuto látku bez povolení přechovává. K tomuto účelu je zapotřebí přibrat podle § 105 odst. 1 tr. ř. příslušného znalce, a to z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie. V jednoduchých případech může tento posudek nahradit i odborné vyjádření příslušného orgánu (§ 105 odst. 1 věta druhá tr. ř.). Za určitých okolností bude přicházet v úvahu i zkoumání znalci z oboru psychiatrie (§ 116 odst. 1 tr. ř.), jak o tom bude ještě dále pojednáno. V projednávané trestní věci ze spisu vyplývalo, že u obviněného bylo zajištěno 14 ks tzv. „psaníček“ obsahujících 278,4 mg krystalické látky, jež byla che-

mickou analýzou identifikována jako metamfetamin, jehož celková hmotnost činila 216 mg, tzn., že nedosahovala ani poloviny výše uvedené orientační hodnoty 500 mg. Tomu odpovídaly i závěry znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, podle níž u obviněného, jako osoby nenavkyklé na metamfetamin a bez jiných chorobných změn, se dá předpokládat, že i kdyby celé zajištěné množství (216 mg metamfetaminu) bylo požito jednorázově, nemuselo by ohrozit jeho život a v jednotlivých dávkách odpovídajících 15,43 mg pak ani podstatně jeho zdraví. V závěru svého posudku znalkyně poukázala na to, že posouzení případné závislosti obviněného by ovšem bylo v kompetenci znalců z oboru psychiatrie.

Podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 10. 2010, sp. zn. 8 Tdo 830/2010, se pro naplnění znaků provinění nedovolené výroby omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a tr. zák. vyžaduje, aby omamná nebo psychotropní látka v množství větším než malém byla bez povolení přechovávána. Přechováním ve smyslu zákonných znaků § 187a tr. zák. se rozumí přechovávání pro sebe, přičemž pachatel nemusí mít látku přímo u sebe, ale postačí, že ji má ve své moci. Na délce doby přechovávání nezáleží, hraje však významnou roli při posuzování materiální stránky. Praxe soudů do 31. 12. 2009 považovala za množství větší než malé takové množství přechovávané látky, které vícenásobně (podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých dávek) převyšuje běžnou dávku průměrného konzumenta. V případě THC a jeho derivátů se tak děje v množství pohybujícím se kolem 10 dávek po 30 mg, tj. 0,3 g. Po subjektivní stránce se vyžaduje úmysl, tedy nejméně vědomost pachatele o tom, že látka, kterou přechovává, je omamná látka. Za významné ovšem dovolací soud také pokládá, že soud prvního stupně bude muset konfrontovat dosavadní závěry s novou právní úpravou privilegované skutkové podstaty trestného činu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 tr. zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.) účinného od 1. 1. 2010. Z pohledu zásad o časové působnosti trestních zákonů totiž platí, že trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější (§ 16 odst. 1 tr. zák., § 2 odst. 1 tr. zákoníku). Je zjevné, že právě v oblasti trestního postihu neoprávněného přechovávání omamné a psychotropní látky pro vlastní potřebu (§ 284 tr. zákoníku) ve spojení s nařízením vlády č. 467/2009 Sb. došlo k významnějším změnám, které ve svých důsledcích znamenají příznivější posuzování trestnosti téhož činu. Dovolací soud připomíná, že podle zmiňovaného nařízení ohledně konopí platí, že trestným činem podle ustanovení § 284 tr. zákoníku je držení více než 15 g sušiny konopí (tj. sku-

tečně zadržaná hmota), ovšem za předpokladu, že obsahuje více než 1,5 g účinné látky, tj. delta-9-tetrahydrocannabinolu. Pokud by obsah účinné látky byl nižší, mohlo by se jednat o přestupek.

Posledním relevantním rozhodnutím je usnesení velkého senátu trestního kolegia ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012, podle kterého Nejvyšší soud s přihlédnutím k jeho dřívějším usnesením ze dne 11. 8. 2010, sp. zn. 7 Tdo 729/2010, a ze dne 24. 11. 2010, sp. zn. 7 Tdo 1337/2010, ale i k dalším rozhodnutím citovaným v odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2012, sp. zn. 5 Tdo 3/2012, dospěl k názoru, že pro závěr o naplnění znaků spočívajících ve spáchání trestného činu „ve větším rozsahu“, „ve značném rozsahu“ a „ve velkém rozsahu“ ve smyslu § 283 odst. 2 písm. c), d), odst. 3 písm. c), d) tr. zákoníku může být dostatečným východiskem určitý násobek takového množství omamné látky, psychotropní látky nebo přípravku obsahujícího omamnou nebo psychotropní látku, které je podle nařízení vlády č. 467/2009 Sb., označeno jako „množství větší než malé“ (viz třetí a pátý sloupec přílohy č. 2 k citovanému nařízení vlády). Obdobně se totiž určoval v minulosti i „větší rozsah“ spáchání trestného činu ve smyslu § 187 odst. 2 písm. a) a § 187a odst. 2 tr. zák., jak bylo výše uvedeno, a ze stejného způsobu stanovení jednotlivých rozsahů vycházejí též zmíněná dřívější rozhodnutí Nejvyššího soudu učiněná již za účinnosti nového trestního zákoníku, v kterých senáty Nejvyššího soudu posuzovaly naplnění zákonných znaků trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. zákoníku (kromě usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 8. 2010, sp. zn. 7 Tdo 729/2010, a ze dne 24. 11. 2010, sp. zn. 7 Tdo 1337/2010, jde o další usnesení např. ze dne 12. 5. 2010, sp. zn. 8 Tdo 463/2010, ze dne 25. 1. 2011, sp. zn. 6 Tdo 42/2011, ze dne 16. 3. 2011, sp. zn. 3 Tdo 187/2011, a ze dne 22. 9. 2011, sp. zn. 8 Tdo 1103/2011). Základem pro toto určení by tedy měl být násobek množství účinné látky (drogy) vymezeného jako množství větší než malé ve smyslu nařízení vlády č. 467/2009 Sb. (pátý sloupec v jeho příloze č. 2). Jen v případě, když nelze zjistit přesné množství účinné látky, např. byla-li omamná nebo psychotropní látka již spotřebovaná jejími konzumenty, lze vycházet z celkového množství drogy, kterou pachatel neoprávněně vyrobil, dovezl, vyvezl, provezl, nabídl atd. ve smyslu § 283 odst. 1 tr. zákoníku (třetí sloupec v příloze č. 2 citovaného nařízení vlády), nejsou-li zde pochybnosti o tom, že pachatel vyrobil nebo jinak nakládal s drogou v její obvyklé kvalitě.

Z tohoto přehledu rozhodnutí Nejvyššího soudu, která se dotýkají stanovení „množství většího než malého“, je zcela zřejmé, že dosavadní judikatura,

zejména pokud by měly derogací, jak naznačuje Ústavní soud, znovu nabýt významu dřívější judikáty přiměřeně definující malé a větší než malé množství omamné nebo psychotropní látky [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000 (in: Právní rozhledy, 2000, č. 10, s. 469), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2000, sp. zn. 3 Tz 203/99 (in: Soudní judikatura, 2000, č. 5, IV-13), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2001, sp. zn. 3 Tz 56/2001, aj.], nevykládá jednotně znak trestného činu podle § 284 odst. 1, 2 tr. zákoníku „v množství větším než malém“. Tento znak je navíc základem pro výklad navazujících znaků spáchání trestného činu „ve větším rozsahu“, „ve značném rozsahu“ a „ve velkém rozsahu“ ve smyslu § 283 odst. 2 písm. c), d), odst. 3 písm. c), d) tr. zákoníku a § 284 odst. 3, 4 tr. zákoníku. V důsledku toho jsou splněny podmínky stanovené v § 14 odst. 3 a § 21 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, pro vypracování stanoviska, zvláště když jinak, zejména vzhledem k velkému množství omamných a psychotropních látek, kterých je nyní podle zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a nyní již zrušené přílohy č. 2 k nařízení vlády č. 467/2009 Sb., nejméně 148, reálně hrozí nejednotnost v rozhodování soudů v celé České republice při posuzování trestné činnosti spojené s nakládáním s omamnými a psychotropními látkami a jedy (tzv. drogovou kriminalitou).

I.

Nejprve je třeba vyřešit vztah tzv. spotřební držby omamné nebo psychotropní látky k množství většímu než malému takové látky. V tomto směru není třeba podle názoru trestního kolegia Nejvyššího soudu v zásadě měnit dosavadní judikaturu, která se v praxi osvědčila, ovšem s výjimkou, zda při posuzování „množství většího než malého“ jde o hodnoty, které jsou stanoveny absolutně, či jde o hodnoty orientační, u kterých je třeba přihlížet podobně jako u rozsahů (značného či velkého) k dalším okolnostem. Proto je nutné pro úplnost uvést, že pro naplnění znaku „přechovávání“ ve smyslu § 187a odst. 1 tr. zák. postačí po formální stránce jakýkoliv způsob držení omamné nebo psychotropní látky či jedu bez povolení pro sebe. Musí však jít o držení takové látky v množství převyšujícím dávku potřebnou pro držitele (podle stupně jeho závislosti), neboť držení jen jedné dávky konzumentem drog před jejím použitím není přechováváním, ale jen tzv. spotřební držbou, byť by šlo o množství jinak naplňující znak „množství větší než malé“. Pojem „přechovávání“ (pro vlastní potřebu) vyjadřuje nezákonné ukrývání takové látky na pozdější dobu, bez záměru tuto látku v nejbližší době fyzicky užít pro sebe. Proto na rozdíl od subsi-

diárního ustanovení § 284 odst. 1 tr. zákoníku používá zákonodárce v primárním ustanovení § 283 odst. 1 tr. zákoníku termínu „opatří“ (pro jiného) i „přechovává“ (pro jiného), takže trestné je podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku i opatření jakéhokoliv množství předmětné látky (srov. k tomu např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000, publikovaný pod č. 46/2000 Sb. rozh. tr.). Pod pojmem „přechovávání“ je třeba rozumět držení takové látky, aniž by ji pachatel musel mít přímo při sobě. Postačí, že ji má ve vlastní dispozici (např. uloženou v trezoru, zakopanu v zemi nebo ukrytou na jiném místě, popř. uloženou u známé osoby apod.). Na délce přechovávání nezáleží, může však mít význam pro stanovení druhu trestu a jeho výměry. Výsledkem této protiprávní činnosti bude zpravidla následná konzumace psychotropní nebo omamné látky. Přechováváním „pro vlastní potřebu“ se rozumí určení takové látky pro osobní spotřebu, tedy výhradně pro pachatele tohoto trestného činu a nikoho jiného. Pokud by ji přechovával pachatel, byť i zčásti, pro jiného, bylo by třeba v tomto rozsahu posoudit jeho jednání podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, a to i kdyby nedosahovalo množství takové látky „množství většího než malého“.

Za „množství větší než malé“ ve smyslu § 284 odst. 1 tr. zák. je třeba považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, které vícenásobně – podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek – převyšuje běžnou dávku obvyklého konzumenta. Vzhledem k tomu, že výchozím množstvím je běžná dávka obvyklého konzumenta, která se v průběhu času může vyvíjet a také vyvíjí, neboť to závisí na mnoha faktorech, jako jsou např. účinnost běžné dávky, obliba dané drogy, počet prvokonzumentů, tzv. experimentátorů či závislých osob, apod., nelze stanovit množství větší než malé absolutní hodnotou v tom smyslu, že by šlo o nepřekročitelnou hranici z hlediska posouzení trestní odpovědnosti v konkrétním případě trestného činu podle § 283 odst. 1, 2 písm. d) nebo § 284 tr. zákoníku, a to ať už směrem dolů či nahoru, zvláště když se v relevantních tabulkách zpravidla uvádějí hodnoty dvě. A to množství větší než malé (vycházející z tzv. dávek drogy) a množství účinné látky, které by ovšem mělo být při posuzování uvedeného pojmu základní (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012, uveřejněné pod č. 44/2013 Sb. rozh. tr.). Vzhledem k tomu je třeba podle názoru trestního kolegia Nejvyššího soudu tyto hodnoty považovat za orientační a v konkrétním případě při stanovení, zda jde o množství větší než malé, je nutné

současně podpůrně přihlížet i k dalším okolnostem vztahujícím se k osobě pachatele, a to zejména, zda šlo o prvokonzumenta či uživatele těchto látek v pokročilém stádiu závislosti, případně i jiným skutečným ovlivňujícím míru ohrožení života nebo zdraví uživatele. Naproti tomu nelze přihlížet k dalším okolnostem charakterizujícím způsob jednání pachatele, tedy zejména ke způsobu, jakým pachatel s uvedenými látkami nakládal, dobu, po kterou tak činil, případně i k jiným skutečnostem, k nimž se přihlíží při určování rozsahu (větší, značný, velký) spáchání trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 2 písm. c), odst. 3 písm. c), d) tr. zákoníku, přechovávání omamné a psychotropní látky podle § 284 odst. 3, 4 tr. zákoníku, resp. dalších tzv. drogových trestných činů (viz přiměřeně i rozhodnutí pod č. 1/2006 a 12/2011 Sb. rozh. tr.).²⁾ Relativizace hodnoty množství většího než malého ve třetím sloupci tabulky vyplývá rovněž z nutnosti zkoumat toto množství ve vztahu k množství účinné látky uvedenému v pátém sloupci tabulky uvedené v příloze tohoto stanoviska. Proto např. v případě marihuany je ve třetím sloupci, který stanoví množství větší než malé, uvedeno určité množství sušiny (nyní 10 g), pak význam pátého sloupce tabulky spočívá v tom, že množství uvedené ve třetím sloupci, tj. více než 10 g sušiny, se považuje za množství větší než malé pouze za předpokladu, pokud zkoumané množství drogy obsahuje nejméně 1 g účinné psychotropní látky THC. Z dikce „zkoumané množství“, která je uvedena v nadpisu pátého sloupce tabulky, logicky vyplývá, že je-li předmětem zkoumání více než 10 g sušiny, pak při jakémkoli množství látky označeném jako droga musí být přítomno nejméně 1 g účinné látky, aby ono jakékoli množství bylo možné považovat za množství větší než malé. Hranice stanovená v množství nejméně 1 g účinné látky je rozhodná pro závěr, že jakékoli zkoumané množství přesahující 10 g sušiny je vždy důvodem jen k tomu, aby se toto množství považovalo za množství větší než malé. Ze vzájemného vztahu údajů ve třetím a pátém sloupci přílohy tohoto je tedy patrný princip vyjadřující určitou koncentraci účinné látky ve zkoumaném množství drogy (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2011, sp. zn. 7 Tdo 795/2011, publikované pod č. T 1400, v sešitě 77/2011 Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu, C. H. Beck). V této souvislosti je třeba navíc upozornit, že zpravidla v konkrétních případech není ani celkové množství předmětné drogy k dispozici, popř. pokud je k dispozici, jsou zkoumány z hlediska množství účinné látky jen odebrané vzorky, tedy nikoli celé množství zajištěné drogy.

²⁾ Tím se mění právní názor uvedený v rozhodnutí publikovaném pod č. 46/2000 Sb. rozh. tr.

Při stanovení konkrétních orientačních hodnot vycházelo trestní kolegium především ze shora uvedených odborných vyjádření, současně však v této souvislosti považuje za nutné zdůraznit, že zneužívání a konzumaci omamných a psychotropních látek považuje za sociálně a zdravotně rizikový společenský jev, obdobně jako alkoholismus, patologické hráčství a mnoho dalších obdobných společensky škodlivých jevů. V případě České republiky přitom drogovou situaci nelze považovat za uspokojivou, neboť v některých oblastech vykazuje či v dřívější době vykazovala dokonce rekordní hodnoty, kdy např. v roce 2012 prevalence (počet výskytů v dané populaci) užívání konopí (THC) mezi studenty ve věku 15 až 16 let byla nejvyšší mezi všemi evropskými státy (42 % – viz výroční zpráva Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost o stavu drogové problematiky v Evropě za rok 2012).³⁾

Přihlédnuto bylo rovněž k tomu, že Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování v této souvislosti upozorňuje, že dlouhodobě sleduje trendy české drogové scény. Za nejpálčivější problém posledních let je možno označit prudký nárůst trestné činnosti související s nelegálním pěstováním konopí. Do této trestné činnosti (pokud hovoříme o velkoobjemových pěstírnách) je zapojena především vietnamská národnostní menšina, přičemž nárůst počtu odhalených pěstíren i kvality vyprodukované marihuany je od roku 2007 přímo alarmující. Obdobná situace je i ohledně nelegální výroby pervitinu (metamfetaminu). Původně komunitní charakter jeho výroby, s pozdějším vývojem směrem k distribučnímu schématu, kdy však výroba byla téměř výlučně doménou pouze českých pachatelů, se v posledních letech dramaticky změnil. Příslušníci vietnamského etnika si velmi dobře osvojili postupy výroby pervitinu (metamfetaminu) a díky velkoobjemovému charakteru produkce dosáhli rovněž významného lokálního poklesu jeho velkoobchodní i maloobchodní ceny. Trestní kolegium Nejvyššího soudu vzalo také v úvahu prudký nárůst výroby pervitinu (metamfetaminu) v České republice a k poznatkům o nelegálním obchodu s pervitinem (metamfetaminem) zejména v krystalické podobě v příhraničních oblastech České republiky a Spolkové republiky Německo, ale i ve vztahu k Rakousku, neboť v uvedených státech vzrůstá zájem o tuto drogu.

Dále Národní protidrogová centrála ve svém vyjádření uvedla, že novým trestním zákoníkem byl pojem „množství větší než malé“ zaveden i do skutkové podstaty § 283 tr. zákoníku, a proto je nutno dosavadní přístup ke stanovení „množství většího než

malého“, který byl původně použit jen u skutkové podstaty přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu (srov. § 187a tr. zák. a § 284 tr. zákoníku), přehodnotit a klást důraz nikoli na uživatelský komfort uživatelů drog, ale zejména na ochranu společnosti před nebezpečím plynoucím z jejich dostupnosti ve veřejném prostoru a riziky spojenými s obchodováním s nimi.

K tomu trestní kolegium Nejvyššího soudu, aniž by chtělo tento problém zlehčovat nebo dokonce bagatelizovat, neboť ho považuje za palčivý a hodný zvýšené pozornosti, považuje za nutné uvést, že uvedené činy, na které poukazuje Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování, spadají pod skutkovou podstatu trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. zákoníku, u níž není pro trestnost stanoveno žádné množství a trestné je zde nakládání v jakémkoli, a to i nepatrném množství. Pokud se v ustanovení § 283 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku uvádí také pojem „množství větší než malé“, je to jen v rámci vymezení okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, neboť podle odstavce 1 § 283 tr. zákoníku je postih zajištěn bez ohledu na množství omamné nebo psychotropní látky, prekurzoru nebo jedu. Uvedená zvlášť přitěžující okolnost dopadá na děti, avšak zde je zvýšená ochrana věnována skupině dětí mladších patnácti let, která je škodlivým důsledkem drog nejvíce ohroženou kategorií osob, neboť děti mladší patnácti let se pro svou nevyzrálou vlivu distributorů drog a nebezpečným účinkům drog nedokážou účinně bránit a vzdorovat jim. To vyvolává potřebu přísnějšího postihu v případech, kdy omamné nebo psychotropní látky, přípravky je obsahující, prekurzory nebo jedy jsou směřovány vůči těmto nejmladším dětem, a proto v rámci diferenciací množství, jež je u zvlášť přitěžujících okolností § 283 tr. zákoníku stanoveno, postačí u uvedených látek a jedů, směřují-li vůči dítěti mladšímu patnácti let, jejich množství větší než malé. Zároveň však toto vymezení zvlášť přitěžující okolnosti podle § 283 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku zabraňuje přepínání trestní represe v případech jen nepatrného množství drogy (např. jen podání jedné marihuanové cigarety při skupinovém kouření mladistvými a dětmi mladšími patnácti let), ke kterému docházelo v minulosti podle § 187 odst. 1, 2 písm. b) tr. zák., kde se postih uskuteční jen podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku (srov. důvodovou zprávu k § 283 tr. zákoníku).

Na druhé straně je třeba uvést, že v některých směrech zdůrazňovaná liberalizace znaku „množství většího než malého“ prostřednictvím zvýšení prahových

³⁾ Viz <http://www.emcdda.europa.eu>.

hodnot drog ve vládním nařízení č. 467/2009 Sb., na které bylo zejména poukazováno v odlišném stanovisku soudkyně Ústavního soudu Ivany Janů,⁴⁾ nebyla tak velká, jak se v něm uvádí. Např. je možno uvést

srovnání přílohy 2 k pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně č. 1/2008, o trestním řízení (dále jen POP č. 1/2008) a přílohy č. 2 k nařízení vlády č. 467/2009 Sb., u některých frekventovaných látek (drog):

Látka	POP č. 1/2008 (hmotnost účinné látky)	Nařízení č. 467/2009 (hmotnost účinné látky)	Násobek hodnoty
Metamfetamin	0,5 g	0,6 g (0,72 g)	1,2x (1,44x)
Heroin	0,15 g	0,2 g	1,33x
Kokain	0,25 g	0,6 g	2,40x
THC	0,3 g	1,5 g	5x

Datem účinnosti nového trestního zákoníku tedy došlo k určité formě liberalizace trestního postihu drogových trestných činů u některých drog, která nebyla náležitě zdůvodněna (nejzřetelněji patrné to je v případě THC). Také těmito skutečnostmi se trestní kolegium Nejvyššího soudu zabývalo při stanovení orientačních hodnot určujících množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících pro účely trestního zákoníku.

Podle stanoviska Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti byla v roce 2009 na objednávku Evropské komise realizována globální analýza drogových politik jako podklad pro hodnocení deklarace Valného shromáždění OSN z r. 1998 (UNGASS 1998) týkající se zneužívání a obchodu s drogami (**Trimbos Institute and RAND, 2009**). Studie detailně zkoumala drogovou politiku 18 zemí z celého světa s různými drogovými politikami a dospěla k těmto závěrům:

- drogové politiky mají malý vliv na poptávku po drogách;
- politiky nemohou ovlivnit:
 - zda drogová epidemie začne,
 - závažnost epidemie,
 - míru výskytu užívání drog a závislostí;
- užívání drog je výslednicí širších sociálních, ekonomických a kulturních faktorů;
- drogová politika, resp. represe, způsobuje nežádoucí následky (násilí, černý trh a nežádoucí změny na něm);

- politika může snížit (zdravotní) rizika užívání drog – harm reduction opatření jsou efektivní;
- drogová situace spíše ovlivňuje drogovou politiku, nikoliv naopak.

Z uvedených důvodů je podle Národního monitorovacího střediska nezbytné dbát u drog a drogových závislostí na to, aby nedošlo k přepínání represe, neboť ta má tendenci dominovat při hledání řešení na úkor jiných typů intervencí. Řešení motivované co nejnižšími negativními zdravotními a sociálními dopady není liberalizační.

Podle názoru trestního kolegia Nejvyššího soudu je všeobecně známou skutečností, že růst počtu omamných a psychotropních látek je velmi dynamický (srov. k tomu nyní aktuální problematiku syntetických drog). Zároveň je nutno vzít v úvahu, že jde o otázku vysoce odbornou, a proto se Nejvyšší soud obrátil i na specializované instituce disponující potřebnými přírodovědnými a medicínskými znalostmi, které se však ve většině případů k této problematice nevyjádřily.

Na základě shora uvedených vyjádření a závěrů, jakož i s přihlédnutím k aktuální situaci ve zneužívání omamných a psychotropních látek v České republice, přistoupilo trestní kolegium Nejvyššího soudu k stanovení orientačních hodnot určujících „množství větší než malé“ u jednotlivých omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících pro účely trestního zákoníku v rozsahu uvedeném v příloze k tomuto stanovisku, a to na základě posouzení dosa-

⁴⁾ V tomto stanovisku se uvádějí mimo obecných přístupů, se kterými je třeba v mnohých směrech souhlasit, ovšem také nepřesná čísla, zejména pokud se zde uvádí, že např. u metamfetaminu dosavadní plénum Ústavního soudu zrušené nařízení vlády považuje za hraniční hodnotu množství většího než malého 2 g, což odpovídá asi 40 průměrným dávkám (srovnej údaj o množství odpovídajícím jedné dávce v někdejší pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 6/2000, který ovšem stanovil jako tuto hraniční hodnotu množství na 0,5 g, což odpovídalo 10 dávkám). Zde došlo k zaměnění dvou hodnot množství účinné látky, které je vždy rozhodující, a směsi dosahující svou hmotností „množství větší než malé“. Ve skutečnosti došlo sice k nárůstu prahového množství, ale nikoli v tvrzeném rozsahu – u účinné látky metamfetaminu to bylo z 0,5 g na 0,6 g a u směsi z 1 g (10 dávek po 50mg) na 2 g (srov. k tomu i přílohu č. 2 k pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně č. 1/2008, o trestním řízení).

vadní soudní praxe zejména judikatury nižších soudů. Přitom trestní kolegium Nejvyššího soudu vyšlo z obecných cílů, jimiž jsou zejména záměry nestíhat nástroji trestního práva prosté uživatele nelegálních psychotropních látek a snížit tak veřejná zdravotní rizika a s tím související sociální náklady. Dále předejít právní nejistotě na všech stranách a rozdílným v aplikaci práva v praxi a zvýšit legitimitu rozhodování orgánů činných v trestním řízení, a to za současného snížení nákladů systému vymáhání práva na potírání drogové kriminality (tj. zkrátit a zjednodušit vymáhání práva, snížit náklady na znalecké posudky a analýzy). Na základě toho přistoupilo trestní kolegium Nejvyššího soudu v příloze tohoto stanoviska prahová množství s pomocí stejných objektivních kritérií u všech látek se snahou zajistit tak vnitřní konzistenci celého řešení a zvýšit jeho transparentnost a legitimitu.⁵⁾ V tabulce hodnot omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících, uvedených v příloze k tomuto stanovisku, jsou uvedena v posledním sloupci vpravo nejmenší množství účinné látky ve formě volné báze, jež musí být obsaženo ve směsi, dosahující svou hmotností „množství větší než malé“ dané drogy, specifikované jejím obecným názvem. Pokud je látka obsažena ve formě soli, platí pro určení jejího nejmenšího účinného množství, jež musí být obsaženo ve směsi, dosahující svou hmotností „množství větší než malé“ dané drogy, specifikované jejím obecným názvem, standardní přepočítání podle molekulární hmotnosti. V některých případech je pro snazší používání uvedena přímo v tabulce hmotnost nejobvyklejší soli. Při stanovení těchto hodnot vzalo trestní kolegium Nejvyššího soudu v potaz také epidemiologické ukazatele a charakteristiky na české drogové scéně a trhu s nelegálními drogami.

Přitom trestní kolegium Nejvyššího soudu vyšlo zpravidla z hodnot určujících „množství větší než malé“, podle kterých postupovala dosavadní praxe soudů (na základě dnes již zrušeného nařízení vlády č. 467/2009 Sb. a jeho přílohy č. 2), ale současně se zaměřilo především na ty drogy, které mají podstatný význam z hlediska trendů výroby a obchodu s nelegálními drogami v České republice, a jsou proto významné i z hlediska protidrogové politiky v České republice, jak na to bylo již shora poukázáno. Z těchto hledisek bylo třeba se zaměřit především na marihuanu (konopí) a hašiš (pryskyřice z konopí) s účinnou látkou – delta-9-tetrahydrocannabinol a také na pervitin (metamfetamin) s účinnou látkou – (+)-1-fe-

nyl-2-methylaminopropan, zatímco u dalších drog, u kterých v praxi také došlo po přijetí trestního zákoníku k určitému nárůstu prahových hodnot (zejména kokain a heroin), je situace v podstatě stabilizovaná, a proto u nich trestní kolegium Nejvyššího soudu neshledalo (i přes určitý vzestup poptávky po kokainu v důsledku jeho nižší ceny) důvod ke změně v dosavadní praxi. Současně je však třeba konstatovat, že trestní kolegium Nejvyššího soudu u těchto drog, stejně jako u ostatních omamných a psychotropních látek, příp. přípravků je obsahujících, bude i nadále situaci velmi bedlivě sledovat, a pokud by v budoucnu došlo ke změně zmíněných východisek a předpokladů, přistoupí také u nich k potřebné úpravě prahových množství pro stanovení „množství většího než malého“.

Velmi významné z uvedených hledisek jsou zejména marihuana (konopí) a hašiš (pryskyřice konopí), u nichž podstatně vzrostlo množství účinné látky – delta-9-tetrahydrocannabinol (dále jen „THC“) – na 1,5 g oproti dosavadní praxi před účinností trestního zákoníku (0,3 g THC). Přestože k tomuto nárůstu došlo na základě určitých poznatků lékařské praxe, jak to vyplývá z vyjádření Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti, muselo trestní kolegium Nejvyššího soudu na druhé straně vzít také v úvahu, že se konzumace kanabinoidů v tuzemských podmínkách citelně rozmáhá, čemuž odpovídají také poznatky ze zprávy Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost o stavu drogové problematiky v Evropě za rok 2012.

Navíc v dosavadní praxi (na základě dnes již zrušeného nařízení vlády č. 467/2009 Sb. a jeho přílohy č. 2) trestní kolegium Nejvyššího soudu shledalo u kanabinoidů podstatný rozpor, pokud jde o minimální hranici definovaného množství účinné látky – obsahu THC u marihuany a hašiše. Třebaže objektem trestného činu podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku je ochrana společnosti před nedovoleným nakládáním s kanabinoidy, hodnoty stanovené v praxi po přijetí trestního zákoníku (na základě dnes již zrušeného nařízení vlády č. 467/2009 Sb. a jeho přílohy č. 2) nedůvodně stanoví vyšší prahové množství účinné látky THC, je-li obsažena v marihuaně, oproti THC v hašiši, a to výrazně (srov. 1 g THC v hašiši oproti 1,5 g THC v marihuaně). Uvedený rozdíl v dosavadní praxi nebyl zdůvodněn, přestože chemicky a zejména juristicky (ve smyslu zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů, a od 1. 1.

⁵⁾ U omamných a psychotropních látek, které mají léčebné využití, byla stanovena horní hranice malého množství jako sedminásobek (průměrné) denní dávky. Tj. množství drogy/léku na týden při běžných dávkách (tj. např. u benzodiazepinů, barbiturátů, buprenorfinu či metadonu). V případě drog, které nemají léčebné využití, bylo postupováno analogicky a prahová množství byla v zásadě stanovena jako cca týdenní (průměrná) dávka. Týdenní množství bere v potaz přirozené sociální týdenní rytmy (pracovní týden, víkend), nenutí závislého občana, aby byl v každodenním kontaktu s nelegálním drogovým trhem.

2013 i nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek) jde o látku identickou.

Z těchto důvodů trestní kolegium Nejvyššího soudu snížilo v tabulce obsažené v příloze k tomuto stanovisku minimální množství definované účinné látky – THC v případě marihuany na 1g, neboť odvozené použití výchozí hodnoty množství většího než malého pro stanovení rozsahů drogové trestné činnosti (srov. § 283, § 284 a § 285 tr. zákoníku) ukazuje nutnost zpřísnění postihu ve vztahu k marihuaně (konopí), zejména při zohlednění trendu zneužívání marihuany v České republice a také rozvoji velkokapacitních pěstíren konopí umožňujících produkci uvedené drogy v podstatně větším rozsahu a s větším obsahem množství účinné látky THC. Současně proporcionálně snížilo i prahové množství „většího než malého“ na více než 10 g sušiny marihuany (konopí), zatímco prahová množství účinné látky THC a množství „většího než malého“ u hašiše ponechalo beze změny. Tímto způsobem byl také odstraněn shora uvedený nezdůvodněný rozdíl v obsahu účinné látky – THC – u marihuany a hašiše. Při tomto přístupu současně nedošlo k narušení vnitřní konzistence celého řešení prahových množství s pomocí stejných objektivních kritérií u všech látek stanovených v příloze k tomuto stanovisku, což současně bránilo vyššímu snížení prahových množství u marihuany (konopí) a neumožňovalo se více přiblížit hranicím uplatňovaným v soudní praxi před 1. 1. 2010 (0,3 g účinné látky THC a asi 10 dávek po 30 mg sušiny).

Další důležitou látkou je pervitin (metamfetamin), u něhož byl v posledních letech zaznamenán významný odklon od komunitní malovýroby k narůstání organizovaných forem komerčních producentů a distribučních struktur. Zjevná neúčinnost lokálních regulačních opatření k omezení dostupnosti prekurzorů sloužících k výrobě pervitinu i stále častější rizika plynoucí z obchodu s pervitinem, ale i s prekurzory sloužícími k jeho výrobě, zesiluje mezinárodní požadavky na synergická regulační opatření v rámci sjednocené a globalizované Evropy. Všechny tyto skutečnosti vedly trestní kolegium Nejvyššího soudu k závěru, že v tabulce obsažené v příloze k tomuto stanovisku přistoupilo oproti dosavadní praxi (na základě dnes již zrušeného nařízení vlády č. 467/2009 Sb. a jeho přílohy č. 2) k snížení minimálního definovaného množství účinné látky – (+)-1-fenyl-2-methylaminopropan u pervitinu (metamfetaminu) na 0,5 g (z 0,6 g), tedy v podstatě na úroveň soudní praxe před přijetím trestního zákoníku, který nabyl účinnosti od 1. 1. 2010. Obdobně trestní kolegium Nejvyššího soudu postupovalo u hydrochloridu, kde přistoupilo k proporcionálnímu snížení minimálního definovaného množství účinné látky – (+)-1-fenyl-2-methylaminopropan na 0,6 g (z 0,72 g). Současně došlo k proporcionálnímu snížení prahového množ-

ství „většího než malého“ u pervitinu (metamfetaminu) na více než 1, 5 g (ze 2 g).

U ostatních omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících ponechalo trestní kolegium Nejvyššího soudu hodnoty určujících „množství větší než malé“ pro účely trestního zákoníku, a to včetně minimálního definovaného množství účinné látky, podle kterých postupovala dosavadní praxe soudů (na základě dnes již zrušeného nařízení vlády č. 467/2009 Sb. a jeho přílohy č. 2), beze změny.

Důležité je v této souvislosti také připomenout, že stanovené hodnoty v příloze tohoto stanoviska považované za „množství větší než malé“ současně tvoří výchozí úroveň pro další trestním zákoníkem předpokládané hranice [srov. zejména § 283 odst. 2 písm. c), d), odst. 3 písm. c), d) a § 284 odst. 3, 4 tr. zákoníku]. „Větším rozsahem“ je podle judikatury desetinásobek množství „většího než malého“, „značným rozsahem“ je desetinásobek takto určeného většího rozsahu a „velkým rozsahem“ pak je desetinásobek takto určeného značného rozsahu (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012, publikované pod č. 44/2013 Sb. rozh. tr., a to ve vazbě na kvalifikované skutkové podstaty podle § 283, § 284 a § 286 tr. zákoníku).

II.

Jak již bylo shora uvedeno, nález pléna Ústavního soudu ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. Pl ÚS 13/12 (č. 259/2013 Sb.), zrušil dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů ustanovení § 289 odst. 2 tr. zákoníku, ve slovech „a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů“. Ustanovení § 289 odst. 2 tr. zákoníku tedy nyní zní: „Vláda nařízením stanoví, co se považuje za jedy ve smyslu § 283, 284 a 286 tr. zákoníku.“

Zároveň však uvedený nález pléna Ústavního soudu ponechal v platnosti celé ustanovení § 1 nařízení vlády č. 467/2009 Sb., ač zrušil zmocnění k vydání nařízení vlády ke stanovení, jaké je množství větší než malé i u „jedů“, což vymezuje stále platné ustanovení § 1 odst. 2 cit. nařízení vlády č. 467/2009 Sb. (§ 1 odst. 1 tohoto nařízení vlády stanovuje, co se považuje za jedy ve smyslu zmocnění § 289 odst. 2 tr. zákoníku v platném a účinném znění).

S ohledem na to, že v důsledku tohoto postupu Ústavního soudu odpadlo zmocnění k vydání nařízení vlády ke stanovení, jaké je množství větší než malé i u „jedů“, musel se Nejvyšší soud zabývat i vymezením tohoto pojmu u jedů, byť zůstalo v platnosti ustanovení § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 467/2009 Sb.

V této souvislosti je třeba přihlídnout i k tomu, že podle uvedeného nálezu Ústavního soudu, přísluší-li normotvorná pravomoc jinému orgánu, vláda není oprávněna k jejímu výkonu na podkladě čl. 78

Ústavy [nález ze dne 8. 3. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 50/04 (N 50/40 SbNU 443; č. 154/2006 Sb.)]. Jedná se o klíčovou otázku dělby moci mezi mocí legislativní a exekutivní v oblasti normotvorné. Ani zákonodárce formou obyčejných zákonů tuto pravomoc nevytváří. Principu dělby moci naopak odpovídá, že ústavní rozhraničení pravomoci stanoví limity jak orgánům moci výkonné, tak moci zákonodárné. Proto ústavní vymezení odvozené normotvorby exekutivy musí být vydáno oprávněným subjektem, nemůže zasahovat do věci vyhrazených zákonu a musí být zřejmá vůle zákonodárce k úpravě nad zákonný standard, musí být tedy otevřen prostor pro sféru nařízení. Nařízení vlády tedy podobně jako jiný podzákonný předpis může toliko podrobněji konkretizovat problematiku upravenou v základních rysech již samotným zákonem [srov. nález ze dne 14. 2. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 45/2000 (N 30/21 SbNU 261; č. 96/2001 Sb.), nález ze dne 16. 10. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 5/01 (N 149/24 SbNU 79; č. 410/2001 Sb.), nález ze dne 11. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 3/95 (N 59/4 SbNU 91; č. 265/1995 Sb.) aj.]. Vymezení, které jednání je trestným činem, je podle čl. 39 Listiny svěřeno toliko zákonu, k jehož vydání je podle čl. 15, čl. 41 odst. 1, čl. 45 – 48 Ústavy kompetentní toliko Parlament.

S přihlédnutím k těmto zásadním ústavněprávním přístupům a zejména vzhledem k tomu, že zrušením ustanovení § 289 odst. 2 tr. zákoníku, ve slovech „a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů“, odpadlo zákonné zmocnění k vydání vládního nařízení rovněž ohledně množství většího než malého u jedů, trestní kolegium Nejvyššího soudu v právní větě pod bodem II. tohoto stanoviska určilo, že u látek uvedených v § 1 nařízení vlády č. 467/2009 Sb. a v příloze č. 1 k tomuto vládnímu nařízení, kterou ponechal uvedený nález Ústavního soudu beze změny, se za „množství větší než malé“ pokládá takové množství jedu, které na základě současných vědeckých poznatků může po jednorázovém nebo opakovaném podání způsobit poškození zdraví.

III.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu stanovilo v příloze tohoto stanoviska orientační hodnoty určující „množství větší než malé“ u omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících. Tyto hodnoty slouží k vymezení uvedeného pojmu u trestného činu nedovolená výroba a jiné nakládání

s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku a zejména u trestného činu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 1, 2 tr. zákoníku. U posledně zmíněného trestného činu v případě zaviněného přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu slouží tyto hodnoty i pro stanovení spodní hranice trestní odpovědnosti, což na druhé straně neznamená, že by přechovávání omamné nebo psychotropní látky v množství, které nedosahuje takového množství, bylo v souladu se zákonem, neboť jde nejen o čin protiprávní, ale také o jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti, ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Podle tohoto ustanovení musí být takové jednání za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo v jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

V ustanovení § 30 odst. 1 písm. j) zákona o přestupcích, upravujícího přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, je stanoveno, že přestupku se dopustí ten, kdo neoprávněně přechovává v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku.

Trestní kolegium Nejvyššího soudu na základě uvedených důvodů zdůrazňuje, že pokud množství omamné a psychotropní látky u pachatele, který zaviněně přechovával takovou látku pro vlastní potřebu, nedosáhne „množství většího než malého“, půjde při splnění všech ostatních zákonných znaků o přestupek na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. j) zákona o přestupcích, neboť neoprávněně přechovával v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku. Proto není správná praxe těch soudů, které při neprokázání přechovávání omamné a psychotropní látky pro vlastní potřebu z hlediska jejího množství, tedy „v množství větší než malém“, zprošťují obžalovaného obžaloby, jak na to upozornil ve svém vyjádření Krajský soud v Českých Budějovicích. Správně je třeba v těchto případech podle § 222 odst. 2 tr. ř. postoupit věc (žalovaný skutek) příslušnému jinému orgánu k rozhodnutí, zda se jedná o přestupek na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. j) zákona o přestupcích.

Poznámka redakce: Součástí tohoto stanoviska je kompletní tabulka s hodnotami omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících, pro účely trestního řízení, která je dostupná na <http://www.policie.cz/narodni-protidrogovala-centrala-skp.aspx>.

V souvislosti s narůstajícím problémem v oblasti výroby a distribuce metamfetaminu pořádalo ve dnech 19. – 20. září 2013 Evropské monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti¹⁾ (dále jen EMCDDA) pracovní jednání k této problematice v rámci Evropy. Za ČR se jednání zúčastnil zástupce Národní protidrogové centrály a vedoucí Národního monitorovacího střediska pro drogy drogové závislosti²⁾.

Jednání se kromě organizátorů z EMCDDA zúčastnili zástupci **Německa, Řecka, Kypru, Litvy, Lotyšska, Nizozemí, Velké Británie, Turecka, Norska a Europolu**.

Program pracovního setkání byl založen na prezentacích jednotlivých zemí s následnými workshopy, jejichž výstupy byly komunikovány společně.

Sféra vymáhání práva byla kromě zástupce NPC reprezentována zástupcem Německa, Litvy, Turecka a Europolu. Další účastníci reprezentovali adiktologickou sféru, případně obory zaměřené na sběr dat o drogách, což dalo jednání jednoznačně mezioborový charakter.

V lednu 2014 vydalo EMCDDA jako výstup z tohoto jednání souhrnnou zprávu Exploring Methamphetamine Trends in Europe³⁾.

Na úvod bych rád podotkl, že v průběhu jednání bylo za ČR zdůrazněno, že jsme zemí s dlouhou tradicí v oblasti nelegální výroby metamfetaminu s vý-

raznou progresí vietnamských skupin v posledním období, s tím, že vietnamské skupiny jsou aktivní zejména v pohraničí s Německem. Příspěvek německého kolegy českou zkušenost jednoznačně potvrdil, a to zejména nárůstem počtu případů spojených s metamfetaminem v Bavorsku a Sasku za poslední 3 roky. Společně s německým kolegou jsme ve shodě zdůraznili, že problémem pro Evropu nemusí být v budoucnu nutně metamfetamin jako takový, ale právě vietnamské skupiny a jejich potenciál jednoznačně ležící ve specifických způsobech páchaní trestné činnosti. Metamfetamin se tak může stát v evropských státech „pouhým“ prostředkem finančního profitu těchto skupin s výraznými sociálními a zdravotními následky, včetně výrazné profylaxe v oblasti trestné činnosti ať už formou primární nebo později sekundární drogové kriminality. Dále bylo ze strany ČR zdůrazněno, že volný prodej léků s obsahem pseudoefedrinu napříč evropskými státy je setrvalým významně negativním kriminogenním faktorem v oblasti výroby metamfetaminu.

Komparace dat mezi lety 2006 – 2011 ukazuje trojnásobný nárůst počtu případů spojených s metamfetaminem a zároveň šestinásobný nárůst zadrženého množství. V roce 2011 bylo na základě informací z 22 států realizováno téměř 9500 záchytů s téměř jednou tunou zadrženého metamfetaminu.

Největší záchyty byly hlášeny z Turecka, Norska,

¹⁾ <http://www.emcdda.europa.eu/>

²⁾ http://www.drogy-info.cz/index.php/o_nas

³⁾ <http://www.emcdda.europa.eu/publications/emcdda-papers/exploring-methamphetamine-trends-in-Europe>

Litvy, Švédska a Lotyšska. Turecko poprvé zaznamenalo záchyt metamfetaminu v roce 2009, kdy jako zdroj byl identifikován Írán a Turecko bylo použito jako tranzitní země pro export této drogy do asijsko-pacifické oblasti. Kromě toho existují určité informace o možné výrobě v menším množství přímo v Turecku.

Kromě ČR je problém metamfetaminu výrazný také v Litvě, kde k jeho výrobě dochází s využitím BMK. Droga je následně distribuována na domácím trhu, ale převážně je vyvážena do Norska a Švédska, kde je distribuce metamfetaminu propojena se stabilizovaným amfetaminovým trhem. Rozdíl v produkci metamfetaminu v ČR a v Litvě je dán velikostí laboratoří. Litevskému trhu na rozdíl od ČR dominují středně velké laboratoře. Na druhou stranu je třeba podotknout, že česká zkušenost z nedávné doby ukazuje orientaci vietnamských skupin právě na střední a větší produkce.

Poslední dostupná data však ukazují, že metamfetamin byl v malých množstvích produkován i v dalších evropských zemích jako jsou Belgie, Bulharsko, Řecko, Maďarsko, Nizozemsko, Polsko, Srbsko a Velká Británie.

V Řecku je fenomén metamfetaminu poměrně nový. Droga je zde prodávána pod názvem Sisa – Shisha⁴) / Šiša /. Také je v Řecku nazývána kokainem chudých⁵). Jedná se o metamfetamin vyráběný použitím pseudoefedrinu, který je pašován tureckými organizovanými skupinami. Množství zadrženého metamfetaminu v Řecku se z 1 kg v roce 2012 zvýšilo na 14 kg v průběhu prvních 7 měsíců roku 2013. I když rozdíl v množství zadržené drogy nemusí nutně korespondovat se skutečným stavem drogového trhu, zejména v tak krátkém úseku v případě Řecka, jedná se o jeden z ukazatelů, že se trh určitým způsobem vyvíjí.

Naproti tomu v Německu jde zcela jistě o vzrůstající fenomén, protože mezi lety 2008 až 2012 došlo k desetinásobnému nárůstu počtu případů a téměř dvacetinásobnému zvýšení množství zadrženého metamfetaminu. V roce 2012 Německo hlásilo 3512 záchytů a více než 75 kg metamfetaminu.

V rámci sběru informací o způsobech výroby bylo v Evropě registrováno pět způsobů výroby metamfetaminu⁶). Nejčastěji jsou používány metody využívající jako vstupní prekurzory efedrin, pseudoefedrin a BMK, včetně postupu, kdy je BMK získáván z pre-prekurzoru APAAN. Nová metoda byla hlášena ze Srbska, kde byl efedrin a pseudoefedrin získáván z L-PAC (phenylacetyl carbinol).

Zpráva EMCDDA konstatuje, že v porovnání s užíváním ostatních stimulantů, které se v Evropě vyskytují⁷), není užívání metamfetaminu významněji rozšířeno. Potvrzuje to i nová evropská multi-městská studie odpadních vod, jejíž výsledky ukazují, že v evropských městech nejsou kromě ČR, Slovenska a některých norských měst signifikantní ukazatele o užívání metamfetaminu.

Zejména v souvislosti s tím, co bylo zmíněno na začátku článku, však považují za důležité, že se problém výroby a distribuce metamfetaminu v hledáčku EMCDDA periodicky objevuje. Zpráva EMCDDA kromě zvýšeného zapojení vietnamských organizovaných skupin v ČR popisuje nárůst problémového užívání metamfetaminu v ČR, celoživotní prevalenci a také uvádí údaje z trestně právního sektoru. Poukazuje také na propojení českého trhu se zvýšeným výskytem v Německu.

V závěru zpráva konstatuje, že i přesto, že metamfetamin není hlavním fenoménem drogového trhu v Evropě, jedná se o drogu s významným rizikovým potenciálem.

plk. JUDr. Břetislav BREJCHA – NPC

⁴) <https://www.youtube.com/watch?v=Uo37vW2SW-U> <https://www.youtube.com/watch?v=eVX2-RRkH8A>

⁵) Srovnej viz. http://www.justice.gov/dea/druginfo/drug_data_sheets/Methamphetamine.pdf

⁶) Více viz. <http://www.emcdda.europa.eu/publications/emcdda-papers/exploring-methamphetamine-trends-in-Europe>, str. 4.

⁷) Zejména amfetamin.

ROZVOJ BEZPEČNOSTNÍ SPOLUPRÁCE SE ZEMĚMI ZÁPADNÍHO BALKÁNU

Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky (NPC) se v roce 2013, jako jeden z útvarů s celorepublikovou působností, za Českou republiku podílela na projektu MV ČR – Rozvoj bezpečnostní spolupráce se zeměmi západního Balkánu. V rámci tohoto projektu byly pracovníky NPC provedeny celkem tři zahraniční služební cesty a to do Bosny a Hercegoviny, Makedonie a Albánie.

V říjnu 2013 byla realizována cesta na expertní seminář v Makedonii určený pro tamní útvary zabývající se závažnou drogovou trestnou činností. Na úvod je nutné uvést, že protidrogová jednotka není celorepublikovým útvarem spadajícím přímo pod policejní prezidium, tak jako v České republice, ale jedná se o odbor, spadající pod útvar pro boj s organizovaným zločinem. Na protidrogové jednotce působí kolem dvaceti příslušníků a jsou soustředěni pouze v hlavním městě Skopje. Vzhledem k této skutečnosti (dislokace a početní stav) se neobejdou bez těsné spolupráce s kolegy, policisty působícími v regionech (na úrovni našich krajů). Nutno poznamenat, že dle vyjádření našich kolegů z makedonské protidrogové jednotky vnímají tento stav jako neuspokojivý a systém fungující v současné době v České republice, založený na přímé podřízenosti policejnímu prezidiu a existenci expozitur či detašovaných pracovišť, by považovali za ideální pro potřeby jejich každodenní policejní práce.

Cílem služební cesty a současně celého projektu bylo předání znalostí a zkušeností příslušníků NPC v definovaných oblastech činnosti kolegům z partnerského útvaru formou semináře. Jednotlivé bloky semináře byly zaměřeny především na oblast podpůrných operativně pátracích prostředků – využití informátora, trestnou činnost organizovanou vietnamskými kriminálními skupinami, právní aspekty mezinárodní spolupráce při vyšetřování drogové trestné činnosti a projekt „Reliéf“, který se zabývá zkoumáním povrchu lisovaných zásilek OPL z hlediska mechanoskopie a využití takto získaných stop v trestním řízení. Samozřejmostí byl krátký úvod, ve kterém byli kolegové seznámeni se současnou situací na poli zneužívání omamných a psychotropních látek v České republice a strukturou a systémem práce NPC a policie ČR celkově. Současně jsme byli seznámeni s činností makedonské protidrogové jednotky a nejvýznamnějšími realizovanými případy jejich pracovníků za uplynulý rok. Vzhledem ke geografické pozici Makedonie vede přes tuto zemi trasa pašování marihuany z Albánie, která je jejím největším producentem v regionu západního Balkánu, a dále trasa pašování heroinu. Nutno poznamenat, že pokud v České republice dochází k záchytu v řádech maximálně desítek kilogramů v rámci jednoho trestního řízení, v Makedonii se jedná o stovky kilogramů až tuny. Značnou výhodou pro práci našich makedonských kolegů je také existence stálé kontroly na vněj-

ších státních hranicích, kde dochází k velkému množství záchytů OPL na základě běžně prováděných kontrol.

Jednotlivé bloky semináře byly přijaty velmi kladně, zejména po prezentaci zabývající se využitím informátorů následovala velmi zajímavá diskuze mezi příslušníky NPC a ostatními účastníky semináře. Především rozdíly mezi jednotlivými systémy využívání informátorů vyvolaly zájem u mnoha účastníků. V Makedonii je používán model fungující například v Německu, kdy využívání informátorů a veškerou práci s tím spojenou zajišťuje speciální policejní útvar. Následně došlo ke shodě v názoru, že jak systém užívaný v ČR, tak systém užívaný v Makedonii má své přednosti i nedostatky a nelze vyvodit jednoznačný závěr, že by jeden model byl výrazně výhodnější než druhý.

Taktéž prezentace projektu Reliéf vyvolala u účastníků semináře zájem a značný počet následných dotazů, týkajících se zejména možnosti vytvoření sbírek zajištěných reliéfů a jejich možného následného au-

tomatického porovnání, či možnosti vyhledání shody mezi reliéfem nově zajištěným a ve sbírce již uloženým. Myšlenka projektu Reliéf byla ve své podstatě přijata a hodnocena velmi kladně, avšak vzhledem k množství zajištěných lisovaných zásilek OPL na území Makedonie není možné provádět srovnání jednotlivých reliéfů a vyhledávání ve sbírce reliéfů bez adekvátního programového vybavení umožňujícího automatické vyhledávání minimálně na úrovni přibližné shody.

Celkově lze průběh zahraniční služební cesty zhodnotit jako úspěšný, vzhledem k tomu, že byl splněn stanovený cíl – předat znalosti a zkušenosti v definovaných oblastech. Jakousi přidanou hodnotou, která je však při podobných akcích samozřejmostí, bylo získání osobních kontaktů na pracovníky makedonské protidrogové jednotky, které do budoucna umožní pružnější výměnu operativních informací a zejména efektivní spolupráci v probíhajících trestních řízeních, ať na české či makedonské straně.

kpt. Bc. Veronika ŠKOLNÁ – NPC

PRACOVNÍ SETKÁNÍ „EUROPEAN JOINT ACTION ON ILLEGAL DRUG TRAFFICKING“

Není mnoho lokací středoevropského prostoru, které by poskytovaly historicky, geograficky i psychologicky vhodnější místo k mezinárodnímu setkání středoevropských národů než maďarský Visegrád (či Višegrád), ležící na za dobré viditelnosti téměř dohled ze slovenských Kováčovských vrchů. *Genius loci* této původně římské pevnosti prostoupí myslí dnešního návštěvníka nejen v každém zákoutí zdejšího rozsáhlého, původem gotického, hradu, ale zejména z úchvatných pohledů na majestátní Dunaj, který zde meandruje v malebně kopcovité krajině. Toto poklidné podhradní městečko, rozprostírající se na pravém břehu Dunaje, poskytlo zázemí nejedné historické události. Již v roce 1335 došlo na zdejším hradě k „pracovnímu setkání“ tří středoevropských panovníků – českého krále Jana Lucemburského, polského krále Kazimíra III. Velikého a uherského krále Karla Roberta. Výsledkem jednání bylo úplatné postoupení polské koruny králem Janem ve prospěch Kazimíra III. Velikého a především plán společného postupu ve věcech středoevropské politiky. Po zhruba sedmi letech, ve dnech 29. – 30. října 2013, navázali na výše uvedenou tradici zástupci evropských policejních sborů s neméně závažným záměrem. Tím bylo vzájemné představení a předání informací o nových

trendech ve výrobě a nelegální distribuci tzv. syntetických drog, a zejména o vlastních zkušenostech a metodách s odhalováním a vyšetřováním této trestné činnosti.

Programovým a finančním garantem tohoto setkání se stala Evropská unie. Vlastní forma a průběh jednání byly v rámci programu Prevention of and Fight against Crime Framework Programme (HOME/2010/ISEC/FP/C2/4000001453) v režii kolegů Maďarské národní policie, Národního vyšetřovacího úřadu Budapešť (Rendőrség, Nemzeti Nyomozó Iroda, Budapest) jako odpověď na stále vzrůstající trend vývoje a užívání nových synteticky vyrobených omamných a psychotropních látek, tzv. *designer drugs* na úkor „tradičních drog“ v celoevropském kontextu. Pracovní setkání bylo koncipováno ze strany pořadatelů jako „*the operational meeting*“ čili jak bychom asi nejlépe vystihli pěkným českým výrazem „*workshop*“. Původní vize pořadatelů byla podle mého názoru splněna beze zbytku, neboť jednání probíhalo přesně podle zadání v duchu přátelské, neformální a spontánní debaty s ukázkami způsobů práce jednotlivých policejních pracovišť. Zúčastnění zástupci prezentovali vývoj synteticky modifikovaných omamných a psychotropních látek, včetně statistických pře-

hledů zachycených drog a odsouzených případů. Z kauzistiky byly vždy vybrány nejzajímavější případy s důrazem na nevšední způsoby výroby a nelegální převoz drog. Přestože nebyl počet pozvaných úplný, bylo velmi zajímavé sledovat, jak a jakým způsobem řeší rozdílné dílčí problémy geograficky nepříliš vzdálené země. Významný problém metamfetaminu České republiky je například v Maďarsku či Rumunsku spíše okrajovým, neboť zde se protidrogové jednotky potýkají zejména s „boomem“ synteticky vyrobených kanabinoidů a jihoasijské zločinecké skupiny se zde téměř vůbec nevyskytují.

Z celkového počtu 16 pozvaných zástupců evropských policejních sborů se nakonec společného jednání ve Visegrádu zúčastnily mimo pořadajících příslušníků Rendőrség – Nemzeti Nyomozó Iroda, také kolegové ze Slovenského policajného zboru – Národná protidrogová jednotka, policisté ze Srbské republiky Policija Srbije – Direkcija policije, zástupci rumunské policie Politia Romana – Directia de Combatere a Criminalitatii Organizate, kolegové z turecké Polis – KCM, a samozřejmě my, příslušníci Policie České republiky – Národní protidrogová centrála.

Celé dvoudenní kolo prezentací zahájili kolegové z protidrogové skupiny Maďarské národní policie. Příspěvek hostujícího policejního sboru poukázal na značný výskyt chemické látky APAAN, pocházející především z čínské produkce, a směřující ilegálními cestami dále do evropských destinací. V této souvislosti byl prezentován případ spolupráce se slovenskými a švédskými kolegy, který vedl k zadržení 200 kg amfetaminu na švédském území. Všeobecným problémem maďarské drogové scény nadále zůstávají tzv. *designer drugs*.

Na maďarské kolegy navázali policisté z rumunského protidrogového oddělení Ředitelství boje proti organizovanému zločinu. Po přehlídce struktury rumunské kriminální policie a statistických údajů záchytu drog rumunskou policií byly vyzvednuty zásadní body v boji na poli syntetických drog tzv. *designer drugs* či *ethno botanical plants*. Největší problém však v současném Rumunsku představuje nevídaný rozmach tzv. *dream shops*, *spice shops* či *weed shops*, produkujících víceméně legální cestou značné množství produktů s obsahem synteticky modifikovaných látek, zejména kanabinoidů. Nad ostatní poznatky vynikl mimo jiné také zaznamenaný výrazný podíl rumunských pachatelů na nelegálním vývozu látky APPAN do Evropy, zejména do Nizozemí.

Pohled do tak trochu „jiného“ světa přinesli zástupci turecké policie. Statistické údaje záchytu přírodních i syntetických drog v této zemi jsou pro Středoevropany často až neuvěřitelnými, zvláště když turečtí kolegové neformálně uvádějí, že množství drog zachycených je proti skutečnému objemu těchto látek, procházejícím jejich zemí, skutečně jen zlom-

kové. Souvisí to zejména s dlouhodobě přetrvávající pozicí Turecka coby především tranzitní destinace. Převážnou část syntetických látek, vyskytujících se v Turecku, představují tablety tzv. *extáze*, amfetaminový produkt tzv. *captagon* a metamfetamin. V prezentaci byly představeny jednotlivé případy záchytu nelegálního dovozu tablet extáze z Nizozemí, Dánska a Belgie pomocí kamionové dopravy. Zde pro potvrzení výše uvedeného tvrzení předkládám zaznamenaný záchyt 400 000 tablet této látky, která byla přepravována z Nizozemí do Istanbulu v šasi tahače, či jednorázový záchyt 145 kg metamfetaminu, uschovaného v kontejneru směřujícího do Thajska. Podle vyjádření tureckých kolegů nejsou v současné době registrovány výraznější produkční místa amfetaminových či metamfetaminových produktů na jejich domovské půdě.

V Turecku zachycený *captagon* a metamfetamin, určený jak pro místní trh, tak pro celou oblast Arabského poloostrova, byl podle poskytnutých informací syrského a iránského původu.

Operace SNAKE a ROAD-WORKER prezentovaly práci Slovenské protidrogové jednotky v roce 2013. V obou případech byly představeny případy nelegální výroby netradičních psychoaktivních látek tzv. *designer drugs* či *new psychoactive substances* – *NPS*. Převažující složkou těchto různobarevných tabletek tvořily látky s chemickými kódy 3-MMC (3-Methylmethcathinone) a MDA (Methylenedioxyamfetamin). V rámci operace SNAKE bylo příslušníky Slovenské protidrogové jednotky ve spolupráci s Celní správou Slovenské republiky zjištěna výroba, probíhající v podomácky sestavné laboratoři v rodinném domě v Komárně pachateli maďarské národnosti. Prekursorzy byly zajišťovány přes zprostředkovatele z východní Asie, přičemž převážná část produkce byla určena pro dánský, španělský a maďarský trh. Závěrem příspěvku nezapomněli slovenští kolegové zdůraznit nemalé problémy s neflexibilní právní legislativou, která v oblasti trestního stíhání neustále se vyvíjející oblasti vývoje nových psychoaktivních látek není specifíkem pouze Slovenské republiky.

Problémy s novými trendy na poli synteticky vyrobených drog na území Srbské republiky přednesli ve svém příspěvku kolegové z Útvaru boje proti organizovanému zločinu, oddělení potírání syntetických drog. Ti velmi stručně zhodnotili výsledky práce svého útvaru v roce 2013, kdy zvláštní důraz kladli na významný podíl srbských zločineckých skupin na organizaci nelegálního pohybu prekurzorů a zakázaných látek v rámci celého evropského prostoru. Součástí prezentace byly také ukázky z preventivního protidrogového programu srbské policie včetně seznámení se speciálním školicím centrem, sloužícím především k zlepšování odborných znalostí a dovedností příslušníků srbské policie, působících aktivně

v boji proti drogové kriminalitě. Na uvedeném pracovišti mají příslušníci srbské policie možnost vedle získání nejnovějších poznatků z právní, chemicko-technologické i metodicko-taktické oblasti, praktického výcviku bezpečného pohybu, zajištění a následné likvidaci nelegálních chemických laboratoří.

Příspěvek Národní protidrogové centrály, zastoupené mou osobou, přinesl do pracovního jednání souhrnný pohled na vývoj a současný stav potírání nelegální výroby a distribuce tzv. *klasických syntetických drog*. Jádrem přehledu tvořily informace, týkající se zejména výroby a následného obchodování s typickým českým syntetikem – metamfetaminem. Zvláštní akcent byl kladen na drogovou trestnou činnost vietnamských skupin v severozápadním pohraničí České republiky a jejich zájmovou odbytovou oblast, představující především klientelu občanů Německa a Ra-

kouska. Současně byly obrazově prezentovány nejvýznamnější operace TAT a MATICE, které byly ze strany detektivů Národní protidrogové centrály v roce 2013 realizovány v uvedeném prostoru. V neposlední řadě byli účastníci jednání seznámeni s případy zajištěných nelegálních varen metamfetaminu v západočeském pohraničí, realizovaných v roce 2013 ze strany detektivů územních odborů SKPV Tachov a Cheb a vyznačujících se značnou rozměrností.

Závěrem mám milou povinnost na tomto místě poděkovat kolegyni Marice Kántorové, dlouholeté příslušnici Národní protidrogové centrály, I. odboru Praha, jejíž osobní účast, podpora a v neposlední řadě naprosto vynikající jazyková vybavenost, patřily vedle skvělé organizace a bezchybného zázemí k nezapomenutelným momentům z proběhlé akce.

kpt. Mgr. Marek UHERSKÝ – NPC

PŘÍPAD SCELUS

kpt. Mgr. Dana HUNČOVÁ – NPC

V případě SCELUS se jedná o organizovanou skupinu nejméně osmi pachatelů, kteří v roce 2010 realizovali dovoz léků s obsahem pseudoefedrinu z Polska, následnou výrobu metamfetaminu (pervitinu) v České republice a dále jeho distribuci přímo ke koncovým uživatelům v České republice a jeho vývoz do Slovenské republiky osobě Pavol (34 let). Vnitřní hierarchie skupiny byla následující: Martin (42 let) ve vnitřní organizační struktuře zastával roli vedení organizace, Jura (23 let) v první polovině roku a František (23 let) v druhé polovině roku byli pak středními články předmětné organizace a Filip (29 let), Jaroslav (48 let), Ján (46 let) a Yuriy (54 let) byli výkonnými články organizace. Samotná vnitřní organizační struktura, rozdělení činností a dělba práce ve skupině fungovala následujícím způsobem: Martin, který celou organizaci řídil a ostatní členy skupiny mimo jiné úkoloval v tom smyslu, aby se v případě, že chtějí něco vyjednat s ním, neobrátili přímo na něj, ale na Františka (předtím Juru), který pak předmětné věci vyřídí následně s ním. Dále skupina pracovala tak, že Martin vybavil finančními prostředky Jaroslava, který následně sám, někdy společně s Jánem a někdy i s doprovodem Martina, na jeho příkaz a s jeho přesnými instrukcemi, jak se mají během cesty chovat i v případě, že budou zadrženi policií, odjeli do Polska, konkrétně do Krakova, kde v lékárně nakoupili léky s obsahem pseudoefedrinu. Tyto léky ještě na území Polska v bytě, který zde měla skupina za tímto účelem pronajatý, tzv. vyloupali z blistrů a takto je přivezli do České republiky. Léky na příkaz Martina nejprve uložili do bytu v Praze, který sloužil organizaci jen jako sklad, a poté je v souladu s Martinovým příkazem užil Yuriy a Filip k výrobě metamfetaminu v pronajatém rodinném domě v okrese Havlíčkův Brod. Přičemž domy, které si organizace pronajímala k účelům výroby metamfetaminu, často střídala. Předměty a chemikálie potřebné k výrobě metamfetaminu pro organizaci opatroval na základě vypůjčeného živnostenského listu Filip v prodejnách Dorapis a Verkon. Vyrobený metamfetamin byl pak opět na základě Martina pokynu uložen do skladu, o kterém členové skupiny mluvili jako o hotelu. Martin metamfetamin následně s instrukcemi rozdělil mezi Jaroslava, Juru, Františka a Jána, Jaroslav zajišťoval vývoz tohoto metamfetaminu do Slovenské republiky a ostatní jeho distribuci mezi konečné uživatele v České republice.

Než policisté přistoupili k samotné realizaci, provedli vyhodnocení nasazených prostředků, a to například odposlechů, a z nich zjistili, že hovory členové skupiny vedli konspirativně (nebavili se o pravém důvodu obchodu), a to i s koncovými odběrateli, přičemž často mluvili o prodeji autosedaček, společném cvičení a podobně. Rovněž zde policisté získali informace, že Yuriy s Filipem měli při výrobě metamfetaminu problémy s jeho barvou, protože se jim dařilo vyrobit jen světle hnědý produkt, o který však nebyl mezi uživateli takový zájem jako o produkt bílé barvy. A zároveň se podařilo zachytit i období, kdy organizace neměla k dispozici pro obchod v ČR žádný metamfetamin, a dealeri (František a Jura) se odběratelům museli omlouvat a odkazovali, že prostě není nebo že se mají ozvat jindy. Poté, co zásoby drogy byly v organizaci doplněny, tak dealeri rozeslali hromadné textové zprávy koncovým odběratelům, přičemž v textu neuváděli pravý důvod obchodu, jako například: „Ten hnědej autobus je spravený, tak kdo s námi jede, ať zavolá. Děkuji Novák.“. Z nasazených odposlechů policisty se podařilo zjistit telefonický kontakt organizace s lékárnou v polském Krakově.

V rámci sledování osob a věcí detektivové zdokumentovali samotné schůzky členů organizace, ke kterým docházelo nejčastěji v bytě organizátora. Na těchto schůzkách byli členové skupiny instruováni a úkolováni ze strany Martina, jeho instrukce obsahovaly i návod, jak se členové skupiny mají chovat v případě, že by byli zadrženi policií. Povedlo se i zdokumentovat schůzky Martina s Pavolem (člen skupiny působící v SR) v České republice, a to za přítomnosti Jury. V případě bylo využito i přeshraniční sledování v Polsku, díky kterému se podařilo zdokumentovat nákupy v lékárně v Krakově a následně přesně identifikovat byt, který měla organizace pronajatý za účelem tzv. vyloupání léků z blistrů.

V rámci realizace případu detektivové provedli domovní prohlídku, prohlídka jiných prostor a využili oprávnění k vydání věcí. Zajistili níže uvedené věci, důležité pro trestní řízení:

Dvě kompletní zařízení k výrobě metamfetaminu, jedno zajištěno v místě přechodného bydliště Yuriy a druhé v pronajatém rodinném domě v okrese Havlíčkův Brod. Dále zajistili finanční hotovost ve výši cca 400 000,- Kč a 40 000,- PLN, metamfetamin a léky s obsahem pseudoefedrinu.

Přehled zajištěného metamfetaminu:

sklad organizace – hotel	1246,69 gramů
bydliště Yuriy	901,12 gramů
přechodné bydliště Yuriy	23,59 gramů
automobil Yuriy	78,58 gramů
automobil Filipa	177,20 gramů
vydání věci Ján	197,76 gramů
vydání věci Yuriy	0,6 gramů

celkem v ČR	2625,54 gramů
záchyt v SR	393,73 gramů

CELKEM 3019,27

Přehled zajištěných léků s obsahem pseudoefedrinu:

sklad organizace	57 468 ks léků Sudafed
přechodné bydliště Yuriy	95 750 ks léků Sudafed

CELKEM 153 218 ks léků Sudafed
– z těchto je reálné vy-
robit 5591,77 gramů
metamfetaminu

Následným šetřením detektivové zjistili, že metamfetamin zajištěný ve Slovenské republice se shoduje s metamfetaminem zajištěným ve skladu organizace, v automobilu Yuriy a u Jána.

V rámci slovenské právní pomoci byl proveden výslech Jaroslava, Pavola (zadržení a stíhání v SR), a jeho přítelkyně. Všichni vyslychaní využili svého práva a k věci nevypovídali.

V rámci polské právní pomoci polští kolegové provedli výslech pracovnice lékárny v Krakově a pracovnice realitní kanceláře. Pracovnice lékárny uvedla, že nikoho z obviněných nezná a odmítla poskytnout policistům „vzorek“ hlasu pro srovnání s důkazními odposlechy. Pracovnice realitní kanceláře uvedla, že jako nájemce předmětného bytu organizace v Krakově je uveden Jan H... Platba nájemného byla realizována vždy vkladem hotovosti na účet, přičemž data vkladů korespondují s vytipovanými daty cest Martina a spol. do Polska. Svědkyně ještě při výslechu uvedla, že z účtu za elektriku a z provedených kontrol bytu lze usuzovat, že tento nesloužil k bydlení.

Ze zprávy zpracované v rámci vyžádané právní pomoci ze strany Velitelství Vojvodské policie v Krakově je patrné, že v lékárně v Krakově byly provedeny dvě kontroly, při kterých se zjistilo, že v červenci tato lékárna prováděla systematicky každý den velký počet registrací prodeje léku Sudafed, přibližně 3000 balení tohoto léku.

Spis, který zaslali slovenští kolegové, obsahoval následující informace:

- Z vyhodnocení kamerového systému v baru (zabírá vnitřek i nejbližší okolí), kde proběhla schůzka, je zdokumentováno setkání Pavola a Jaroslava a následné odhození igelitové tašky s obsahem metamfetaminu.
- Z odborného vyjádření KÚP Bratislava vyplývá, že igelitová taška, zajištěná v rámci ohledání místa činu, obsahovala 393,73 gramů s účinnou látkou metamfetaminu.
- Z dalšího odborného vyjádření kriminalistického ústavu Bratislava je zřejmé, že na volantu vozidla, kterým přijel Jaroslav do Slovenské republiky, se nacházely stopy metamfetaminu, a stopy metamfetaminu na stěrech z eurobankovek a z českých bankovek, které Jaroslav vydal policistům.
- V protokolu o odnětí věci je uvedeno, že Jaroslavovi bylo odňato celkem 7400,- Euro a 836,- Kč.
- Z analýzy telefonických hovorů účastnických čísel Pavola je patrný velmi časný telefonický kontakt s Martinem.

Vyslechnutí svědci z řad odběratelů činnost dealerů potvrdili.

Martin, František, Yuriy a Ján využili svého práva a při výslechu nevypovídali. Obviněný Filip k věci krátce vypovídal v tom smyslu, že ze spoluobviněných zná jen osobu Yuriy a okrajově Martina. Uvedl, že s Yuriym nikdy nevyroběl pervitin, jen mu na jeho žádost ve dvou případech obstaral nějaké chemikálie a že den před zadržením zabalil pervitin, který Yuriy vyrobil. O zabalení pervitinu Yuriy požádal s vysvětlením, že pospíchá za Martinem, kterému musí odvézt, co vyrobil. Při balení pervitinu si Filip vzal nějaký pervitin pro vlastní potřebu. Filip S. vypověděl, že mu Yuriy říkal, že prášky má od Martina. Obviněný Jura při výslechu uvedl, že distribuoval pervitin mezi koncové uživatele. Pervitin měl od Martina, přičemž distribuci mu zprostředkoval Yuriy, který ho také s Martinem seznámil. Jura při výslechu uvedl, že jeho povinností za provizi 50,- Kč z jednoho sáčku v této spolupráci bylo to, že když mu zavolal potencionální „zákazník“, který se většinou odvolával, že volá od Martina, a řekl číslo 5 nebo 10, šel s ním do bytu, který sloužil jako sklad, vzal sáčky s metamfetaminem a zavezl je svým autem k odběrateli. Klíče od bytu, ve kterém nikdo nebydlel, měl on a Martin. V tomto bytě odevzdával Martinovi i peníze za prodaný pervitin. Jura uvedl, že nikdy nemanipuloval s pervitinem v sáčku, sáček byl za 3000,- Kč, za méně peněz neprodával, a pouze po sáčkách. Kolik bylo pervitinu v sáčku, Jura podle svého vyjádření nevěděl. Odběratelé číslo na Juru získali tak, že jim ho dal Martin. Jura ještě uvedl, že někdy v dubnu 2010 se rozhodl tuto spolupráci s Martinem ukončit, a proto mu dal telefon i se SIM kartou a řekl mu, že už pro něj nebude dále pracovat. Po nějaké

době mu Martin řekl, že už má za něj náhradu. Jura při výslechu vypověděl, že zná i osobu Pavol.

Při zpracování tohoto případu vyplývá z důkazů, že Yuriy se dopustil ještě trestných činů: nedovolené ozbrojování, neboť bez povolení přechovával střelné zbraně, padělání a pozměnění veřejné listiny a poško-

zování cizích práv, přičemž trestného činu nedovolené ozbrojování se dopustil i Filip, neboť i on neoprávněně přechovával zbraň.

Tresty z rozhodnutí Vrchního soudu v Praze: Martin- 11,5 let, Yuriy – 11 let, Filip – 6 let, František – 3 roky, Ján – 4 roky, Jura – 3 roky.

PŘÍPAD KETAMIN – TRESTNÍ SPIS LADYK

kpt. Bc. Vratislav POSPÍŠIL,
kpt. Mgr. Jana POSOVÁ – NPC

V minulých číslech Bulletinu jsme věnovali pozornost obširnému zpracování popisu látky „Ketamin“, která se řadí mezi tzv. psychedelické látky a která je zařazena jako psychotropní látka v příloze č. 7 „Psychotropní látky zařazené do seznamu IV. podle Úmluvy o psychotropních látkách (Vyhláška č. 62/1989 Sb.) k zákonu č. 167/1998 Sb., o návykových látkách – ve znění platném do 31. 12. 2013.

Připomeneme, proč jsme věnovali tolik pozornosti právě ketaminu

Je to anestetikum používané ve veterinární praxi, ale také droga taneční scény. Stala se jí díky svým halucinogenním účinkům. Někdy se tato droga prodává jako extáze, ale její účinky jsou spíš podobnější tripu (LSD). Vdechuje se, polyká nebo i píchá.

Jeden Londýňan vypráví: *„Když končí účinek extáze, ketamin vás hned zvedne. Vše se začne hýbat a točit. Srdce vám začne vynechávat, cítíte návaly do hlavy a stoupne vám tlak. Viděl jsem lidi, kteří si ho vzali a byli 5 minut mimo. Máte pocit, jako by se vám vařila krev a něco vám chtělo vyskočit z hlavy.“* O dlouhodobých účincích toho nikdo moc neví. Nejzávažnější je asi nebezpečí úrazu bez toho, že by byl rozpoznán, protože Special K tlumí bolest. V USA jsou známy i takové případy, kdy došlo ke znásilnění, aniž by si toho byly ženy vědomy, protože byly pod vlivem ketaminu ... Když u toho není nikdo další, je velmi nebezpečné ketamin brát.

O tom, že tato látka není sice tak rozšířená, ale přesto je o ni velký zájem, svědčí případ z konce roku 2013, kdy byl v Praze, na mezinárodním letišti Václava Havla, v rámci celní prohlídky kontrolován občan Španělského království (1981), který přiletěl pravidelnou linkou společnosti Aeroflot z Moskvy.

Ve svém hnědém látkovém kufru, dovezl čtyři kusy plastových dóz s označením ARMICA Shampoo, dva kusy plastových dóz s označením AmlaMax 100 % Natural Juice a jedné plastové dózy označené BARLEY Ras 100 % Natural Juice, u kterých po prohlídce pracovníci Celního úřadu GŘC Praha – Ruzyň měli důvodné podezření na přítomnost drogy. Následně, po provedení prvotních úkonů, byl případ s podezřením, že se jedná o psychotropní látku ve velkém rozsahu, předán k dalšímu řízení policistům Národní protidrogové centrály SKPV PČR.

Vyšetřovatelé zjistili, že tento člověk, tzv. kurýr (osoba v pozici převozce), dovezla celkově 7 ks plastových dóz označených etiketami mycích prostředků na vlasy (šampónů) a nápojů, ve kterých se

nacházelo celkově 7.770 gramů vodného roztoku obsahujícího 4.879,2 gramů ketaminu s koncentrací 85,6 %, tedy celkově 4.176,6 gramů účinné látky ketaminu.

Vzhledem k množství a kvalitě zajištěné psychotropní látky se tak jedná o největší záchyt nelegálně dovezeného ketaminu na území České republiky v období posledních let.

Na základě zjištěných skutečností je možné konstatovat, že v daném případě se jednalo o průvoz uvedené psychotropní látky, jejíž cílovou stanicí se pravděpodobně mělo stát Španělské království.

Podle neověřených informací je na černém trhu ve Španělsku cena za jeden gram ketaminu cca. 15 až 20 €. Zajištěné množství by tak bylo možné při uličním prodeji prodat za částku cca 73 080 €, což je cca **1 870 000,- Kč**. Zjištěné informace policisté předali kompetentním orgánům ve Španělském království k jejich dalšímu využití.

U Městského soudu v Praze proběhlo hlavní líčení, kde byl obžalovaný odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 9,5 let.

Jak jsme na začátku uvedli, ketamin je pro své halucinogenní účinky zneužíván jako rekreační droga. Lze jej aplikovat nitrožilně, nitrosvalově, šňupáním, kouřením a ústy, přičemž minimální dávka je v širokém rozpětí od 50 do 500 miligramů na jednu aplikaci, v závislosti na hmotnosti a míře tolerance zneužívatele a způsobu aplikace.

Ketamin navozuje stav poněkud připomínající stav ztráty vědomí. Nezkušené lidi mohou být zaplaveni děsivými zjeveními. Zde se však nejedná o všeobecný emočně laděný strach, jaký se objevuje například při užívání LSD nebo lysohlávek.

Pokud se vám to zdá nepravděpodobné, zadejte si do vyhledávače slovo „ketamin“ a budete udiveni, jaké zkušenosti a doporučení si uživatelé ketaminu předávají.

Připomenutí jen některých z nich:

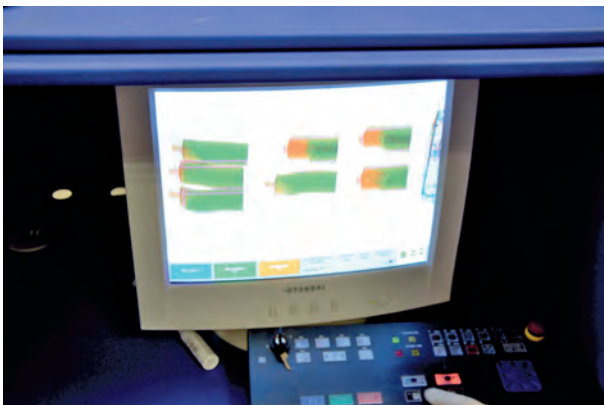
... Ketaminové sezení jednou KAMARÁDI prováděli, ale byl u toho psycholog a anesteziolog, vona je to docela čochka a musí se to přesně dávkovat. Čili doma amatérsky NEDOPORUČUJU.

.... hm, ja nejaký zkušenosti mam – zajímavě :p: (tedy na do svalů, ale nasálně:wink:) čistej ketamin poznas tak, že by měl být v lahvičce originální – je to průhledná tekutina, po zahrnutí jakoby zkrystalizuje – pro začátek bych zkusil nějakou menší lajnicku – zase úplně jiný psychedelický stav než LSD, shrooms, etc ...

.... s ketaminem mám nějaké zkušenosti, ale je to celkem hustá látka. Každopádně bych to nikomu nedoporučoval užívat častěji (svalové horečky, demence, atd...). Když si člověk dá trochu, tak chodí asi 10 cm nad zemí a zjistí, že země je kulatá a on se nachází na tom nejkulatějším místě na světě (problém s rovnováhou). Jednou jsem si dal trochu víc a z ničeho nic

jsem místo na párty byl doma u zrcadla a čuměl jsem sám na sebe :-), pak mě našli spát v potoce :-((. Jednou přijel kámoš z nemocnice po operaci, no a vzhledem k tomu, že ho to bolelo, tak jsme sjeli ve 3 lidech 1,5 g keřáku, no bylo to dost hustý, kámoš hledal písmena na stole, co mu utekly z návodu na čínskou polívku, druhý tam mluvil nějakou mimozemskou řečí, a já jsem se nacházel někde v Enterprise a přemýšlel jsem, jestli se mám nechat teleportovat z kuchyně do obývacího, nebo aktivovat obranné štíty. Prostě psycho, ještě že jsem z toho už vyrostl ..., jestli s tím chce někdo experimentovat, tak by neměl být sám a ožralý, zeslábne i vnímání bolesti, a jak to rychle najede, tak to i rychle skončí (cca 2 hodiny).

Úryvky jsou dost výstižné na to, abychom pochopili závažnost užívání tohoto léku a věnovali čas k zamyšlení, zda sledovat a provádět testy na přítomnost ketaminu stejně, jako testy na přítomnosti drog ostatních.

OHLÉDNUTÍ KRIMINALISTŮ Z PRAHY 1 ZA LOŇSKÝM ROKEM

npor. Mgr. Blanka NOVOTNÁ, npor. Ing. Milan SOJKA
– OOK SKPV Praha 1

Každoročně policisté našeho protidrogového oddělení SKPV Praha I vyšetřují velký počet případů drogové trestné činnosti páchané v obvodech Městských částí Prahy 1, 6 a 7. V roce 2013 bylo v obvodu OŘP Prahy I obviněno z drogové trestné činnosti 187 pachatelů. Jedná se především o případy výrobců a prodejců drogy pervitin, pěstírny konopí a distribuci drog v mnoha tanečních klubech. Intenzivně se také zabýváme odhalováním pouličních dealerů drog, především v centru Prahy na Václavském náměstí a jeho okolí, a dále kolem Hlavního a Masarykova nádraží. Byť se většinou jedná o prodej menšího množství OPL, tak právě tento pouliční prodej budí největší nevoli a pohoršení jak u občanů, tak u místních podnikatelů a turistů, neboť k prodeji dochází často otevřeně přímo na ulici mezi lidmi a nakupující si drogu obvykle ihned veřejně aplikuje. Proto se policisté musí věnovat i odhalování těchto pachatelů a eliminovat tak výskyt narkomanů v centru Prahy, což je ovšem časově velmi náročné a na úkor rozpracování složitějších případů výrobců a prodejců drog, páchajících tuto trestnou činnost ve značném rozsahu a s velkými zisky. Dále se policisté zabývají rovněž pašováním drog a anabolik přes Letiště Václava Havla, distribucí drog ve vazební věznici Ruzyně a stále častěji i distribucí drog ve školách.

Ze zajímavých případů realizovaných v loňském roce stojí za zmínku kauza třech prodejců drog z Prahy 6. Prodávali marihuanu na Praze 6 – Řepy

tím způsobem, že hlavní pachatel J. V., v minulosti odsouzený za loupežné přepadení, připravil každý den desítky dávek drogy marihuana do jednotlivých plastových sáčků navážených po 1 gramu. Spolupachatelé J. P. a M. H., kteří pro něj drogy prodávali, se k němu v dopoledních hodinách dostavili, vyzvedli si drogy a mobilní telefon a poté odešli na místo prodeje (v přilehlém parku na výdechu klimatizace, před základní školu gen. Peřiny nebo k dětskému hřišti). Zde zapnuli tento mobilní telefon a téměř okamžitě jim začali volat zájemci o marihuanu, kteří si pro drogu přijížděli z celé Prahy a okolí. Po vyprodání všech zásob drog se dealeri vrátili k hlavnímu organizátorovi, odevzdali mu mobilní telefon a tržbu, dostali svůj podíl ze zisku z prodeje drog a odešli domů. V případě velkého zájmu, kdy drogy stačili prodat brzy, připravil pro ně hlavní organizátor další sáčky s marihuanou, se kterými se dealeri vrátili zpět a dále pokračovali v prodeji. Drogy tímto způsobem prodávali každý den po dobu nejméně tří let, přičemž z dosavadního průběhu vyšetřování prokazujeme, že celkem za toto období prodali přes 22 kg marihuany, což činí cca 70 tisíc dávek, za něž utržili několik milionů Kč. V polovině října 2013 pak proběhla realizace. Pachatelé začali s prodejem drog podle zaběhlého scénáře, proto byli nejprve v průběhu odpoledne kriminalisty rozmístěnými po okolí kontaktováni jednotliví nakupující krátce po předávce drogy, jen co se dostali z dohledu dealerů. Po předvedení jedenácti naku-

pujících proběhlo zadržení všech tří pachatelů, kdy J. P. a M. H. byli zadrženi policisty 5. OOK SKPV Praha I a hlavní organizátor J. V. byl zadržen v místě bydliště Zásahovou jednotkou hl. m. Prahy. Následovaly 3 domovní prohlídky, během kterých bylo nalezeno přes čtvrt kila marihuany (mimo jiné ukryté v pračce), digitální váhy a plastové sáčky, větší finanční hotovost pocházející z prodeje drog a mobilní telefony. V současnosti stále probíhá vytěžování dalších nakupujících, kterých jsou desítky, a dochází k rozšíření trestního stíhání o další skutky a zpřísnění právní kvalifikace. Za období 3 let hlavní organizátor své dealery několikrát změnil, dealeri zadržení v průběhu této realizace pro něj drogy prodávali cca 5 měsíců. Kromě zmíněných 3 pachatelů se během vyšetřování podařilo ztotožnit další 4 dealery, kteří pro hlavního organizátora prodávali marihuanu v předchozím období a i těmto dealerům prokazujeme prodej několika kilogramů drog. Všem obviněným hrozí za zvlášť závažný zločin dle § 283/1,2c) tr. zákoníku trest odnětí svobody až na 10 let.

Hlavní organizátor J. V. si po svém zadržení do protokolu o výslechu obviněného mimo jiné posteskl: „*Já jsem s tím kšeftem chtěl již skončit, neboť jsem kvůli tomu přišel v květnu o řidičák, chtěl jsem celý kšeft přenechat Honzovi a věnovat se něčemu jinému, tetuji a dělám air-brush na auta občas, ovšem jelikož jsem byl hamižný a nechtěl jsem Honzu seznamovat se svými dodavateli a chtěl jsem z toho taky něco mít, tak jsem dnes skončil tady, ovšem to jsou takové ty kdyby.*“

Dalším ze zajímavých případů je zadržení výrobce a dealera marihuany, občana USA R.E.M.III, který ve svém bydlíšti na Praze 7 – Bubeneč pěstoval konopí a z něj vyráběl drogu marihuana, kterou jednak sám užíval, jednak prodával dalším osobám. Ten se na území ČR pohyboval téměř 9 let bez povolení k dlouhodobému pobytu, tedy nelegálně. Po celou dobu nikdy nikde nepracoval a živil se pouze prodejem drog.

Koncem června 2013 jej policisté 5. OOK SKPV Praha I zadrželi. Při následné domovní prohlídce v jeho pronajatém bytě našli 2 pěstírny konopí, první zčásti sklizenou, druhou v chodu, a téměř 4 kg marihuany. Nalezeno bylo rovněž 18 kusů psaníček s bílou krystalickou látkou, o které obviněný tvrdil, že se jedná o kokain pro vlastní potřebu, ovšem expertízou byla v látce zjištěna přítomnost látky 2-CB, která má obdobné účinky jako kokain. Rovněž látka 2-CB je v ČR látkou zakázanou, populární je především v USA, ovšem v ČR se s ní prakticky nesetkáváme. Kromě větší finanční hotovosti policisté zajistili 3 padělané bankovky v nominální hodnotě 2000,- Kč. Ačkoli se pachatel zdržoval na území ČR nelegálně a po celou dobu se živil pouze drogovou trestnou činností, neakceptoval soudce návrh na jeho vzetí do vazby a po odevzdání cestovního pasu jej propustil ze zadržení. Obviněnému tak bylo poté nutno všechny písemnosti doručovat osobně, neboť kvůli absenci dokladů nemohl přebírat zaslanou poštu. Obviněnému hrozí za zvlášť závažný zločin dle § 283/1,2c) tr. zákoníku trest odnětí svobody až na 10 let.

Je otázkou, zda a kdy se tento případ podaří dovést až do fáze pravomocného rozsudku. Neblahou zkušeností totiž máme z obdobné kauzy, kdy jsme v roce 2010 zrealizovali trestnou činnost občana Kanady, který v pronajatém bytě a nebytových prostorách na Praze 1 rovněž ve velkém pěstoval konopí. Kromě technického zařízení pěstíren a živých rostlin konopí jsme u něj zajistili 814 tripů LSD, 5,6 kg usušené marihuany, 786 g hašiše, 35g MDMA a platební kartu jiné osoby. Také on nebyl nikde zaměstnán, obchod s drogami byl jeho jediným příjmem. Přesto nebylo vyhověno návrhu na uvalení vazby, obviněný odcestoval zpět do Kanady a díky problematickému doručování písemností a obtížné komunikaci s kanadskými státními orgány se do dnešního dne soudu nepodařilo věc pravomocně ukončit.

VÝROČNÍ ZPRÁVA NPC 2013

ZPRÁVY

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

jako každoročně i letos, vydává Národní protidrogová jednotka souhrn trestně-právních dat v oblasti vymáhání práva za rok 2013. Na základě případových zjištění, ve kterých jsou zapojeny jednotky Generálního ředitelství cel a všem územním úřadům vyšetřování krajských ředitelství Policie ČR formou spolupráce, již z pohledu komodit či zapojení organizovaných kriminálních skupin, produkčních a distribučních nelegálních drogových podniků, objemu produkce zejména metamfetaminu a marihuany, ukázatelů nejen v otázce kvalifikační skladby stíhaných osob, odhalených laboratorně a pěstíren či zajištěných drog, ale i prekurzorů a tzv. "pre-prekurzorů", chemických a pomocných látek, vyznačují významnou dynamikou a mezinárodní provázaností.

Data a informace, které tato zpráva obsahuje, jsou tzv. "tvrzeními" z trestního řízení, zadržené a obviněné osoby, zajištěné drogy. Data jsou určena pro pracovní či studijní účely, najde své čtenáře i mezi těmi, kteří nástroje protidrogové politiky teprve formulují.

Operace TAT

V rámci operace „TAT“ se policistům a celárníkům podařilo zadržet velkou množství metamfetaminu, vyrobeného v laboratorních podmínkách a psychotropní látky se podílely zajištění množství 14 kg samsu, který je určen k výrobě a více jak 1 tuny z výroby metamfetaminu. Sociálně a ekonomicky významná produkční aktivita byla zajištěna.

K samotné výrobě drogy docházelo v Jihočeském kraji a na území hlavy správy a ředitelství celů a zemí Sasko a Bavorsko a zadržet 5 kg velmi kvalitního metamfetaminu odpovídá 100 % čistotě. K výrobě velmi sofistikovaných látek s vysokou čistotou a vysokým obsahem prekurzorů a pomocných látek dochází v různých částech země.

V průběhu provedené akce byly zadrženy množství metamfetaminu, které bylo určeno k výrobě drogy. V rámci akce byly zadrženy množství metamfetaminu, který byl určen k výrobě drogy. V rámci akce byly zadrženy množství metamfetaminu, který byl určen k výrobě drogy.

Při zadržení byly zadrženy množství metamfetaminu, který byl určen k výrobě drogy.

Především z důvodů velmi nízké čistoty prostředního barvu, se v případě znečištění výrobou zadrženo v jednom z příslušných územních úřadů na území hlavy správy a ředitelství celů a zemí Sasko a Bavorsko a zadržet 5 kg velmi kvalitního metamfetaminu odpovídá 100 % čistotě. K výrobě velmi sofistikovaných látek s vysokou čistotou a vysokým obsahem prekurzorů a pomocných látek dochází v různých částech země.

Kvalita prostředního barvu je velmi nízká a v případě znečištění výrobou zadrženo v jednom z příslušných územních úřadů na území hlavy správy a ředitelství celů a zemí Sasko a Bavorsko a zadržet 5 kg velmi kvalitního metamfetaminu odpovídá 100 % čistotě. K výrobě velmi sofistikovaných látek s vysokou čistotou a vysokým obsahem prekurzorů a pomocných látek dochází v různých částech země.

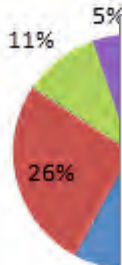
Jsou zadrženy také množství metamfetaminu, který byl určen k výrobě drogy. V rámci akce byly zadrženy množství metamfetaminu, který byl určen k výrobě drogy.

Při zadržení byly zadrženy množství metamfetaminu, který byl určen k výrobě drogy.

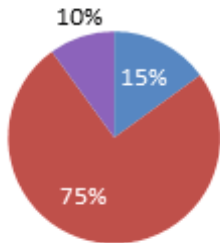
Domácí (6-49)

Střední (250-499)

Průmyslové (1000+)

- Češi
- Vietnamci
- ?

- malá domácí (6-49)
- malá (50-249)
- střední (250-499)
- velká (500-999)
- průmyslová (1000+)
- nejištěno

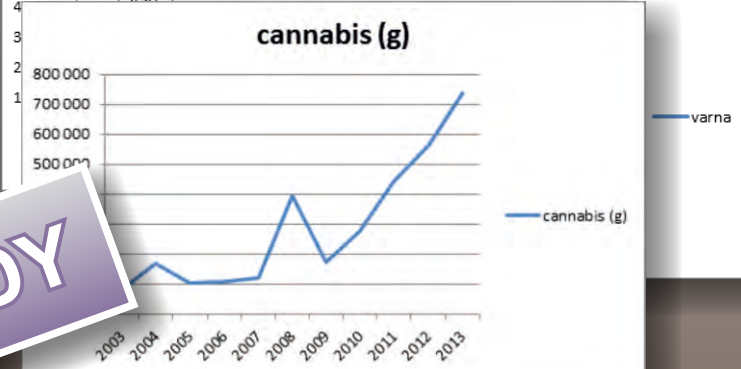
STATISTIKY

kraj	realizace	pachtatelé	NP	stát
Jihočeský	167	230	1	
Jihomoravský	216	291	0	
Karlovarský	120	159	3	
Královéhradecký	102	131	0	
Liberecký	148	155	3	
Moravskoslezský	259	306	7	
Olomoucký	174	191	4	
Pardubický	92	108	0	
Plzeňský	143	183	4	
Praha	423	498	8	
Středočeský	370	492	6	
Ústecký	276	327	5	
Vysočina	111	133	0	
Zlínský	107	115	0	
Celní správa	500	272	267	
CELKEM	3 241	3 722	308	
z toho ve spolupráci PCR a CS				
	realizace	21		
	pachtatelé			

metamfetamin (g)

varna

PŘEHLEDY

ANABOLIKA

HEROIN

KOKAIN

MARIHUANA

METAMFETAMIN

ROID II
PTÁK
CAPOIERA
HOLANĎAN
KARLOS
SLEPOUN
GROWSHOPY
TUC
TAXI+TAGO
MAIDAM
MATICE
MEGANE
NAPA
ORLEN A STAR
TAT

